

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA PŮDA

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 17, 117 05 Praha 1
internet: www.mze.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 80-7084-800-5

LISTOPAD 2009

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

ZDROJE INFORMACÍ, ZPRACOVATELÉ PODKLADŮ:

Český statistický úřad, Praha
Český úřad zeměměřický a katastrální, Praha
Food and Agriculture Organization
Ministerstvo financí České republiky
Ministerstvo zemědělství
Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a. s.
Pozemkový fond České republiky
Statistický úřad EU – EUROSTAT
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Brno
Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Praha
Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v. v. i., Praha

Odbor rostlinné výroby MZe

Oповědný odborný editor:
Ing. Michaela Budňáková, MZe

Ředitel odboru:
Ing. Eva Divišová, MZe

Autoři:
doc. Ing. Jiří Němec, CSc., ALINEX, s. r. o. Praha
Ing. Libuše Pražáková, ALINEX, s. r. o. Praha
Ing. Jakub Kučera, ÚZEI, Praha
Dr. Ing. Pavel Čermák, ÚKZÚZ, Brno
Ing. Pavel Novák, CSc., VÚMOP, Praha
doc. Ing. Zdeněk Vašků, CSc., VÚMOP, Praha
Ing. Kamil Kaulich, MZe
Ing. Karel Jacko, MZe
Ing. Vratislav Klokočník, MZe
Ing. Lada Kozlovská, MZe
Mgr. Šárka Zajícová, MZe

*Autoři touto cestou děkují za spolupráci všem uvedeným organizacím
a jejich odborným pracovníkům.*

Předkládaná situační a výhledová zpráva navazuje na předcházející zprávy Půda vydané
v roce 1995, 1996, 1999, 2003 a 2006.

Souhrn situační a výhledové zprávy je k dispozici na síti internet na adrese: <http://www.mze.cz>

V publikaci byly použity výsledky z projektu NAZV MZe QF3081 QF3082 a QH 82089.

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 17, 117 05 Praha 1
internet: www.mze.cz, e-mail: info@mze.cz
ISBN 80-7084-800-5, ISSN 1211-7692, MK ČR E 11003

Tisk a distribuce TYPO – J. Jehlička, Třebichovice 9, 237 06 p. Libušín, e-mail: typo.jj@volny.cz

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
PŮDA

LISTOPAD 2009

OBSAH

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	3
ÚVOD	4
SOUHRN	4
ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND	6
Stav zemědělského půdního fondu ČR	6
Kvalita zemědělského půdního fondu	11
Bonitace zemědělského půdního fondu	12
Aktualizace bonitovaných půdně ekologických jednotek	12
Zpracování dat bonitovaných půdně ekologických jednotek pro tvorbu digitálních katastrálních map	15
Vodohospodářská zařízení	16
Eroze půdy	17
Degradace půdy	18
VYUŽITÍ ZEMĚDĚLSKÉHO PŮDNÍHO FONDU PRO EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ A NEPOTRAVINÁŘSKOU PRODUKCI	20
Ekologické zemědělství	20
Obnovitelné zdroje energie	22
Nepotravinářská zemědělská produkce v dopravě	23
AGROCHEMICKÉ ZKOUŠENÍ ZEMĚDĚLSKÝCH PŮD	24
Obsah rizikových prvků v půdě	27
ZKOUŠENÍ PŮDNÍCH VLASTNOSTÍ LESNÍCH POZEMKŮ	28
MAJETKOPRÁVNÍ A UŽIVATELSKÉ VZTAHY K PŮDNÍMU FONDU	30
POZEMKOVÉ ÚPRAVY	31
TRH ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY	33
Ceny půdy	33
Tržní ceny podle druhů zemědělských pozemků	35
Regionální rozdíly v cenách půdy	36
Transakce na trhu se zemědělskou půdou	38
Rozvoj trhu se zemědělskými pozemky	38
Prodej státní půdy	40
Prodej soukromé půdy prostřednictvím PGRLF	41
Pronájem zemědělské půdy	41
Výše nájemného	42
MAPOVÉ PŘÍLOHY	44
KATEGORIZACE ZEMĚDĚLSKÉHO ÚZEMÍ	52
Zemědělské výrobní oblasti	52
Znevýhodněné oblasti pro zemědělce (LFA)	52
Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech, platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech (LFA)	54
Kriteria pro stanovení méně příznivých oblastí	54
Vymezení zranitelných oblastí	55
Registr půdy LPIS – (Land Parcel Identification System)	58
PŘEHLED PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ	61
PŘÍLOHY	66

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AEO	agroenvironmentální opatření
AZZP	agrochemické zkoušení zemědělských půd
BPEJ	bonitovaná půdně ekologická jednotka
CC	Candidate Countries (kandidátské země)
ČSÚ	Český statistický úřad, Praha
ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální, Praha
EAFRD	European Agricultural Fund for Rural Development (Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova - EZFRV)
EAGGF	European Agricultural Guidance and Guarantee Fund (Evropský zemědělský orientační a záruční fond - EZOZF)
EC	European Community (Evropské společenství)
EU	Evropská unie
EUR	euro, společná měnová jednotka EU
FAO	Food and Agriculture Organization (Organizace spojených národů pro výživu a zemědělství)
FB	farmářský blok (základní evidenční jednotka LPIS) – půdní blok nebo díl p. b.
HPJ	hlavní půdní jednotka
HRDP	Horizontal Rural Development Plan
IACS	Integrated Administrative Control System (Integrovaný administrativní kontrolní systém)
KEZ	kontrola ekologického zemědělství
KVK	kationtová výměnná kapacita
k. ú.	katastrální území
LAKR	léčivé, aromatické a kořeninové rostliny
LFA	Less Favoured Areas (méně příznivé oblasti)
LPIS	Land Parcel Identification System (Evidence využití půdy podle uživatelských vztahů)
MZe	Ministerstvo zemědělství
NAZV	Národní agentura pro zemědělský výzkum
NR	nařízení Rady EU
NUTS	Nomenclature of Territorial Units for Statistics (klasifikační územní statistická jednotka, částka 33/99 Sb., opatření ČSÚ)
o.p.	orná půda
PB/DPB	půdní blok/díl půdního bloku
PGRLF	Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a. s.
PF	Pozemkový fond ČR
PAH	Polyaromatické uhlovodíky
PCB	Polychlorované bifenylly
PÚ	Pozemkový úřad
SMS	Státní meliorační správa, od roku 2001 Zemědělská vodohospodářská správa
Top-up	doplňkové přímé platby (národní dorovnání)
TTP	trvalé travní porosty (louky + pastviny)
ÚCZP	úřední cena zemědělské půdy
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
ÚZEI	Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Praha
VÚMOP	Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, Praha
VÚZE	Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky, Praha (do roku 2008)
z. p.	zemědělská půda (orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, louky a pastviny)
ZPF	zemědělský půdní fond (zemědělská půda, půdy dočasně neobdělávané, rybníky s chovem ryb, vodní nádrže)
ZAPÚ	Zemědělská agentura a pozemkový úřad (do roku 2008)
ZVHS	Zemědělská vodohospodářská správa

ÚVOD

Situační a výhledová zpráva Půda 2009 je již šestou zprávou od vzniku ČR. Zpráva analyzuje a hodnotí zemědělský půdní fond České republiky. Uvádí historický a současný rozsah, hodnotí kvalitu z hlediska bonitace a agrochemických vlastností zemědělské půdy. Zmiňuje majetkoprávní a uživatelské vztahy k půdnímu fondu. Předkládá kategorizaci zemědělského území ČR do méně příznivých oblastí (LFA), do vymezených zranitelných oblastí a informuje o registru půdy (LPIS). Podává zevrubnou informaci o rozvoji trhu s půdou, cenách půdy a nájemného za poslední období. Tato zpráva byla sestavena z údajů známých do konce června 2009.

SOUHRN

Celková výměra půdního fondu ČR je 7 887 tis. ha. Celková výměra zemědělského půdního fondu (ZPF) ČR k 31. 12. 2008 činí 4 244 tis. ha. Podíl zemědělské půdy představuje 54 % celkové rozlohy půdního fondu ČR, z toho orná půda je na 38 % celkové výměry. Procento zornění se v průběhu posledních let jen velmi zvolna snižuje a to z přibližně 75 % v roce 1991 na zhruba 71 % v roce 2008. Do kategorie orná půda jsou zahrnuty rovněž pozemky orné půdy dočasně zatravněné. V průměru 15 zemí EU je zornění 52 % a 27 zemí EU 57 %.

Kvalita zemědělského půdního fondu je měřena na základě bonitace zemědělského půdního fondu. Průměrná hodnota výnosnosti¹⁾ zemědělských půd je 42,2 bodu. Zhruba 60 % ZPF je na půdách méně až málo úrodných. V současnosti probíhá aktualizace bonitovaných půdně ekologických jednotek. K 31. 12. 2008 bylo přehodnoceno 511 406 ha zemědělské půdy.

Vodní eroze ohrožuje přibližně 42 % ploch zemědělské půdy. Podle odborníků z Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy, Praha se odhaduje, že poškozeno je kolem 1,4 mil. ha, z toho pak přibližně 31 % je výrazně poškozeno. Nebezpečí zvýšení rozsahu vodní eroze hrozí, pokud se potvrdí tendence výskytu vyšších denních srážkových úhrnů. Různým stupněm větrné eroze je v Čechách ohroženo potenciálně 7,5 % zemědělské půdy.

Využití zemědělského půdního fondu pro ekologické zemědělství a nepotravinářskou produkci se postupně zvyšuje. K 31. 12. 2008 celková výměra zemědělské půdy byla pro ekologické zemědělství cca 391 tis. ha, tj. 9,21 % ze zemědělského půdního fondu. do roku 2010 – 2013 se podíl netradičního zemědělství zvýší na 20 – 22 % z toho ekologického zemědělství na 10 % celkového zemědělského půdního fondu.

Vývoj půdní reakce naznačuje stále výraznější trend okyselování půd. Je to způsobeno drastickým snížením spotřeby vápenatých hmot (cca na 1/10 stavu před rokem 1990). V rámci republiky pokleslo průměrné pH o 0,2 stupně u orné půdy, chmelnic, vinic i ovocných sadů. U půd trvalých travních porostů činí průměrný pokles 0,4 stupně. Obsah přístupného fosforu u orných půd se v průměru ČR snížil o 17 mg/kg⁻¹ půdy. U trvalých travních porostů je patrná v rámci ČR stagnace obsahu přístupného fosforu v půdě. Vývoj obsahu přístupného draslíku je jednoznačně negativní. Hmotnostní poměr draslíku k hořčíku se dále snižuje. Obsah rizikových prvků v půdě není nebezpečný pro potravní řetězec, s výjimkou ojedinělých lokalit.

Majetkoprávní vztahy k zemědělskému půdnímu fondu jsou s výjimkou státní půdy celkem konsolidovány. Celkový půdní fond je rozdělen do 17 578 tis. pozemkových parcel s průměrnou výměrou 0,52 ha. Převážnou část zemědělské půdy vlastní fyzické osoby a menší část zemědělské půdy (přibližně 320 tis. ha) vlastní stát anebo různé typy soukromých společností a sdružení. Právnícké osoby obhospodařují 70 % zemědělského půdního fondu, fyzické osoby hospodaří na 30 % zemědělské půdy. Hlavním nástrojem k zajištění skutečného a identifikovatelného vlastnictví jsou

¹⁾ Výnosnost, neboli čistý výnos je rozdíl mezi normativními příjmy z rostlinné výroby a normativními náklady vynaloženými na jejich dosažení. Hodnota výnosnosti půdy je vyjádřena indexem v rozpětí bodové stupnice od 6 do 100 bodů.

pozemkové úpravy. K 31. 12. 2008 byly provedeny jednoduché pozemkové úpravy (JPÚ) se zápisem do katastru nemovitostí na 209 tis. ha a komplexní pozemkové úpravy (KPÚ) na 387 tis. ha. Od 1. 1. 2003 vstoupil v platnost nový zákon o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech. V souvislosti se zánikem okresních úřadů došlo k reorganizaci pozemkových úřadů a jejich přiřazení k zemědělským agenturám Ministerstva zemědělství, od roku 2008 jsou samostatnou složkou MZe.

Trh se zemědělskou půdou do roku 2002 stagnoval, od roku 2002 dochází k jeho oživení. Významnou měrou k tomu přispívají prodeje zemědělských pozemků ve vlastnictví státu. Od roku 2002 do roku 2007 se prodávalo a nakupovalo přibližně 16 % zemědělské půdy o celkovém rozsahu 680 tis. ha.

Na trhu půdy se dosud uplatňují dva druhy cen půdy. Ceny úřední (pro daňové účely, prodej a koupi pozemků ve vlastnictví státu a pro provádění pozemkových úprav) jsou stanovené podle bonitace půdy uveřejněné v cenových předpisech Ministerstva financí. Průměrná úřední cena za celou republiku je 5,24 Kč/m². Ceny tržní vznikají na základě nabídky a poptávky. Průměrná tržní cena prodávané zemědělské půdy za roky 1993 až 2007 je 24,58 Kč/m². Průměrná cena pozemků nad 5 ha (tj. s předpokladem nákupu pro zemědělské využití) je za stejné období pouze 3,59 Kč/m². V porovnání se zeměmi EU jsou tržní ceny půdy pro zemědělské využití v ČR nízké. Po vstupu ČR do EU tržní ceny zemědělské půdy oproti očekávání mírně klesají. Naopak tržní ceny zemědělské půdy do 1,0 ha výrazně stoupají a v roce 2007 byla tržní cena 159,49 Kč/ m².

Z celkové rozlohy obhospodařované zemědělské půdy je 87 % pronajímáno. V porovnání se zeměmi EU je procento pronájmů v ČR skoro dvojnásobné. Výše nájemného u fyzických osob byla v roce 2008 v průměru 1328 Kč/ha, u právnických osob 1384 Kč/ha. Průměrné nájemné zemědělské půdy v ČR je v porovnání se zeměmi EU nízké. Nájemné postupně roste. Lze předpokládat, že po navýšení přímých plateb na hektar zemědělské půdy dojde k dalšímu navýšení nájmů.

V současné době se na území ČR uplatňují tři typy kategorizace zemědělského území. Jsou to: zemědělské výrobní oblasti podle vyhlášky č. 213/1959 Úředních listů, méně příznivé oblasti podle nařízení Rady EU č. 1257/1999 pro období 2004 – 2013. Od roku 2007 jsou znevýhodněné oblasti stanovené podle nařízení vlády č. 75/2007 Sb. ve znění NV č. 113/2008 Sb. Zranitelné oblasti jsou stanoveny podle Nařízení vlády č. 103/2003 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech (nitratová směrnice). Ve znevýhodněných oblastech se nachází 50 % zemědělské půdy ČR, ve zranitelných oblastech 44 % zemědělské půdy ČR.

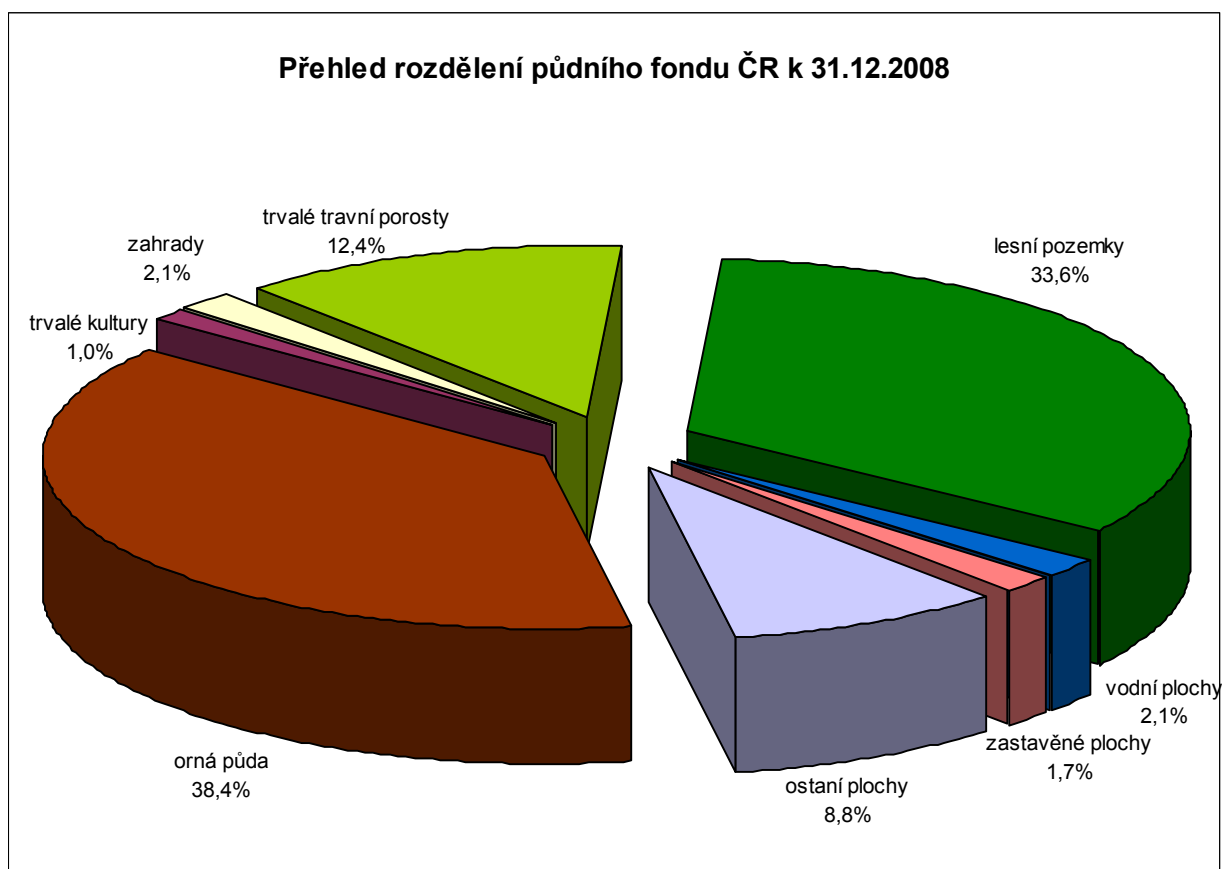
Pro administraci dotací slouží od roku 2004 nový geografický informační systém Registr půdy – LPIS (Land Parcel Identification System), který eviduje využívanou zemědělskou půdu. K 30. 6. 2009 je využívaná zemědělská půda v ČR v rozsahu 3 526 122 ha, tj. 83 % z celkového zemědělského půdního fondu České republiky.

K prvnímu pololetí roku 2009 bylo v pozemkovém právu přijato anebo novelizováno více než 66 právních norem a předpisů vztahujících se k zemědělskému půdnímu fondu České republiky.

ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND

Stav zemědělského půdního fondu ČR

Celková výměra zemědělského půdního fondu České republiky k 31. 12. 2008 činí 4 244 tis. ha, což je přibližně 54 % celkové rozlohy půdního fondu ČR (7 887 tis. ha). Proti roku 2005 došlo ke snížení rozlohy zemědělské půdy cca o 16 tis. ha, tj. o 0,38 %. Orná půda zaujímá 3 026 tis. ha, chmelnice 11 tis. ha, z toho využívaných 5,3 tis. ha, vinice 19 tis. ha, ovocné sady 46 tis. ha, zahrady 163 tis. ha a trvalé travní porosty (louky a pastviny) zaujímají 980 tis. ha. Nezemědělská půda činí celkem 3 642 tis. ha, přibližně 46 %.

Pramen: ČÚZK, 2009

Vývoj půdního fondu ČR od r. 1927 v tis. ha

Rok ¹⁾	ZEMĚDĚLSKÁ PŮDA	ORNÁ PŮDA	CHMELNICE	VINICE	OVOCNÉ SADY	TRVALÉ KULTURY ²⁾	ZAHRADY	LOUKY ⁴⁾	PASTVINY ⁴⁾	TRVALÉ TRAVNÍ POROSTY ⁴⁾	LESNÍ PŮDA	CELKOVÁ VÝMĚRA PŮDY	ZP/obyvatele v ha	OP/obyvatele v ha	Procento zornění
1927	5095	3812	16	5	x	x	95 ³⁾	767	400	1167	x	x	0,49	0,36	74,8
1937	4988	3847	12	7	x	x	74 ³⁾	743	317	1060	2353	7887	0,46	0,35	77,1
1948	4751	3524	7	6	x	x	149 ³⁾	727	346	1073	2407	7886	0,53	0,4	74,2
1951	4679	3362	9	6	x	x	162 ³⁾	710	376	1086	2507	7886	0,52	0,37	71,9
1956	4667	3418	9	7	x	x	193 ³⁾	738	302	1040	2524	7886	0,5	0,36	73,2
1961	4573	3370	9	7	x	x	189 ³⁾	697	302	999	2581	7889	0,48	0,35	73,7
1966	4513	3352	9	8	48	66	147	657	291	948	2599	7889	0,46	0,34	74,3
1971	4465	3315	9	10	54	73	147	639	289	928	2607	7890	0,46	0,34	74,2
1976	4444	3316	10	12	54	76	149	615	286	901	2613	7890	0,44	0,33	74,6
1981	4374	3294	11	15	54	80	151	578	273	851	2624	7890	0,42	0,32	75,3
1986	4327	3269	11	16	53	80	155	567	256	823	2627	7890	0,42	0,32	75,6
1991	4287	3219	11	16	51	78	158	577	256	833	2629	7886	0,42	0,31	75,1
1992	4284	3185	11	16	51	78	158	602	262	864	2629	7886	0,42	0,31	74,4
1993	4283	3175	11	16	50	78	158	609	263	872	2629	7886	0,41	0,31	74,1
1994	4282	3173	11	16	50	78	158	610	263	873	2629	7886	0,41	0,31	74,1
1995	4281	3158	11	16	50	77	158	620	267	888	2630	7887	0,41	0,31	73,8
1996	4280	3143	11	16	50	77	159	630	272	901	2630	7887	0,41	0,31	73,4
1997	4279	3098	11	16	59	77	159	663	283	946	2631	7886	0,41	0,3	72,4
1998	4280	3091	11	16	50	77	159	668	285	953	2631	7886	0,41	0,3	72,2
1999	4284	3101	11	16	49	76	160	663	284	947	2634	7886	0,41	0,3	72,4
2000	4280	3082	11	16	49	76	160	-	-	961	2637	7886	0,41	0,3	72
2001	4277	3075	11	16	49	76	161	-	-	965	2639	7886	0,41	0,3	71,9
2002	4273	3068	11	16	48	75	161	-	-	968	2643	7886	0,41	0,3	71,8
2003	4269	3062	11	16	48	75	161	-	-	971	2644	7886	0,41	0,29	71,7
2004	4265	3055	11	18	47	76	162	-	-	972	2646	7886	0,41	0,29	71,6
2005	4260	3047	11	19	47	77	162	-	-	974	2647	7886	0,41	0,29	71,5
2006	4254	3040	11	19	47	77	162	-	-	976	2649	7887	0,41	0,30	71,5
2007	4249	3032	11	19	47	77	162	-	-	978	2651	7887	0,41	0,29	71,4
2008	4244	3026	11	19	46	76	163	-	-	980	2653	7887	0,41	0,29	71,3

Pramen: ČÚZK, ČSÚ

Poznámka: ¹⁾ V letech 1976 -1996 údaj k 1. 1. daného roku, za roky 1971 a 1966 k 1. 4, za rok 1961 k 31. 12. 1960, za rok 1956 k 15. 12. 1965, za rok 1951 k 28. 1. 1951, za rok 1948 k 1. 3. 1948, od roku 1998 jsou údaje k 31. 12. daného roku

²⁾ Údaje jsou informativní, dílčí náčet je zaokrouhlený

³⁾ Ovocné sady a zahrady

⁴⁾ Od roku 2000 jsou statisticky vedené pouze trvalé travní porosty

Celkový úbytek zemědělské půdy od roku 1927 činí 846 tis. ha, tj. 20 % z. p. K největším úbytkům docházelo v období padesátých až sedmdesátých let. Úbytek vznikl v důsledku zaboru zemědělské půdy pro stavební činnost (průmyslových objektů, dopravní sítě apod.) a pro důlní činnost

(povrchové a podzemní doly). V důsledku úbytku převážně nejúrodnějších půd se zemědělství začalo v sedmdesátých letech minulého století rozšiřovat směrem do méně příznivých oblastí.

Od roku 1990 do roku 2000 byl úbytek zemědělské půdy relativně malý a vcelku pravidelný (ročně přibližně o jeden tisíc hektarů). Zdánlivě nelogický přírůstek zemědělského půdního fondu v letech 1997 až 1999 (přírůstek o čtyři tisíce hektarů) vyplývá ze zpřesněné evidence půdy, kdy do kategorie zemědělské půdy jsou opět zařazeny plochy, vedené dříve jako ostatní půda. Od roku 2000 do roku 2007 se úbytek zemědělské půdy zvětšuje, a to přibližně o 4 až 5 tis. hektarů ročně, v úhrnu došlo k úbytku zemědělské půdy o 31 tis. hektarů. Tento úbytek je způsoben především převody do ostatních a stavebních ploch (výstavba liniových staveb – dálnic, průmyslových zón apod.) a do pozemků určených k plnění funkcí lesa (lesní půda).

Rozsah lesní půdy vykazuje v období 1990 až 2000 nárůst o 8 tis. ha. Větší část přírůstku vyplývá ze zpřesnění evidence a z převodu samovolně (náletově) zalesněných ploch z původní kategorie zemědělské půdy do půdy lesní, a to zejména v horských oblastech. Od roku 2001 do roku 2007 dochází k výrazně většímu nárůstu lesních ploch, a to o 12 tis. ha. V převážné míře se jednalo o zalesňování málo produkčních ploch a enkláv nevyužívané zemědělské půdy.

Procento zornění se v průběhu posledních patnácti let jen velmi zvolna snižuje, a to přibližně ze 75 % v roce 1991 na necelých 72 % v roce 2007. Do kategorie orná půda jsou zahrnuty rovněž pozemky orné půdy dočasně zatravněné. V porovnání s vyspělými zeměmi Evropské unie je procento zornění přibližně o 25% vyšší. Například v patnácti zemích EU dosahuje průměrný podíl zornění 52 %, v EU 27 je průměrný podíl zornění 57 %. Ve srovnání s vyspělými evropskými zeměmi zaujímáme střední postavení ve výměře orné půdy (0,30 ha) a zemědělské půdy (0,42 ha) na obyvatele.

Základní informace o rozsahu a struktuře půdního fondu ČR v členění podle NUTS 4 (bývalé okresy) jsou uvedeny v příloze č. I.

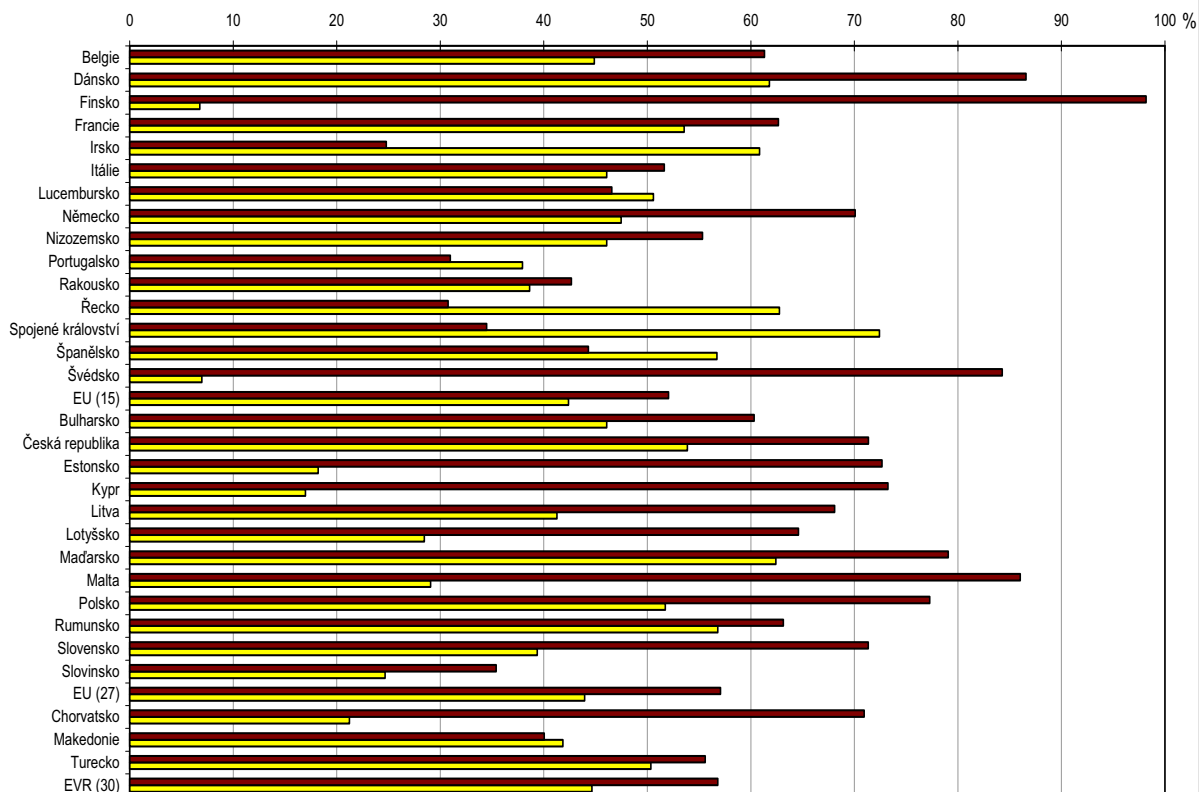
Základní údaje o zemědělském půdním fondu v EU a kandidátských zemích (CC) k roku 2007

Země	Celková výměra		Zemědělská půda		Orná půda		Podíl ZP z celk. výměry		Zornění		Počet obyvatel ¹⁾		Hustota obyvatel		ZP/obyv.		OP/obyv.	
	mil. ha	mil. ha	mil. ha	mil. ha	mil. ha	mil. ha	%	%	%	%	mil.	obyv./km ²	ha/obyv.	ha/obyv.	ha/obyv.	ha/obyv.		
Belgie	3,05	1,37	0,84	44,87	61,31	10,43	341,6	0,13	0,08									
Dánsko	4,31	2,66	2,31	61,80	86,59	5,43	126,0	0,49	0,42									
Finsko	33,84	2,30	2,25	6,78	98,17	5,26	15,5	0,44	0,43									
Francie	54,92	29,42	18,43	53,57	62,66	61,33	111,7	0,48	0,30									
Irsko	7,03	4,28	1,06	60,84	24,79	4,22	60,1	1,01	0,25									
Itálie	30,13	13,89	7,17	46,09	51,63	58,78	195,1	0,24	0,12									
Lucembursko	0,26	0,13	0,06	50,58	46,56	0,46	178,0	0,28	0,13									
Německo	35,71	16,95	11,88	47,46	70,07	82,64	231,4	0,21	0,14									
Nizozemsko	4,15	1,91	1,06	46,09	55,33	16,38	394,4	0,12	0,06									
Portugalsko	9,21	3,50	1,08	37,95	30,98	10,58	114,8	0,33	0,10									
Rakousko	8,39	3,24	1,38	38,63	42,65	8,33	99,3	0,39	0,17									
Řecko	13,20	8,28	2,55	62,75	30,77	11,12	84,3	0,74	0,23									
Spojené království	24,36	17,65	6,09	72,44	34,48	60,74	249,3	0,29	0,10									
Španělsko	50,54	28,66	12,70	56,71	44,31	43,89	86,8	0,65	0,29									
Svédsko	45,03	3,14	2,64	6,96	84,28	9,08	20,2	0,35	0,29									
EU (15)	324,13	137,36	71,50	42,38	52,05	388,67	119,9	0,35	0,18									
Bulharsko	11,10	5,12	3,09	46,09	60,32	7,69	69,3	0,67	0,40									
Česká republika	7,89	4,25	3,03	53,87	71,36	10,19	129,2	0,42	0,30									
Estonsko	4,52	0,82	0,60	18,20	72,66	1,34	29,6	0,61	0,45									
Kypr	0,93	0,16	0,12	16,97	73,25	0,85	91,5	0,19	0,14									
Litva	6,53	2,70	1,84	41,27	68,09	3,41	52,2	0,79	0,54									
Lotyšsko	6,46	1,84	1,19	28,47	64,60	2,29	35,4	0,80	0,52									
Maďarsko	9,30	5,81	4,59	62,42	79,08	10,06	108,1	0,58	0,46									
Malta	0,03	0,01	0,01	29,06	86,02	0,41	1265,6	0,02	0,02									
Polsko	31,27	16,18	12,50	51,74	77,28	38,14	122,0	0,42	0,33									
Rumunsko	23,84	13,55	8,55	56,82	63,14	21,53	90,3	0,63	0,40									
Slovensko	4,90	1,93	1,38	39,36	71,35	5,39	109,9	0,36	0,26									
Slovincko	2,03	0,50	0,18	24,67	35,40	2,00	98,7	0,25	0,09									
EU (27)	432,93	190,21	108,56	43,94	57,08	491,95	113,6	0,39	0,22									
Chorvatsko	5,66	1,20	0,85	21,22	70,94	4,56	80,5	0,26	0,19									
Makedonie	2,57	1,08	0,43	41,85	40,06	2,04	79,2	0,53	0,21									
Turecko	78,36	39,45	21,93	50,35	55,58	73,92	94,3	0,53	0,30									
EVR (30)	519,51	231,94	131,8	44,65	56,81	572,47	110,2	0,41	0,23									

Pramen: FAOSTAT | © FAO Statistics Division 2009 | 15 July 2009

Poznámka: ¹⁾odhad k roku 2006

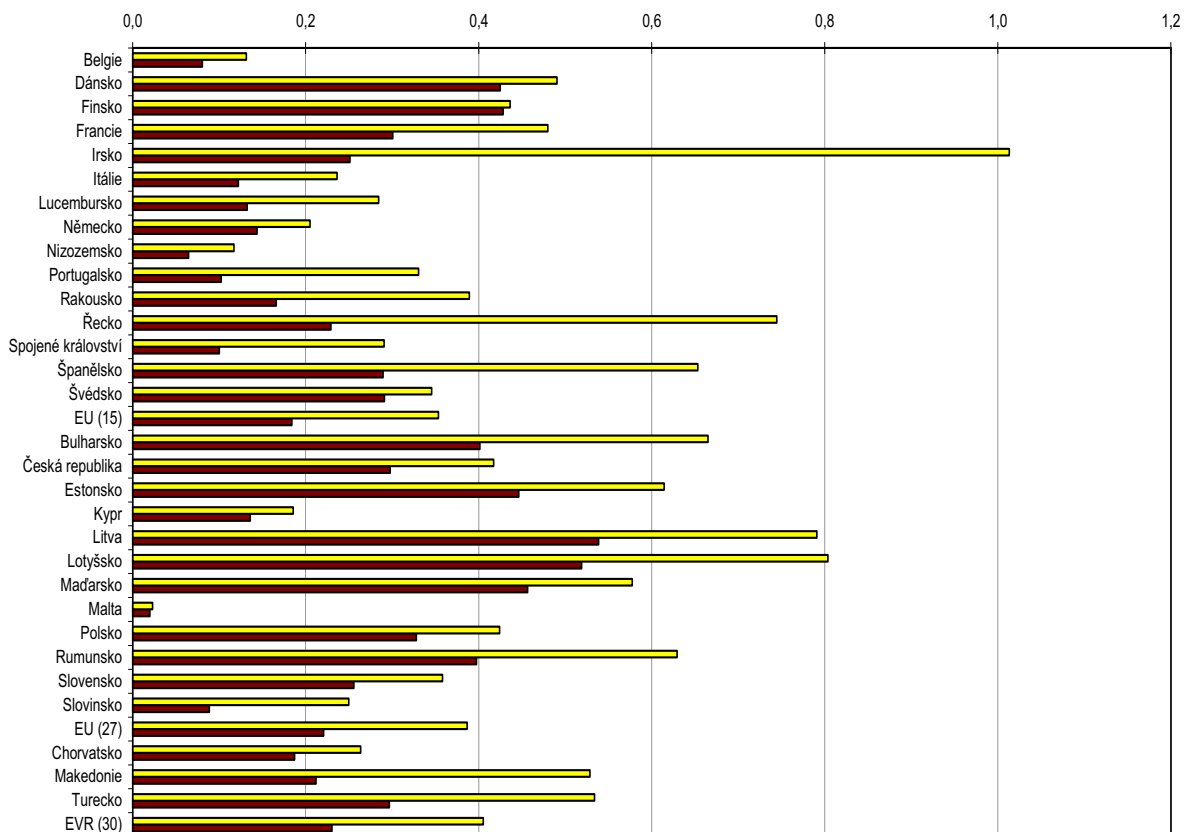
Podíl ZP z celkové výměry a procento zornění v zemích EU a CC v roce 2007

Pramen: FAOSTAT data, 2009 (www.fao.org)

■ Podíl ZP z celkové výměry
 ■ Zornění

Podíl zemědělské a orné půdy na jednoho obyvatele v zemích EU a CC v roce 2007

Pramen: FAOSTAT data, 2009 (www.fao.org)

■ OP/ob.
 ■ ZP/ob.

Výměra zemědělské půdy podle různých zdrojů (ČÚZK, Agrocensus, Eurostat a LPIS) se značně různí. Je to dáno tím, že každý informační zdroj využívá jiný metodický postup šetření rozsahu zemědělského půdního fondu ČR.

Údaje o výměře zemědělské půdy ČR podle různých zdrojů a účelu využití

Informační zdroj	Výměra půdy v ha	Účel použití
ČÚZK k 31. 12. 2008	z. p. 4 244 081 o. p. 3 025 597	Evidence půdní držby podle vlastníků a druhů pozemků. Využití pro daňové účely podle zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí ve znění zákona č. 315/1993 Sb.
ČSÚ k 30. 9. 2007	z. p. 3 518 073 o. p. 2 567 311	Údaje ČSÚ získané z celoplošného zemědělského sčítání uživatelů půdy od výměry 1 ha obhospodařované půdy, v rámci celosvětového sčítání prováděného FAO.
LPIS k 30. 6. 2009	z. p. 3 526 122 o. p. 2 554 041	Evidence využití půdy podle užívatelských vztahů podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů. Evidence slouží primárně k administraci dotací.

Pramen: ČÚZK, ČSÚ, LPIS, 2009

Na území ČR se nachází celkem 290 tis. ha zemědělské půdy na 3 149 lokalitách zvláště chráněných území, převážně na trvalých travních porostech (176 tis. ha). V soustavě chráněných oblastí evropského významu NATURA 2000 je evidováno 173 tis. ha zemědělské půdy. Celkový podíl chráněných oblastí bez překryvu tvoří **369 tis. ha, tj. 10,5 %** výměry zemědělské půdy v ČR evidované v systému LPIS. Celková výměra půdy všech kategorií chráněných oblastí v ČR bez překryvu je **1 651 tis. ha půdy, tj. 20,9 %** veškeré půdy v ČR. Hospodaření v chráněných oblastech vyžaduje omezení podle příslušných právních předpisů.

Kvalita zemědělského půdního fondu

Zemědělský půdní fond České republiky se převážně nachází v méně příznivých půdně klimatických podmínkách. Z celoevropského hlediska české zemědělství přináležejí k typu podhorskému až horskému.

Podle výsledků bonitace zemědělského půdního fondu (ZPF), která byla prováděna na počátku 70. let minulého století, je zhruba 60 % ZPF na půdách méně až málo úrodných. Nadprůměrně úrodných orných půd je přibližně 40 %, průměrných a podprůměrných orných půd je 54 % a pro agroekosystémy zcela nevhodných ploch je cca 6 %. V méně příznivých oblastech (LFA) převažují půdy kyselé až extrémně kyselé (pH < 6,8).

V nadmořské výšce nad 500 m n.m. se nachází více než 20 % zemědělského půdního fondu. Oblasti s vyšší nadmořskou výškou lze považovat za méně příznivé z hlediska provozování zemědělské činnosti. Díky poměrně vysoké hustotě obyvatelstva ČR má však zemědělská činnost tradici i v těchto oblastech a v omezeném rozsahu se provozuje až do výšek i 250 m n. m.

Problémem zemědělského obhospodařování je skeletovitost některých půd (silně skeletovitých je 4,5 %, slabě skeletovitých půd 24 %).

Zhutněním je ohroženo kolem 30 – 50% všech zemědělských půd, a to převážně zhutněním technogenním, způsobeným použitím nevhodné mechanizace.

Bonitace zemědělského půdního fondu

Kvalita zemědělského půdního fondu v České republice se hodnotí prostřednictvím bonitace (bonita = dobrá jakost, hodnota).

Za základní mapovací a oceňovací jednotku bonitační soustavy je považována tzv. bonitovaná půdně ekologická jednotka (BPEJ). Rozumí se jí specifický územní celek, který má v důsledku vzájemného působení jednotlivých složek přírodního prostředí konkrétní agroekologické vlastnosti projevující se určitou hodnotou produkčního potenciálu.

Bonitační oceňovací soustava obsahuje v současné době 2 199 BPEJ. Každá konkrétní BPEJ je vyčleněna na základě vyhodnocení klimatu, klasifikačního zařazení půdy, charakteristiky geologických substrátů, zrnitosti, skeletovitosti, vodního a vzdušného režimu půd, hloubky půdních profilů, svažitosti pozemků a jejich expozice. Každý z parametrů má číselný kód, konkrétní BPEJ jsou vyjádřeny pětimístným číselným kódem s následujícím významem:

1. číslice značí příslušnost ke klimatickému regionu České republiky
2. a 3. číslice určuje příslušnost k tzv. hlavní půdní jednotce (hlavní půdní jednotka – HPJ je účelové seskupení půdních taxonů, které jsou příbuzné agroekologickými vlastnostmi)
4. číslice vyjadřuje kombinaci údajů svažitosti a expozice ke světovým stranám
5. číslice je kombinací údajů o skeletovitosti a hloubce půdního profilu

Aktualizace bonitovaných půdně ekologických jednotek

Aktualizace bonitovaných půdně ekologických jednotek se uskutečňuje podle vyhlášky Mze č. 546/2002 Sb., kterou došlo ke změně vyhlášky č. 327/1998 Sb. Tímto předpisem byla stanovena nejenom charakteristika bonitovaných půdně ekologických jednotek a postup pro jejich vedení, ale především došlo ke sjednocení půdoznalecké terminologie tím, že bylo převzato Pedologickou společností schválené názvosloví taxonomického klasifikačního systému půd České republiky z roku 2001. Tato vyhláška současně v plném rozsahu zohledňuje vydanou Metodiku vymezení a mapování bonitovaných půdně ekologických jednotek, kterou vypracoval VÚMOP, v. v. i.

Aktualizace bonitovaných půdně ekologických jednotek zahrnuje činnosti, kterými jsou především:

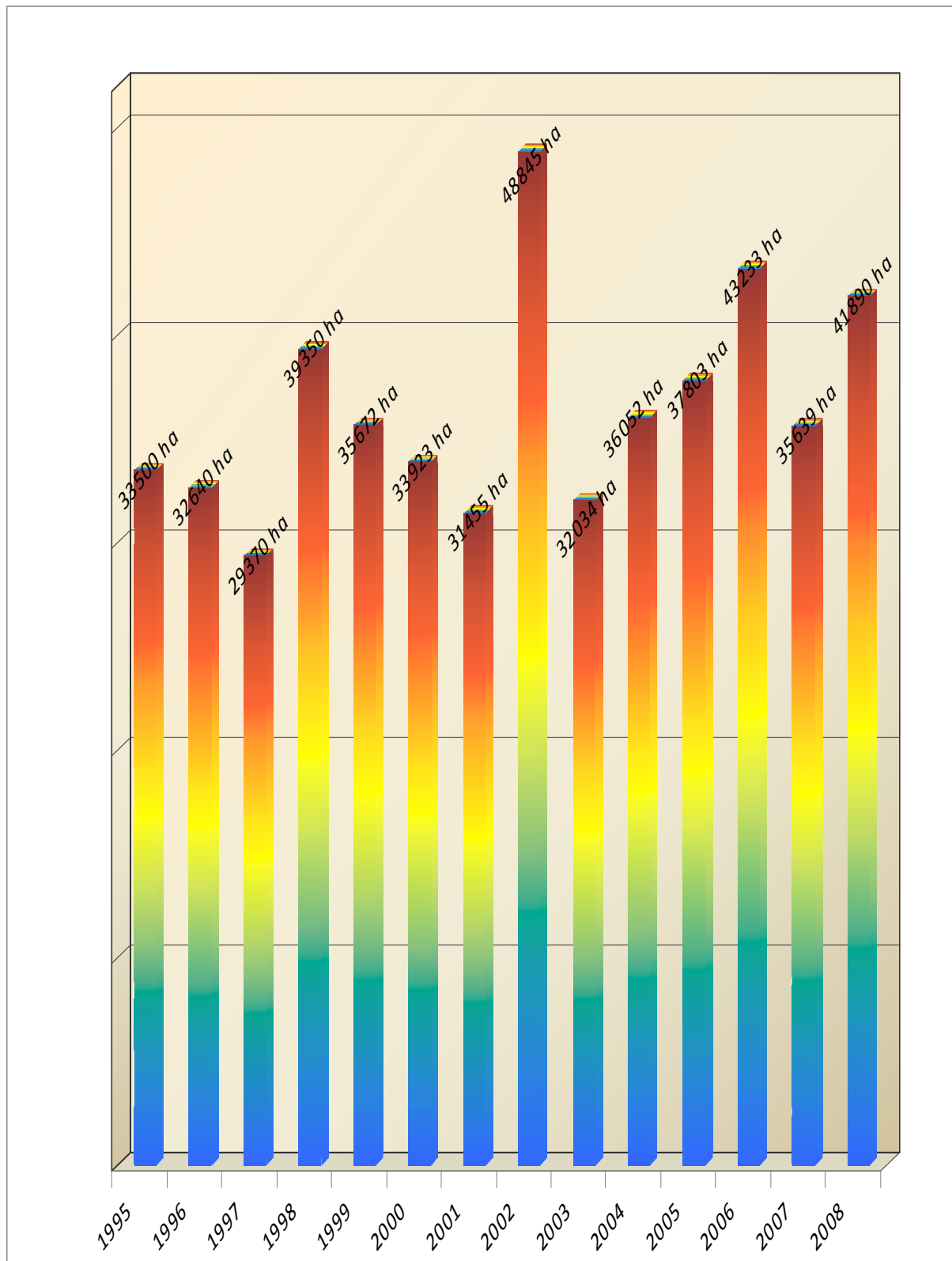
Dobonitace - provádějí se především na pozemcích, u kterých došlo k převodu nezemědělských druhů pozemků na zemědělskou půdu, u půd s realizovanou zemědělskou rekultivací a dále u pozemků, kde nebyla bonitace zemědělských pozemků z nějakých důvodů dosud uskutečněna, jako jsou některé pozemkové lokality ve vojenských újezdech, pozemky v někdejší střeženém pohraničním pásmu apod.; zvláštním případem dobonitace jsou nezemědělské pozemky, u nichž je nutné stanovení bonitovaných půdně ekologických jednotek z důvodů probíhajících restitučních řízení.

Přebonitace - uskutečňují se na pozemcích při prokazatelně nesprávném dřívějším určení bonitovaných půdně ekologických jednotek a pro odstranění některých hrubých generalizací, ke kterým docházelo v rámci provádění primární bonitace v letech 1972 až 1980, která vyplývala z metodicky předepsané hustoty sondážní sítě základních a výběrových pedologických sond.

Vlastní aktualizace - provádějí se v případě zemědělských pozemků, jejichž bonita byla snížena v důsledku určitých degradačních procesů, ke kterým náleží především dlouhodobé působení vodní nebo větrné eroze půd, poškození půdy v důsledku povodňových situací, druhotným zamokřením, poddolováním apod.

Oddělení půdní služby Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy vykazuje v roce 2008 provedení aktualizace BPEJ na 41 890 ha zemědělské půdy. Od počátku prováděných aktualizací, to je od roku 1995, došlo k aktualizaci BPEJ celkem na výměře 511 406 ha zemědělské půdy (viz diagram).

Průběh aktualizace BPEJ v letech 1995 - 2008

Pramen: VÚMOP, 2009

Bonitované půdně ekologické jednotky se staly základem zejména pro následující legislativně podložené činnosti:

- **Pro určení základní ceny zemědělských pozemků** (viz zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 237/2004 Sb. a zákona č. 257/2004 Sb. a viz **vyhlášku č. 3/2008 Sb.**, kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a změně některých zákonů – zákon o oceňování majetku, ve znění vyhlášky č. 452/2003 Sb. a vyhlášky č. 640/2004 Sb.).
- **Pro určení průměrných základních cen zemědělských pozemků přiřazených ke katastrálním územím** (vyhláška č. 412/2008 Sb., ze dne 18. listopadu 2008, kterou se podle § 17 zákona ČNR č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění zákona č. 315/1993 Sb. a zákona č. 483/2001 Sb., který stanoví seznam katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků).
- **K oceňování zemědělských pozemků pro stanovení nároků v řízení o pozemkových úpravách při použití základní ceny zemědělských pozemků podle BPEJ evidovaných v celostátní databázi a vztažených k zaměření skutečného stavu v terénu** (podrobněji viz zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů).
- **Pro stanovení tříd ochrany zemědělské půdy** (viz metodický pokyn Odboru ochrany lesa a půdy Ministerstva životního prostředí ze dne 12. 6. 1996, č. j. OOLP/1067/96 k odnímání půdy ze zemědělského půdního fondu podle zákona ČNR č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu – třídy ochrany zemědělského půdního fondu).

Třídy ochrany zemědělského půdního fondu

Podle BPEJ se stanovuje následujících pět stupňů tříd ochrany zemědělské půdy (metodický pokyn Odboru ochrany lesa a půdy Ministerstva životního prostředí ze dne 12. 6. 1996 č. j. OOP/1067/96 k odnímání půdy ze zemědělského půdního fondu podle zákona ČNR č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu):

Třída ochrany ZP	Charakteristika půd, produkční schopnost půd, stupeň ochrany a základní pravidla pro využití
I. třída	Bonitně nejcennější půdy v jednotlivých klimatických regionech, převážně v rovinatých územích nebo jen mírně sklonitých, které je možno odejmout ze zemědělského půdního fondu pouze výjimečně, a to převážně na záměry související s obnovou ekologické stability krajiny, případně pro liniové stavby zásadního významu.
II. třída	Půdy, které mají v rámci jednotlivých klimatických regionů nadprůměrnou produkční schopnost, které jsou vysoce chráněné, jen podmíněně odnímatelné a s ohledem na územní plánování jen podmíněně zastavitelné.
III. třída	Půdy, které v jednotlivých klimatických regionech vykazují průměrnou produkční schopnost a střední stupeň ochrany, které je možno v územním plánování využít pro výstavbu.
IV. třída	Půdy, které vykazují převážně podprůměrnou produkční schopnost v rámci příslušných klimatických regionů, jen s omezenou ochranou, využitelné pro výstavbu.
V. třída	Půdy s velmi nízkou produkční schopností (půdy mělké, svažité, hydromorfnní, štěrkovité, kamenité, erozně ohrožené apod.), které lze charakterizovat jako zemědělské půdy pro nezemědělské využití postradatelné, u nichž lze předpokládat efektivnější nezemědělské využití. Jde většinou o půdy s nízkým stupněm ochrany, s výjimkou vymezených ochranných pásem a chráněných území a území s jinými zájmy ochrany životního prostředí.

- **Pro doplňování odborného obsahu bonitovaných půdně ekologických jednotek v rámci obnovy katastrálního operátu nebo při převodu SGI v S-JTSK na DKM** (ve smyslu usnesení vlády ČR č. 194 ze dne 2. 4. 1997; jedná se o vyhlášení platnosti obnoveného katastrálního operátu dokončením dříve rozpracované obnovy – ZMVM novým mapováním

nebo na podkladě výsledků komplexních pozemkových úprav, přepracováním SGI v S-JTSK do číselného vyjádření a převedením SGI v S-JTSK do formy DKM dle odst. 2.19 prozatímního návodu Českého úřadu zeměměřického a katastrálního).

- **Bonitované půdně ekologické jednotky jsou součástí souboru popisných informací (SPI) k parcelám zemědělských pozemků**, s vyznačenou příslušností vlastníků (vyhláška č. 190/1996 Sb., Českého úřadu zeměměřického a katastrálního ze dne 19. 6. 1996, kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb. a zákona ČNR č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí ČR, ve znění zákona č. 89/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 179/1998 Sb.).
- **Pro stanovení prodejní ceny zemědělských pozemků ve vlastnictví státu** (viz zákon č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby – zákon o prodeji půdy v pozdějším znění).
- **Soustava BPEJ je dále využívána v rámci realizace dotační politiky v zemědělství.**

Zpracování dat bonitovaných půdně ekologických jednotek pro tvorbu digitálních katastrálních map

Aktualizace bonitovaných půdně ekologických jednotek (dále BPEJ) ve smyslu vyhlášky Ministerstva zemědělství ČR č. 327/1998 Sb. ze dne 15. 12. 1998 ve znění vyhlášky č. 546/2002 Sb. ze dne 12. 12. 2002, kterou se stanoví charakteristika BPEJ a postup pro jejich vedení a aktualizaci (§ 3 a 4 vyhlášky) a prováděcích Pokynů MZe ČR ÚPÚ a ČÚZK č. 22/1999 pro zavedení údajů o vztahu BPEJ k parcelám do katastru nemovitostí České republiky, pro jejich vedení a pro aktualizaci BPEJ (dále Pokyny č. 22) vychází z archivních dat mapové a popisné části Komplexního průzkumu půd.

V souvislosti s plněním **usnesení vlády České republiky ze dne 25. července 2007 č. 871 o opatřeních k urychlení digitalizace katastrálních map** probíhá v současné době v rámci spolupráce mezi Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním (dále jen ČÚZK) a Výzkumným ústavem meliorací a ochrany půdy, v. v. i. (dále jen VÚMOP, v. v. i.) činnost „zpracování dat bonitovaných půdně ekologických jednotek pro tvorbu digitálních katastrálních map“, kde ČÚZK požaduje pro léta 2009 až 2015 objem v průměru 1 470 k. ú. ročně a výměře v hektarech dle tabulky (předpoklad výměr dle požadavku ČÚZK). Digitalizovaný katastrální operát by měl být k dispozici nejpozději do konce roku 2014. To je termín uvažovaný pro celou Evropskou unii v přijaté směrnici INSPIRE.

Plánovaný průběh digitalizace katastrálních map do roku 2015

Rok	Počet katastrálních území	Výměra v ha
2009	1 267	607 555
2010	1 400	808 422
2011	1 590	868 566
2012	1 434	823 934
2013	1 420	803 235
2014	1 405	746 459
2015	1 771	866 788
Celkem	10 287	5 524 959

Pramen: ÚPÚ, MZe 2009

Vodohospodářská zařízení

Kvalita zemědělského půdního fondu byla do značné míry ovlivňována a mnohdy je zhodnocována výstavbou investičních vodohospodářských melioračních zařízení (odvodňovací a závlahové systémy).

V České republice bylo k 31. 12. 1990 provedeno **odvodnění** a následné rekultivace na 1 084 tis. ha, tj. na přibližně 25 % zemědělské půdy (ZPF).

Nejvíce odvodnění bylo vybudováno v následujících pěti povodích III. řádu:

Lužnice od Nežárky po ústí (43 118 ha),

Odra po Opavu (36 917 ha),

Mrlina a Labe od Mrliny po Výrovku (28 084 ha),

Lužnice od státní hranice po Nežárku (25 179 ha),

Nežárka (24 304 ha) a v dalších sedmi povodích bylo vybudováno více než 20 tis. ha odvodnění.

Nejvíce odvodnění bylo vybudováno v následujících pěti okresech: České Budějovice (49 057 ha), Jindřichův Hradec (43 743 ha), Tábor (35 626 ha), Hradec Králové (31 209 ha), Písek (28 993 ha). V dalších 13 okresech (Nymburk, Žďár nad Sázavou, Třebíč, Nový Jičín, Přerov, Pardubice, Kutná Hora, Český Krumlov, Jičín, Jihlava, Bruntál, Klatovy a Havlíčkův Brod) bylo vybudováno odvodnění o výměře více než 20 tis. ha.

Rozsah výstavby nového odvodnění se od roku 1990 nezměnil, neboť všechny projekty a stavby po roce 1990 byly zastaveny. V roce 2003 byly poskytovány podpory na údržbu odvodňovacího detailu.

Na údržbu a zajištění provozu hlavních odvodňovacích zařízení, která jsou v majetku státu spravovaného Zemědělskou vodohospodářskou správou, se ročně vynakládá ze státního rozpočtu cca 60 mil. Kč. Tato odvodňovací zařízení představují 5 349 km otevřených kanálů, 3 807 km zakrytých kanálů, 137 čerpacích odvodňovacích stanic a další související objekty.

Značná část odvodněných a rekultivovaných ploch se vlivem špatné nebo žádné údržby drenážních systémů v současnosti pozvolna vrací ke svému původnímu stavu. Některé z těchto ploch nejsou v současné době vůbec využívány. Přírozenou cestou se tak zvyšují plochy mokřadů, které však ve svých důsledcích snižují výměru obhospodařovatelné zemědělské půdy. Určitá část zemědělských pozemků s provedeným odvodněním byla převedena na stavební parcely a zastavěna účelovými objekty a bytovou výstavbou.

Rozsah vybudovaných **závlah** činil ke stejnému datu 154 tis. hektarů, tj. přibližně 4 % ZPF.

Nejvíce závlah bylo vybudováno v následujících 6 povodích III. řádu:

Dyje od Svratky po ústí (18 002 ha),

Dyje od soutoku moravské a rakouské Dyje po Jevišovku (14 157 ha),

Jevišovka a Dyje od Jevišovky po Svratku (11 509 ha),

Svratka od Svitavy po Jihlavu (10 865 ha),

Labe od Jizery po Vltavu (9 877 ha),

Labe od Vltavy po Ohři (9 798 ha) a v dalších devíti povodích byly vybudovány závlahy o výměře od 3 tisíc do 7 tisíc hektarů.

Nejvíce závlah bylo vybudováno v následujících pěti okresech: Břeclav (22 092 ha), Znojmo (20 752 ha), Mělník (16 598 ha), Litoměřice (8 884 ha), Brno – venkov (8 300 ha). V dalších 9-ti okresech (Pardubice, Louny, Nymburk, Hradec Králové, Olomouc, Uherské Hradiště, Kutná Hora, Hodonín a Chomutov) bylo vybudováno závlahy o výměře od 3 tisíc do 8 tisíc ha.

V roce 1997 a 1998 bylo dle údajů PF ČR privatizováno 131 543 ha závlah. Zbytek nebyl již v době privatizace a těsně po ní provozuschopný. Z výměry privatizovaných závlah není v současné době podstatná část provozuschopná.

Podle strukturálního šetření Českého statistického úřadu provedeného za rok 2007 byla u 2 017 zemědělských subjektů zavlažovatelná výměra pozemků 38 530 ha (provozoschopných závlah), z nichž bylo využíváno 19 909 ha, tj. zhruba 52 %. Z toho 93 % zemědělských subjektů mělo zavlažovatelnou plochu o výměře do 50 ha a také nejvyšší využití závlah 88 %. Největší výměra zavlažovaných pozemků byla v Jihomoravském, Středočeském a Ústeckém kraji, tj. 83 % z celkové výměry závlah v ČR.

V posledních zhruba 10 letech byly budovány zejména kapkové závlahy chmele, sadů, vinogradů, zeleniny a brambor. O výměře těchto závlah vybudovaných různými soukromými firmami bez podpory státu nejsou k dispozici přesnější údaje.

Od roku 2001 jsou na tyto závlahy poskytovány dotace ze státního rozpočtu podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství a s jejich pomocí bylo vybudováno 4 125 ha závlah v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a školkách.

V letech 2004 – 2006 byla výstavba, rekonstrukce a obnova závlah rovněž podporována z operačního programu „Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství“, v letech 2007 – 2008 z programu „Rozvoj venkova na období 2007 – 2013“ a to i s využitím prostředků EU a od roku 2009 jsou podporovány z prostředků státního rozpočtu v rámci podprogramu 129 162 „Podpora obnovy a budování závlahového detailu a optimalizace závlahových sítí“.

Intenzita využití vybudovaných závlah je obecně závislá především na klimatických podmínkách, struktuře pěstovaných plodin, půdních podmínkách a obytných možnostech uživatelů závlah – zemědělských subjektů.

Pozemky s odvodněním a závlahami vybudované do začátku 90. let, které evidovala ZVHS, jsou nyní digitalizovány a podchyceny v LPIS.

Eroze půdy

Kvalitu zemědělského půdního fondu do značné míry ovlivňují rovněž erozní procesy, kdy zejména zrychlená eroze ochuzuje půdu o neúrodnější část - ornici.

Vodní erozí je v ČR potenciálně ohrožena více než polovina zemědělských půd a vyžaduje důsledné uplatnění některého z druhů protierozní ochrany. Rozsah skutečné (aktuální) vodní eroze se nedá přesně určit, podle poslední zprávy o životním prostředí za rok 2007 se odhaduje, že je poškozeno přibližně 42 % zemědělské půdy.

Větrnou erozí je v ČR potenciálně ohroženo přibližně 7,5 % zemědělské půdy. Značné škody působí každoročně zejména v sušších a teplejších klimatických oblastech na lehčích půdách (Polabí a jižní Morava).

Výměra ploch ohrožených erozí je stanovena na základě analýzy ploch BPEJ. Největší ohrožení vodní erozí je v kategorii 4 - 6 na celkem 31 % zemědělské půdy, potenciální ohroženost (kategorie 2 - 6) je celkem na 75 % sledovaných ploch, větrnou erozí jsou nejvíce ohroženy zemědělské půdy v kategorii 4 - 6 přibližně na 9 % plochy.

Ohrožení zemědělské půdy vodní a větrnou erozí v %

Kategorie	Název kategorie ¹⁾	Podíl ohroženosti půd podle databáze BPEJ	
		vodní eroze	větrná eroze
6	půdy nejohroženější	13,79	2,53
5	půdy silně ohrožené	7,58	1,55
4	půdy ohrožené	10,06	4,56
3	půdy mírně ohrožené	17,23	5,68
2	půdy náchylné	25,88	5,11
1	půdy bez ohrožení	24,53	80,57
0	nehodnocené půdy	0,93	0,00
Celkem		100,00	100,00

Pramen: VÚMOP v. v. i., 2009

¹⁾ Vymezení kategorií půd je rozdílné pro vodní a větrnou erozi

Degradace půdy

Degradací půdy ze zemědělského hlediska se rozumí ztráta produkční schopnosti. Z hlediska ekologického, environmentálního, je degradace půdy uvažována jako ztráta schopností plnit přírodní funkce. Z obou hledisek je pak nejvýraznější ztrátou všech funkcí její zástavba, tj. trvalé zničení.

Velmi často se jednotlivé způsoby degradace kombinují a probíhají současně. Zdaleka nejzávažnější je degradace vodní erozí. Poškozeno nebo potenciálně ohroženo je kolem 1,4 milionu hektarů zemědělské půdy; z toho pak kolem 450 tisíc hektarů je výrazně poškozeno (smytí celých humusových horizontů, zvýšená skeletovitost, snížení mocnosti ornice). Debazifikace a acidifikace není zatím zásadním problémem, i když, vzhledem k omezení vápnění půd, k ní dochází. Úbytky humusu, biologická degradace a zranitelnost půd ztuzením (kompakcí) jde většinou na vrub nevhodného hospodaření (nedodržování osevních postupů, užití těžké mechanizace). Tyto typy degradací postupují sice velmi zvolna, ale stav našich zemědělských půd trvale zhoršují.

Ochrana půdy v Evropské unii

Vzrůstající zábory půdy a rostoucí podíl degradovaných půd ve všech zemích EU vyvolaly nutnost legislativně upravit její ochranu. Dokument, nazvaný Tematická strategie půdy a návrh tzv. rámcové směrnice o půdě byly přijaty Evropskou komisí EU dne 22. 9. 2006. V obou dokumentech jsou uváděny důvody, jež vysvětlují, proč je legislativa o ochraně půdy nutná:

- půda je prakticky neobnovitelným přírodním zdrojem;
- půda je nezbytná pro zajištění všech lidských aktivit a pro funkci všech přírodních ekosystémů;
- půda je v rostoucí míře zabírána pro zástavbu, a tak nenávratně ztrácena. Je degradována ve všech státech EU. Obecné vědomí přítom o těchto trendech není dostatečné.

Cílem návrhu rámcové směrnice o půdě je sjednocení a legalizace ochrany půdy a ochrany funkcí půdy. Funkce půdy jsou v návrhu definovány:

- produkce biomasy v zemědělství a lesnictví,
- filtrace, retence vody a rozpuštěných látek,
- transformace látek (procesy rozkladu a syntézy látek jiných),
- zachování genofondu rostlinných a živočišných druhů,
- prostředí a plocha pro lidské aktivity,
- zdroj surovin,
- archiv geologického a archeologického dědictví,

Směrnice prošla prvním čtením v Evropském parlamentu a její zásady byly dvoutřetinovou většinou přijaty již v listopadu 2007. Výbor parlamentu však nedosáhl od té doby až do června 2009 pro celou směrnici politické dohody. Poměrně značného pokroku se dosáhlo za portugalského a českého předsednictví EU. Přijetím směrnice se členské státy zavazují k pravidelnému monitoringu a zavazují se k nápravě a uvedení do původního stavu.

Ochrana půdy v ČR

Ochrana zemědělské půdy je v současné době v ČR stále ještě legislativně řešena zákonem č. 334/1992 Sb. a prováděcí vyhláškou k němu, vydanou Ministerstvem životního prostředí č. j. OOLP/1069/96. Jeho novelizace zatím nebyla Parlamentem ČR schválena. Zákon se však zabývá pouze kvantitativní ochranou půdy před záboru (třídy ochrany zemědělské půdy na podkladě kategorizace BPEJ – i toto zatřídění má být aktualizováno a doplněno). Je bohužel často obcházen a porušován. Existuje také snaha zrušit plošný systém ochrany půdy v rámci plánů územního rozvoje a stavebního zákona a toto úsilí vychází často přímo z orgánů státní správy.

Limity rizikových prvků a některých organických polutantů upravuje vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 13/1994 Sb.

Stav v ochraně půdy v EU i ČR má tedy, přes všechny problémy, naději být řešen. Rámcová směrnice k ochraně půdy bude i přes řadu kompromisů závazná pro všechny státy EU a vyřeší i některé problémy s ochranou půdy v České republice. Naše legislativa bude muset být s tímto dokumentem v souladu.

Hodnota půdy jako komplex její produkční funkce s funkcemi mimoprodukčními

Historicky byla půda vždy ceněna jako základní výrobní prostředek v zemědělství a lesnictví či jako prostor pro lidské aktivity nebo jako přímý zdroj surovin. V poslední době se však při uvažování o hodnotě půdy dostávají do popředí i ty funkce a úlohy půdy, které nebyly dříve dostatečně zřejmé a kde půda hraje významnou roli.

Půda a její mimoprodukční – ekologické či environmentální funkce rozhodují o vývoji a stavu krajiny, o uspokojování potřeb každé společnosti a o kvalitě života v každé oblasti. Pohled na hodnotu půdy se tak postupně mění. Není již hodnocena pouze z hlediska produkčního potenciálu, ale i z hlediska oceňování svých mimoprodukčních funkcí.

Jako ekologické či mimoprodukční funkce půdy označujeme funkci filtrační, retenční, pufrací, transformační, transportní a asanační, případně funkci půdy jako genové rezervy a prostředí pro organismy. Tyto funkce existují v různém rozsahu vedle funkce produkční.

- **Filtrační funkce** půdy zabezpečuje filtraci vody procházející půdním prostředím. Ovlivňuje čistotu podzemních vod, pramenů i povrchových toků.
- **Retenční či akumulární funkce** je uvažována zpravidla jako zadržování vody, ale jde i o akumulaci dalších látek jako živin (dusíku, fosforu, draslíku, síry a především uhlíku), jež jsou vázány v půdní organické hmotě a v sorpčním komplexu. Retence vody v půdě je obrovská: 1 m² kvalitní půdy, hluboké 1 m (černozemě, hnědozemě), může zadržet až kolem 350 l vody. Množství vody, zadržované v půdách ČR, mnohonásobně převyšuje objem všech našich vodních nádrží a toků.
- **Pufrací funkce** tlumí dynamiku půdních vlastností, především půdní reakce a teploty. Změny půdní reakce (nejčastěji acidifikace) jsou přirozenou pufrací tlumeny jen do určité míry. Při výrazném poklesu půdní reakce půda přestává být vhodnou pro kulturní rostliny, dochází k rozpadu půdní struktury a dalším degradačním jevům.
- **Transformační funkce** zabezpečuje přeměnu látek v jejich cyklu, tzn. procesy rozkladu a resyntézy látek nových. Je tak úzce spjata s funkcí asanační, s kterou bývá někdy spojována.

- **Asanační funkce** je součástí funkce transformační a významově představuje procesy rozkladu, mineralizace a syntetizování nových látek na mrtvá živočišná (a lidská) těla.
- **Transportní funkce** znamená migraci látek v půdním prostředí i v krajině. Může probíhat v profilu půdy jak vertikálně, tak i horizontálně. Transportním médiem je proto nejčastěji voda, ale látky se v půdním prostředí mohou pohybovat i s půdním vzduchem nebo i v pevné formě prostřednictvím půdních organismů.
- **Funkce půdy jako genové rezervy** je nejméně prozkoumaná. Znamená výzkum půdních organismů z hlediska získání nových genů v budoucnosti.

Moderní technologie užívané při hospodaření na půdě ovlivňují významným způsobem všechny ekologické půdní funkce, většinou negativně, protože jsou zaměřeny na využívání produkční funkce půdy. Všechny půdní funkce, produkční i mimoprodukční, jsou navzájem spjaté a navzájem zranitelné při různých formách degradace půdy.

VYUŽITÍ ZEMĚDĚLSKÉHO PŮDNÍHO FONDU PRO EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ A NEPOTRAVINÁŘSKOU PRODUKCI

Od roku 2003 začíná narůstat podíl využití zemědělské i orné půdy pro netradiční, tj. ekologické zemědělství. K 31. 8. 2009 je celková výměra tohoto typu zemědělství cca 391 tis. ha zemědělské půdy, tj. 9,21 % celkového zemědělského půdního fondu.

Předpokládá se, že se v letech 2010 – 2013 podíl netradičního zemědělství zvýší, zejména vzroste podíl ekologického zemědělství na cca 10 % celkového zemědělského půdního fondu.

Ekologické zemědělství

Ekologické zemědělství (EZ) odpovídá principům trvale udržitelného rozvoje zemědělství, které již neplní pouze produkční funkci, ale především funkci mimoprodukční. Ekologické zemědělství podporuje hospodářský a sociální rozvoj v méně příznivých a zaostávajících venkovských oblastech.

K 31. 12. 2007 hospodařilo ekologicky 854 farem na ploše 252 543 ha, což představuje 5,94 % výměry ZPF. Podíl zemědělského půdního fondu, na kterém hospodaří ekologické farmy, převyšuje ve vyspělých zemích EU 10 % celkové výměry. V České republice došlo oproti roku 2006 ke zvýšení celkové výměry zemědělské půdy v EZ o 12 210 ha (5,0 %), počet farem se zvýšil o 86 podniků. Rozsah orné půdy v EZ se zvýšil o 1 287 ha. Ekologické zemědělství je převážně doménou horských a podhorských podniků na trvalých travních porostech na výměře větší přibližně 211 tis. ha. Svým rozsahem se ekologické zemědělství stalo především nástrojem na údržbu krajiny, na druhou stranu se začíná rozvíjet trh s biopotravinami. V roce 2007 vzrostl obrat na trhu s biopotravinami v ČR o 70 % a dosáhl hodnoty 1 290 mil. Kč.

Vývoj výměry zemědělské půdy v ekologickém zemědělství ČR

Rok	Počet podniků celkem	Výměra zemědělské půdy v EZ v ha	Procentický podíl ze ZPF
1990	3	480	-
1991	132	17 507	0,41
1992	135	15 371	0,36
1993	141	15 667	0,37
1994	187	15 818	0,37
1995	181	14 982	0,25
1996	182	17 022	0,4
1997	211	20 239	0,47
1998	348	71 621	1,67
1999	473	110 756	2,58
2000	563	165 699	3,86
2001	654	217 869	5,09
2002	721	235 136	5,5
2003	810	254 995	5,97
2004	836	263 299	6,16
2005	829	254 982	5,98
2006	768	240 508	5,65
2007	854	252 718	5,94

Pramen: výroční zpráva KEZ o. p. s 2007

Vývoj struktury půdního fondu v ekologickém zemědělství ČR

Plochy	Výměra (ha)				
	2003	2004	2005	2006	2007
Orná půda	19 637	19 694	20 766	17 788	19 075
TTP	231 683	235 379	209 956	199 622	211 900
Trvalé kultury	928	1 170	820	910	1 022
Ostatní plochy	2 747	7 056	23 440	22 188	20 546
Celkem	254 995	263 299	254 982	240 508	252 543

Pramen: Výroční zpráva KEZ o.p.s 2007

Podpory pro ekologické zemědělství

Po vstupu ČR do Evropské unie v roce 2004 začalo platit i u nás evropské nařízení Rady (EHS) č. 2092/91²⁾, které mění výklad některých pravidel EZ do té doby definovaných jen zákonem č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství. Od 1. 1. 2009 platí nové nařízení Rady č. 834/2007 a nařízení Komise č. 889/2008.

Výše dotace je stanovena nařízením vlády č. 79/2007 Sb., ve znění pozdějších předpisů, v závislosti na pěstované plodině a kultuře, a to

- 155 EUR/ha na hospodaření na orné půdě, s výjimkou pěstování zeleniny nebo speciálních bylin
- 71 EUR/ha na hospodaření na travních porostech, pokud žadatel má všechny PB zařazené v systému ekologického zemědělství

²⁾ Nařízení rady (EHS) č. 2092/91, o ekologickém zemědělství a k němu se vztahujícímu označování zemědělských produktů a potravin

- 849 EUR/ha na pěstování vinic, ovocných sadů a chmelnic
- 564 EUR/ha na pěstování zeleniny nebo speciálních bylin na orné půdě
- 89 EUR/ha na hospodaření na travních porostech, pokud žadatel nemá všechny PB zařazené v systému ekologického zemědělství

Od roku 2007 do roku 2013 je uplatňován nový systém agroenvironmentálních podpor, který je definován nařízením Rady (ES) č. 1698/2005, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV).

K dalšímu rozvoji ekologického zemědělství by měl napomoci Akční plán ČR pro rozvoj ekologického zemědělství do roku 2010, který byl schválen usnesením vlády č. 236/2004.

Obnovitelné suroviny – nepotravinářská produkce

Obnovitelné suroviny jsou definovány jako produkty zemědělství, lesnictví a rybolovu, které mají využití mimo oblast potravin a krmiv. Produkce obnovitelných surovin patří vedle výroby potravin a krmiv k základním úkolům obhospodařování půdy. Produkty, jejichž základem je biomasa, významně nahradily petrochemické produkty teprve od poloviny 20. století. Na základě znalostí a s podporou nových technologií a kreativní vědy se dnes objevují nové mnohostranné možnosti využití v oblastech energetiky, farmacie, chemie, stavebního hospodářství a dopravy.

Obnovitelné zdroje energie

Obnovitelné zdroje energie jsou v podmínkách ČR nefosilní přírodní zdroje energie, jimiž jsou: energie vodní, pevné biomasy, bioplynu, kapalných biopaliv, větru, slunečního záření, okolního prostředí a geotermální energie. V rámci OZE zemědělská produkce hraje významnou roli především v dopravě – kapalná biopaliva, v energetice (výroba elektřiny a tepla) je její role z hlediska celkové bilance spíše okrajová (přidávání fytohmoty při spalování fosilních paliv, farmářské bioplynové stanice).

Evropská unie klade velký důraz na rozvoj těchto tzv. čistých zdrojů energie a ukládá členským státům vyrábět do roku 2020 alespoň 20 % své energie z obnovitelných zdrojů.

Podíl obnovitelné energie na primárních energetických zdrojích (PEZ) odhadlo MPO na 4,77 % pro rok 2007, předběžné odhady pro rok 2008 předpokládají, že tento podíl by se mohl začít blížit k 6 % (do roku 2010 má být dosaženo podílu 8 %).

Největší podíl na energii z OZE má pevná biomasa (zejména štěpky, odpady při zpracování dřeva) a celulózové výluhy. Užití této biomasy spočívá především v oboru výroby tepla a elektřiny. Zemědělskými produkty pěstovanými pro takovéto energetické využití se rozumí především travní porosty, energetické byliny (např. šťovík, konopí ad.), či tzv. rychle rostoucí dřeviny (vrby, topoly), ale i např. obilniny. Jejich podíl na OZE je však celkově malý.

Pro výrobu kapalných biopaliv (pro spalovací motory) se v našich podmínkách jedná o řepku, cukrovou řepu a obilniny.

Pěstování výše uvedených energetických plodin je podporováno platbou na hektar (tzv. uhlíkový kredit, v roce 2007 činil 31,65 €/ha, tj. 879,87 Kč/ha), plocha pro pěstování těchto plodin poklesla v roce 2008 na 41,3 tis. ha (meziročně o 27 %).

Nepotravinářská zemědělská produkce v dopravě

V ČR se zemědělská produkce využívá zejména v oboru výroby paliv pro dopravu, a to ve formě přídavku biosložek do paliv pro spalovací motory. Do motorové nafty se povinně přidává FAME³ od 1. 9. 2007 a do benzínů bioetanol od 1. 1. 2008. Dále se předpokládá zavedení biopaliva E85 (pro zážehové motory) a E95 (pro vznětové motory), případně dalších paliv na bázi OZE (např. řepkový olej) pro dopravu tak, aby v roce 2020, v souladu s cílem EU, bylo dosaženo podílu 10 % (energetických) na celkové spotřebě energií pro dopravu.

K 31. 12. 2008 dosáhla celková výrobní kapacita FAME v ČR 312 tis. t, největším výrobcem je Setuza, a. s., s roční výrobní kapacitou 152 tis. t. Mezi další větší výrobce patřil Agropodnik Jihlava, dále firmy Primagra, Pavex ad. Výchozí surovina, řepka olejná, se v ČR v období 2007/08 pěstovala na ploše 338 tis. ha, v období 2008/09 dosáhla tato plocha rozlohy 357 tis. ha (nárůst o 5,6 %). Ve stejných obdobích bylo vyprodukováno 1 032 tis. t, resp. 1 049 tis. t řepky olejně (nárůst o 1,6 %). Podíl řepky zpracované na FAME v uvedených obdobích činil 242 tis. t, resp. 109 tis. t (tj. 23,5 %, resp. 10,4 %). Tzv. uhlíkový kredit byl v roce 2008 poskytnut na cca 14,5 tis. ha.

Při zohlednění dovozu, vývozu, počátečních a konečných zásob byla skutečná hrubá spotřeba FAME na trhu v ČR v roce 2008 cca 87,4 tis. t, z toho bylo cca 5,3 tis. t použito k výrobě cca 19 428 tis. l SNM30⁴.

Bioetanol

Bioetanol se v ČR přimíchává do pohonných hmot (pomineme-li období od konce dvacátých do začátku padesátých let minulého století) od roku 2008. V roce 2007 vyráběly bioetanol v ČR především dvě firmy: Agroetanol TTD (z cukrovky) a PLP (z obilnin) s celkovou výrobní kapacitou 2 mil. hl. Závod Ethanol Energy (kapacita 700 tis. hl, z obilnin) nevyráběl a výrobní jednotka firmy Korfil (kapacita 1 mil. hl, z obilnin) byla uvedena do provozu v srpnu 2008. Celková výrobní kapacita v ČR tak dosáhla 292,2 tis. t (3,7 mil. hl).

Hrubá výroba bioetanolu dosáhla v ČR v roce 2008 objemu 60,2 tis. t, vývoz činil 31,9 tis. t, dovoz 20,4 tis. t, zásoba poklesla o 2 tis. t a hrubá dodávka tak dosáhla 50,7 tis. t. V závěru roku 2008 zahájila firma Agroetanol TTD výrobu vysokoprocentního paliva E85 (pro FFV⁵ motory), trh pro toto palivo však v ČR zatím není vytvořen.

Výroba bioetanolu nemá v ČR prakticky žádný vliv na potravinovou bezpečnost, neboť při naplnění závazku 5,75 % (energetických, v roce 2010) jeho přimíchávání bude potřeba vyrobit cca 1,85 mil. hl etanolu. To v ČR, kde je bioetanol vyráběn z cukrové řepy a obilí, představuje celkovou plochu přibližně 72 tis. ha, tj. pouze 1,6 % veškeré zemědělské plochy. Při výrobě bioetanolu vznikají navíc i vedlejší produkty, které lze využít jako krmivo (řepné pelety nebo mláto). Dále, vedle tuzemské výroby je bioetanol také předmětem zahraničního obchodu a cena této komodity (např. z Brazílie) výrazně konkuruje domácím výrobcům. Firmy, které bioetanol přimíchávají do benzínů, jej také v určité míře dovážejí. Dováženy jsou také již hotové benzíny (obsahující bioetanol).

³ FAME = fatty acid methylester, v ČR se jedná o metylester řepkového oleje; zkratka MEŘO je nyní i v ČR nahrazována zkratkou FAME.

⁴ SNM30 = směsná nafta motorová, obsahující více než 30 % FAME (zbytek tvoří fosilní nafta).

⁵ FFV – flexible-fuel vehicle – vozidlo na alternativní palivo.

AGROCHEMICKÉ ZKOUŠENÍ ZEMĚDĚLSKÝCH PŮD

Agrochemické zkoušení zemědělských půd je soustavně prováděno za účelem kontroly stavu základních půdních vlastností, které jsou nedílnou součástí ukazatelů kvality zemědělské půdy. Tyto informace o stavu a vývoji půdních vlastností jsou nezbytným podkladem pro tvorbu státní zemědělské politiky a současně slouží jako jedinečný podklad pro systémově regulovaný proces výživy rostlin a hnojení půdy.

V České republice má agrochemické zkoušení zemědělských půd (AZPP) dlouholetou tradici a je prováděno již od poloviny 50. let minulého století v pravidelných cyklech, které byly v minulosti tří až pětileté, od roku 1993 byl zaveden šestiletý cyklus zkoušení. V minulosti bylo AZPP prováděno na základě zákona č. 61/1964 Sb., o rostlinné výrobě a vyhlášky MZe č. 119/1981 Sb., o agrochemickém zkoušení půd. V současné době je to podle zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd, ve znění pozdějších předpisů. Podmínky agrochemického zkoušení zemědělských půd a zjišťování vlastností lesních pozemků jsou podrobně upraveny vyhláškou č. 275/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

V průběhu celého trvání AZPP byly postupně prováděny organizační a metodické úpravy podle potřeb orgánů státní správy a zemědělské veřejnosti. V současné době představuje systém agrochemického zkoušení zemědělských půd moderní systém kontroly půdní úrodnosti, jehož plasticita dovoluje v relativně krátké době podávat potřebné informace orgánům státní správy a podnikatelům hospodařícím na zemědělské půdě.

AZPP metodicky a organizačně zabezpečuje Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ), který organizuje odběr půdních vzorků, provádí analýzy, zpracovává výsledky, které pravidelně vyhodnocuje a porovnává.

Základní soubor zjišťovaných půdních vlastností zahrnuje stanovení hodnoty půdní reakce (pH výměnné) a obsahu přístupných živin – fosforu, draslíku, hořčíku a vápníku. Dalším výsledkem agrochemického zkoušení je stanovení půdního druhu, výpočet potřeby vápnění, výpočet aktuální kationtové výměnné kapacity (KVK), výpočet poměru kationtů K : Mg, výpočet procentického zastoupení kationtů v sorpčním komplexu. Zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, resp. Vyhláška č. 275/1998 Sb. (obě právní normy ve znění pozdějších předpisů) také umožňují v oprávněných případech (např. u vinic, chmelnic, ovocných sadů, zelenářské plochy) stanovení stopových prvků v půdě a u zemědělských pozemků s rizikem vstupu nežádoucích látek do potravního řetězce se sledují rizikové látky (např. PAH, PCB aj.) a rizikové prvky (těžké kovy) v půdě.

Od roku 1990 se pro stanovení obsahu přístupných živin v půdě (P, K, Mg, Ca) používá jednotná chemická metoda Mehlich II, která byla od roku 1999 modifikována metodou Mehlich III.

V této kapitole jsou shrnuty a vyhodnoceny výsledky AZPP od roku 1990 až do současnosti. Tento časový úsek zahrnuje vyhodnocení tří kompletních cyklů AZPP (1990 – 1992 a 1993 – 1998 a 1999 – 2004) a vyhodnocení let 2005 – 2008, tj. 2/3 ze současně probíhajícího cyklu AZPP, který bude ukončen v roce 2010. Pro názornost průběhu změn sledovaných půdních parametrů je provedeno porovnání posledních výsledků z let 2005 – 2008 s výsledky cyklu AZPP 1990 – 1992. Hodnocení je uvedeno jednak v absolutních hodnotách vážených průměrů, a jednak podle procentického zastoupení půd v kategoriích stupnice půdní kyselosti, obsahu přístupných živin v půdě a stupnice hodnocení poměru K : Mg (viz tabulky v příloze 4).

Výsledky absolutních hodnot a kategorií podle procentického zastoupení sledovaných půdních parametrů jsou rozčleněny podle jednotlivých druhů pozemků – orná půda, chmelnice, vinice, ovocné sady, trvalé travní porosty (dále jen TTP); z pohledu prostorového členění jsou výsledky uváděny za celou republiku.

Podrobnější údaje uváděné za nižší územně správní celky, tj. kraje a dále až do jednotlivých okresů (i když jejich platnost k 31. 12. 2002 již oficiálně skončila) jsou k dispozici v ÚKZÚZ a jsou každoročně publikovány (www.ukzuz.cz).

Půdní reakce

Na základě porovnání uvedených výsledků AZZP lze konstatovat neustálé zvýrazňování negativních tendencí vývoje půdní reakce, které naznačují stále výraznější trend okyselování půd u všech sledovaných druhů pozemků. Je to zejména vlivem drastického snížení spotřeby vápenatých hmot, jejichž množství používaných v zemědělství k vápnění kleslo zhruba na 5 % stavu oproti množství, které se používalo před rokem 1990. V rámci uváděných a porovnávaných časových úseků za Českou republiku pokleslo průměrné pH u orné půdy o 0,2 stupně a u půd trvalých travních porostů činí průměrný pokles 0,4 stupně.

Změny půdní reakce podle kritérií hodnocení pH jsou mnohem názornější než posuzování pH v absolutních hodnotách. U orné půdy v rámci ČR došlo k přesunu více než 16 % ploch s neutrální reakcí do kategorií slabě až silně kyselých půd, prakticky stagnuje podíl půd s alkalickým a silně alkalickým pH.

U trvalých travních porostů je nárůst okyselování kategorií půd se slabě až silně kyselou reakcí ještě výraznější než u orné půdy. Posun z kategorie alkalické a neutrální do kyselejší činí za republiku více než 26 % ploch.

Oproti minulým výsledkům hodnocení nastupuje silnější okyselovací proces půdy již také u speciálních druhů pozemků (vinice, chmelnice, ovocné sady), i když jim je zpravidla z pohledu vápnění a výživy rostlin věnována větší pozornost. Jejich pěstební plochy nejsou v rámci celkové výměry zemědělské půdy nijak významné, takže průměrné hodnoty za zemědělskou půdu nijak významně neovlivňují.

Uvedený pokles hodnoty pH na velkém souboru vzorků z prozkoušené výměry zejména orné půdy a TTP představuje značnou změnu, která promítnutá do nižších správních celků až zemědělských podniků znamená v mnoha případech výrazné okyselení půd, nutně vyžadující obnovení vhodného systému vápnění.

Obsah přístupného fosforu (P)

Obsah přístupného fosforu u orných půd se od roku 1990 v průměru ČR snížil o 17 mg/kg⁻¹ půdy. Také v půdách speciálních druhů pozemků došlo ve většině případů k poklesu obsahu přístupného P, mnohdy ještě výraznějšímu než u orné půdy. Na druhé straně je v půdách chmelnic patrná i tendence nárůstu (o +50 mg P). Vinice vykazují v průměru pokles obsahu P v půdě o - 35 mg. Také v půdách ovocných sadů obsah fosforu v průměru republiky značně klesl (o 27 mg). U TTP je patrná v rámci ČR stagnace obsahu přístupného fosforu v půdě – změny jsou nepatrné.

Kategorizace obsahu přístupného fosforu u orné půdy, podle kritérií hodnocení obsahu fosforu, má v rámci republiky zhoršující se tendenci. Dokládá to zejména neustálý nárůst kategorie půd s nízkým obsahem přístupného fosforu – oproti začátku 90. let minulého století, o více než 15 %. Když k tomu přidáme kategorii orných půd s vyhovujícím obsahem přístupného P, je nárůst kategorií, které je nutno přednostně hnojit, skoro 18 %. Podíl půd s nízkou zásobou přístupného fosforu se zvyšoval také u vinic a ovocných sadů. Pouze chmelnice vykazují v průměru republiky snížení podílu půd s nízkou zásobou fosforu, a naopak nárůst podílu půd v kategorii dobrého až velmi vysokého obsahu. U půd TTP nejsou změny jednoznačné, na úkor vyhovujícího a dobrého obsahu P vzrostl podíl půd s nízkým, ale i vysokým až velmi vysokým obsahem.

Obsah přístupného draslíku (K)

Vývoj obsahu přístupného draslíku má jednoznačně negativní tendenci v půdách téměř všech druhů pozemků (vyjma půd TTP). Na orné půdě poklesl obsah přístupného draslíku v průměru republiky

o 44 mg/kg⁻¹ půdy oproti začátku 90. let minulého století. Velmi výrazné zhoršení stavu v zásobenosti draslíkem signalizují i půdy speciálních druhů pozemků. Ve chmelnicích byl zaznamenán v průměru ČR pokles o 66 mg K, ještě horší situace je v půdách ovocných sadů (v rámci ČR pokles o 83 mg K) a největší pokles je zaznamenán v půdách vinic - v průměru republiky o 111 mg K. Vývojová tendence v zásobenosti půdy draslíkem je nejpříznivější u trvalých travních porostů. Republikový průměr vykazuje naopak mírný nárůst (o 17 mg přístupného K).

Výsledky absolutních hodnot vážených průměrů potvrzuje také relativní vyjádření podle kategorií obsahů.

U orné půdy lze velmi silnou negativní tendenci prokázat v rámci celé ČR přesunem téměř 17 % výměry z kategorií dobrý, vysoký a velmi vysoký obsah do kategorií nízký a vyhovující obsah. Obdobný vývoj je rovněž u speciálních druhů pozemků. Jak u chmelnic, tak i vinic a ovocných sadů narůstá procentický podíl půd s nízkým a vyhovujícím obsahem přístupného draslíku, což jsou kategorie, které jsou obecně doporučovány k přednostnímu hnojení příslušnou živinou. U půd trvalých travních porostů jsou změny mezi kategoriemi zásobenosti nejméně výrazné a lze zde prakticky hovořit o stagnaci stavu.

Obsah přístupného hořčíku (Mg)

Průměrné obsahy přístupného hořčíku v půdách ČR, pocházející z velkých souborů hodnot, nevykazují výraznější změny, spíše lze hovořit o stagnaci obsahu, který v různých časových úsecích vykazuje mírné odchylky od dlouhodobě měřených hodnot (např. vinice, ovocné sady).

Na orné půdě a ve chmelnicích je dlouhodobě zaznamenáván mírný nárůst obsahu přístupného Mg. Tento obecný stav do jisté míry souvisí s úbytkem jiných aktivnějších kationtů v sorpčním komplexu, především draslíku a v poslední době i vápníku. Na jejich místo nastupuje jinak méně aktivní hořčík a zvyšuje se tím jeho podíl v sorpčním komplexu. Tato skutečnost se potvrzuje v půdách TTP, kde obsah přístupného draslíku vzrůstá (tím pádem potřebné místo v sorpčním komplexu pro hořčík neuvolňuje) a na druhé straně je zde zaznamenáván úbytek přístupného Mg (o 13 mg).

Výše uvedená různorodost změn je patrná i při klasifikaci výsledků podle kritérií hodnocení. Průměrné republikové hodnoty signalizují u všech druhů pozemků úbytek výměry s nízkou zásobou přístupného Mg a vyjma vinic všude jinde zvýšení výměry v kategorii dobrého a někde i vysokého obsahu. Tento stav je tedy možno hodnotit jen velmi obecně, a to jako mírně pozitivní tendenci.

Obsah přístupného vápníku (Ca)

Vývojový trend obsahu přístupného vápníku v půdě naprosto jednoznačně koreluje s hodnotou pH a má mírně se zhoršující tendenci. Vzhledem k množství přístupného vápníku v půdě, které se měří v tisících mg/kg⁻¹ půdy, lze hovořit pouze o mírném snižování (cca 5 – 10 %) obsahu vápníku v půdách, i když oproti předcházejícím hodnocením se proces úbytku stále prohlubuje. Na orné půdě je patrné snížení obsahu přístupného vápníku v průměru ČR o 233 mg/kg⁻¹ půdy. Obdobné, jen poněkud výraznější, jsou změny u půd trvalých travních porostů (průměrný pokles takřka o 700 mg Ca), chmelnic (pokles za republiku o 323 mg přístupného Ca) a ovocných sadů (republikový pokles o 457 mg přístupného Ca). Pouze vinice situované převážně na vápenitých půdách (s vysokým obsahem vápníku) Jihomoravského kraje vykázaly vzestup (v průměru ČR o 1237 mg přístupného Ca).

Tendence okyselování půd vlivem značné absence vápnění a s tím souvisejícího postupného snižování obsahu přístupného Ca v půdě je patrná i z kategorizace podle kritérií hodnocení. Kromě vinic existují u všech ostatních druhů pozemků, především u orné půdy a zejména pak půd TTP, přesuny výměr z kategorií velmi vysokého, vysokého (ale někdy i dobrého obsahu) do obsahu vyhovujícího a nízkého.

Poměr K : Mg

Hmotnostní poměr draslíku k hořčíku vykazuje snižující se tendenci. Průměrné údaje klesají pod hodnotu 1,6, a tím přecházejí z poměru nevyhovujícího a vyhovujícího do poměru dobrého. Při tomto poměru nelze sice očekávat problémy s výživou hořčíkem, ale poměry výrazně nižší než 1,0 svědčí o nedostatku draslíku a větší potřebě hnojení touto živinou.

Závěr: Na základě porovnání uvedených výsledků AZZP lze konstatovat zvýraznění negativních tendencí vývoje půdní reakce a obsahu přístupných živin v půdách převážně většiny sledovaných druhů pozemků (zejména těch, které jsou plošně nejvíc rozšířeny, tj. orná půda a trvalé travní porosty - louky a pastviny). Všechny tyto negativní změny, které jsou vyjádřeny za celou Českou republiku, jsou daleko výraznější při hodnocení menších územně správních celků (krajů, okresů), zejména těch, které plošně zabírají zvláště chudší půdy v bramborářské výrobní oblasti.

Obsah rizikových prvků v půdě

Důležitou součástí zkoušení zemědělských půd je sledování obsahu rizikových prvků v půdách. Ucelený plošný průzkum obsahu rizikových prvků v půdách České republiky proběhl v letech 1990 až 1992, kdy byl v rámci AZZP z každých přibližně 100 ha zemědělské půdy analyzován jeden směsný vzorek na obsah rizikových prvků. Vznikla tak základní databáze, která byla v následujících letech doplňována a rozšiřována o další výsledky a nyní zahrnuje analýzy z více než 53 000 půdních vzorků.

U všech vzorků byl v roce 1990 ve výluhu 2M HNO₃ stanoven obsah Pb, Cd, Cr a analyzátořem TMA celkový obsah Hg. U některých vybraných vzorků byly (opět ve výluhu 2M HNO₃) stanoveny obsahy Cu, Ni a Zn. V roce 1994 přibýlo stanovení As, Be a Co a od roku 1998 také Mo.

Výsledky analýz provedených v letech 1990 – 2008 ve výluhu 2M HNO₃ jsou uvedeny v následující tabulce. Z ní je patrné, že podle limitních hodnot obsahů rizikových prvků a látek v půdách (tak je uvádí vyhláška MŽP č. 13/1994 Sb.) vykazují zvýšené obsahy zejména půdy lehké. Na lehkých půdách je detekován nejčastěji nadlimitní obsah vanadu (13,3 % vzorků), kadmia (10,7 % vzorků) a arzenu (8,5 % vzorků). U ostatních půdních druhů (středně těžkých a těžkých) je vyšší procento nadlimitních vzorků pouze u arzenu (6,7 %).

Rizikové prvky v zemědělských půdách ČR za období 1990 až 2008 (výluh 2M HNO₃)

Prvek	Maxim. přípustná hodnota podle vyhl. MŽP č. 13/94 Sb.		Průměrný obsah mg/kg ⁻¹		Počet analyz. vzorků celkem	Procento nadlimitních vzorků		
	lehká půda	ostatní druhy půd**	lehká půda	ostatní druhy půd**		lehká půda	ostatní druhy půd**	celkem všechny půdy
As	4,5	4,5	3,09	2,15	11 878	8,5	6,7	7,0
Be	2,0	2,0	0,45	0,52	28 849	0,3	0,7	0,7
Cr	40	40	10,45	7,04	53 038	4,4	1,4	1,8
Cd	0,4	1,0	0,23	0,25	53 042	10,7	1,1	2,4
Co	10	25	5,11	5,89	34 719	3,9	0,2	0,7
Cu	30	50	7,32	9,35	48 797	0,7	0,9	0,9
Hg*	0,6	0,8	0,09	0,11	45 036	0,4	0,7	0,6
Mo	5,0	5,0	0,15	0,14	8 548	0,0	0,01	0,01
Ni	15	25	5,29	6,46	47 711	5,3	1,5	2,0
Pb	50	70	17,19	19,66	53 060	1,1	1,3	1,3
V	20	50	11,86	11,71	32 621	13,3	0,3	2,0
Zn	50	100	21,09	20,38	48 843	2,3	0,6	0,8

* uvedené hodnoty vyjadřují celkový obsah Hg

** ostatní druhy půd = střední a těžké půdy

V roce 1998 se začal stanovovat obsah osmi rizikových prvků (As, Be, Cd, Cu, Mo, Ni, Pb, Zn) v extraktu lučavky královské, ke kterým v roce 1999 přibýly Co, Cr a V. Jak je patrné z níže uvedené tabulky, limitní hodnota je překročena opět především na lehkých půdách (kadmium – 8,8 % vzorků; chrom – 6,7 % vzorků a nikl – 2,9 % vzorků). Nejvyšší procento nadlimitních vzorků u ostatních půdních druhů bylo zjištěno u arzenu, a to ve 4,1 % případů.

Rizikové prvky v zemědělských půdách ČR za období 1998 až 2008 (extrakt lučavkou královskou)

Prvek	Maxim. přípustná hodnota podle vyhl. MŽP č. 13/94 Sb.		Průměrný obsah mg/kg ⁻¹		Počet analyz. vzorků celkem	Procento nadlimitních vzorků		
	lehká půda	ostatní druhy půd*	lehká půda	ostatní druhy půd*		lehká půda	ostatní druhy půd*	celkem všechny půdy
As	30	30	9,61	11,35	6 865	2,8	4,1	3,9
Be	7,0	7,0	1,05	1,21	7 065	0,0	0,2	0,2
Cd	0,4	1,0	0,24	0,31	7 091	8,8	2,2	3,1
Co	25	50	10,24	12,05	7 075	1,8	0,4	0,6
Cr	100	200	43,77	44,98	7 097	6,7	1,6	2,2
Cu	60	100	17,17	26,29	7 097	1,0	1,3	1,3
Mo	5,0	5,0	0,50	0,61	5 605	0,0	0,8	0,7
Ni	60	80	23,16	26,11	7 097	2,9	1,8	1,9
Pb	100	140	22,02	25,68	7 095	0,6	0,7	0,7
V	150	220	46,53	53,88	7 043	0,8	0,8	0,8
Zn	130	200	67,63	74,43	7 097	2,6	1,1	1,2

*ostatní druhy půd = střední a těžké půdy

Závěrem lze říci, že k častějšímu překračování limitních hodnot obsahu rizikových prvků (podle vyhlášky MŽP č. 13/1994 Sb.) jedním nebo více rizikovými prvky dochází zejména u lehkých půd, v nižší míře u ostatních půdních druhů. K vyhodnocení možné zátěže jednotlivých pozemků je nutno přistupovat individuálně, se zřetelem na původ zátěže, půdní druh a způsob využívání pozemku, neboť zvýšené koncentrace rizikových prvků mohou být původu antropogenního či geogenního. Pouze 0,8 % z celkové výměry zemědělské půdy v ČR překračuje limitní hodnoty obsahů rizikových prvků v půdě. Z výsledků analýz vyplývá, že zemědělské půdy ČR nejsou po stránce obsahu těžkých kovů v naprosté většině případů nebezpečné pro potravní řetězec.

ZKOUŠENÍ PŮDNÍCH VLASTNOSTÍ LESNÍCH POZEMKŮ

Lesní pozemky jsou nedílnou součástí půdního fondu. Průzkum půdního lesního prostředí doplňuje celkovou informaci o přírodních podmínkách z hlediska zakládání a pěstění lesů i z pohledu zdravotního stavu dřevin.

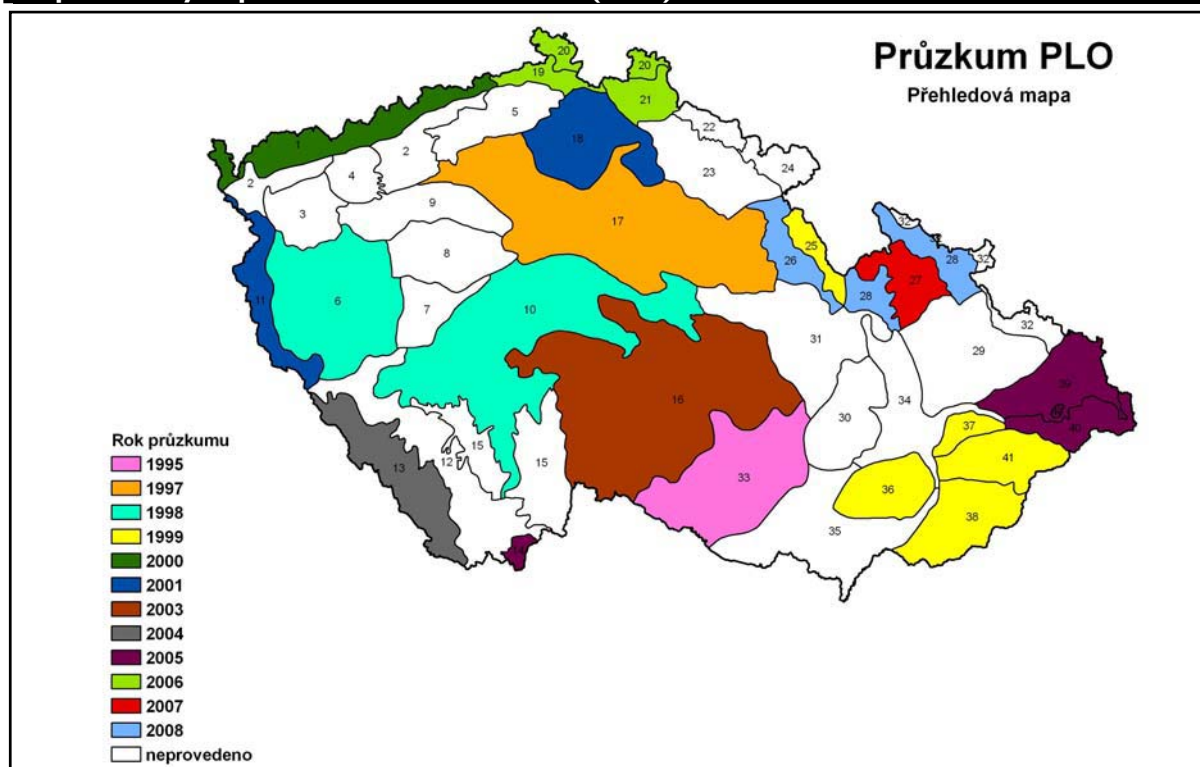
Podle zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, ve znění pozdějších předpisů, zajišťuje ÚKZÚZ následující pravidelné činnosti ve vztahu k zjišťování půdních vlastností lesních pozemků – výživného stavu, případně kontaminace lesních půd (se vztahem ke kvalitě lesních porostů):

I. Průzkum výživy lesa

Od doby platnosti zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, ve znění pozdějších předpisů, byl proveden průzkum půdního prostředí v řadě lesních porostů se zřejmými poruchami růstu a v genových základnách lesních dřevin zejména v příhraničních přírodních lesních oblastech (PLO) ovlivněných škodlivými imisemi (mapa).

V půdách lesních pozemků se zjišťují obsahy makrobiogenních prvků (N, P, K, Ca, Mg), stopových (oligobiogenních) prvků s katalytickými účinky (Fe, Cu, Cr, Mn, Zn) a ostatních prvků, které nemají biogenní charakter a vyskytují se ve stopách nebo ve větším množství (Cd, Pb, Al). Obsahy těchto prvků jsou šetřeny v nadložním organickém horizontu a v povrchovém a podpovrchovém minerálním horizontu do hloubky asi 50 cm. Výsledkem je informace o zásobách živin i stopových prvků v půdě a jejich pohybu v půdním prostředí a zatížení lesního půdního prostředí některými těžkými kovy. Výstupy jsou zpracovány formou závěrečné zprávy, která je každoročně poskytována vlastníkům větších rozloh lesních pozemků. Součástí zprávy jsou tabelární přehledy a kartogramy se souhrnným zhodnocením.

Mapa šetřených přírodních lesních oblastí (PLO)

Pramen: ÚKZÚZ, 2009

2. Posouzení účinnosti leteckého vápnění

V imisně zatížených územích se provádí letecké vápnění lesních porostů. Podle stanoveného plánu jsou pravidelně před vápněním a po něm odebrány půdní vzorky a je hodnocena účinnost zásahu.

Vybrané půdní charakteristiky (hodnota pH, procentický obsah celkového dusíku, C_{ox} , hmotnostní obsah základních živin) jsou zjišťovány na vápněných a kontrolních plochách. Účinnost vápnění je posuzována podle změny reakce půdního prostředí a obsahů prvků, především obsahu vápníku a hořčíku. Současně se posuzuje možnost některých nežádoucích účinků vápnění, jako např. snížení obsahu přístupného draslíku, případně zrychlená mineralizace v organickém horizontu.

3. Průzkum půdního prostředí v genových základnách

Genové základny, jako komplexy lesních porostů s výskytem původních lesních dřevin, slouží k zachování biologické různorodosti a k záchraně a reprodukci genových zdrojů původních lesních populací.

Pravidelné sledování chemických vlastností půdního prostředí je součástí péče o tyto pozemky. Sledují se obsahy živin i stopových prvků a zatížení ekosystémů polutanty těžkých kovů. Řada opakovaných odběrů zachycuje vývoj půdních vlastností za poslední desetiletí.

Podrobnosti o vývoji půdních vlastností lesních pozemků jsou ve výročních zprávách ÚKZÚZ Brno.

MAJETKOPRÁVNÍ A UŽIVATELSKÉ VZTAHY K PŮDNÍMU FONDU

Půdní fond ČR je vlastnický značně roztržštěn. K 31. 12. 2008 je evidován na 5 658 974 listech vlastnictví (LV). Je rozdělen do 17 578 289 parcel KN a 4 783 216 parcel ZE (zjednodušené evidence). Převážnou část zemědělské půdy, tj. více než 3 700 tis. ha, vlastní fyzické osoby nebo různé typy obchodních společností a sdružení. Přibližně 320 tis. ha zemědělské půdy je ve vlastnictví státu. Tuto půdu spravuje Pozemkový fond ČR. Výměra obhospodařované půdy podle údajů ČSÚ k 30. 9. 2008 je 3 118 073 ha.

Zemědělský půdní fond k 31. 12. 2008 obhospodařuje přibližně 44 833 subjektů. Podle údajů ČSÚ 2008 je z toho přibližně 41 440 fyzických osob a 3 393 právnických osob.

Fyzické osoby – samostatně hospodařící rolníci obhospodařují téměř 30 % zemědělské půdy. Zbývajících 70 % zemědělské půdy obhospodařují právnické osoby:

- společnosti s ručením omezeným, 22 % zemědělské půdy,
- akciové společnosti rovněž 23 % zemědělské půdy,
- družstva necelých 23 % zemědělské půdy,
- ostatní (státní podniky aj.) 1 % zemědělské půdy.

Od roku 2005 počet zemědělských družstev a akciových společností mírně klesá, počet samostatně hospodařících rolníků postupně narůstá.

Struktura hospodařících subjektů na zemědělské půdě podle formy vlastnictví

Právní forma	Počet podniků 2008	Obhospodařovaná z. p.						Průměrná výměra		
		ha			%			z. p. (ha)		
		2000	2005	2008	2000	2005	2008	2000	2005	2008
Fyzické osoby celkem	41 440	934 137	1 041 454	1 043 913	25,8	29,3	29,5	38,8	26,4	16,4
z toho – SHR	28 968	849 292	687 863	687 863	23,5	19,3	28,1	42,2	33,5	22,4
Právnické osoby celkem	3 393	2 680 683	2 516 336	2 496 710	74,2	70,7	70,5	1 036,20	888,2	609,8
z toho:										
obchodní společnosti	2 609	1 578 881	1 634 490	1 635 775	43,7		46,2	914,8	758,8	514,4
a z toho:										
- s. r. o.	1 920	783 707	785 576	811 215	21,7	22,0	22,9	669,3	526,1	314,6
- a. s.	646	779 707	834 436	810 756	21,6	23,7	22,9	1 502,30	1 341,5	1 143,00
družstva	588	1 059 444	848 797	831 304	29,3	24	23,5	1 465,30	1 453,4	1 170,00
Jiné	196	42 358	33 049	29 723	1,2	1,0	0,8	-	354,6	98
Celkem	44 833	3 614 820	3 557 790	3 540 623	100	100	100	135,7	84,2	59,7

Pramen: ČSÚ, Agrocensus 2000, aktualizovaný zemědělský registr 2008

Nejdynamičtější podnikatelskou formou v našem zemědělství v uplynulém období byly fyzické osoby nezapsané v obchodním rejstříku, jejichž podíl na celkové výměře obhospodařované půdy vzrostl z 25,8 % v roce 2000 na 29,5 % v roce 2008. Zároveň se poněkud snížil i analogický podíl všech právnických osob o 3,7 %. O tuto veličinu se zvýšil podíl fyzických osob, který v daném případě dosáhl téměř jednu třetinu obhospodařované zemědělské půdy.

Vývoj podnikatelské struktury v našem zemědělství v období 2000 - 2008 se vyznačoval i významnými změnami ve velikostním složení zemědělských podniků. Převažovala tendence k poklesu průměrné velikosti zemědělských podniků, projevující se u všech podnikatelských subjektů s výměrou nad prahovou hodnotou – pokles ze 136 ha na 60 ha. K poklesu dochází v průměru jak u fyzických tak, u právnických osob.

Průměrná výměra zemědělských podniků fyzických osob v roce 2008 je 16,4 ha a právnických osob 609,8 ha. Zemědělská družstva a akciové společnosti mají průměrnou výměru zemědělských podniků větší než 100 ha, s. r. o. mají průměrnou výměru zemědělských podniků 314,6 ha.

POZEMKOVÉ ÚPRAVY

Pozemkové úpravy jsou hlavním nástrojem zjištění skutečného a identifikovatelného vlastnictví, završují restituční proces a obnovu soukromého vlastnictví půdy. Současně se jimi zajišťují podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny.

Výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu (podle zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, ve znění pozdějších předpisů) a jako závazný podklad pro územní plánování (podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů).

Od 1. 1. 2003 se proces pozemkových úprav řídí zákonem č. 139/2002 Sb. o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pozemkových úpravách).

Pozemkové úřady jsou nyní součástí Ministerstva zemědělství, přičemž od r. 2008 působí v rámci MZe autonomně, když v letech 2003 až 2008 byly součástí tehdejších odborů zemědělských agentur a pozemkových úřadů. Územní působnost pozemkových úřadů je vázána na území okresů.

Po splnění základních úkolů pozemkových úřadů v oblasti restitucí jsou dnes stěžejní činností těchto úřadů pozemkové úpravy, které mají nezastupitelnou úlohu nejen ve vztahu k půdě, ale jsou nástrojem udržitelného rozvoje a stabilizace venkovského prostoru.

Společenská potřeba provádění pozemkových úprav je podstatně vyšší, než lze za současných finančních a kapacitních podmínek zabezpečit. Jednoduché nebo komplexní pozemkové úpravy jsou zatím provedeny na zhruba 14,0 % výměry zemědělského půdního fondu, na dalších zhruba 13,0 % této půdy jsou pozemkové úpravy v současnosti v řešení. Postup pozemkových úprav se zatím nedaří urychlit tak, jak by odpovídalo potřebě vyjadřované zejména vlastníky půdy včetně obcí, ale také uživateli půdy a zainteresovanými orgány státní správy. Jde o finančně velmi náročné operace, které prakticky plně hradí stát; v posledních letech lze využívat zejména na realizaci společných zařízení v pozemkových úpravách (polní cesty, protierozní, vodohospodářská a ekologická opatření) i fondy EU.

Stav provádění pozemkových úprav k 31. 12. 2008

Pozemkové úpravy	Ukončené				Rozpracované	
	počet		výměra (ha)		počet celkem	výměra (ha)
	v roce 2008	celkem	v roce 2008	celkem		
Komplexní pozemkové úpravy	126	914	58 636	386 770	998	448 292
Jednoduché pozemkové úpravy ⁴⁾	92	3 358	9 975	209 517	248	99 504

⁴⁾ Oproti roku 2004 došlo k výraznému snížení počtu a výměr v důsledku zásadního zpřesnění evidence JPÚ

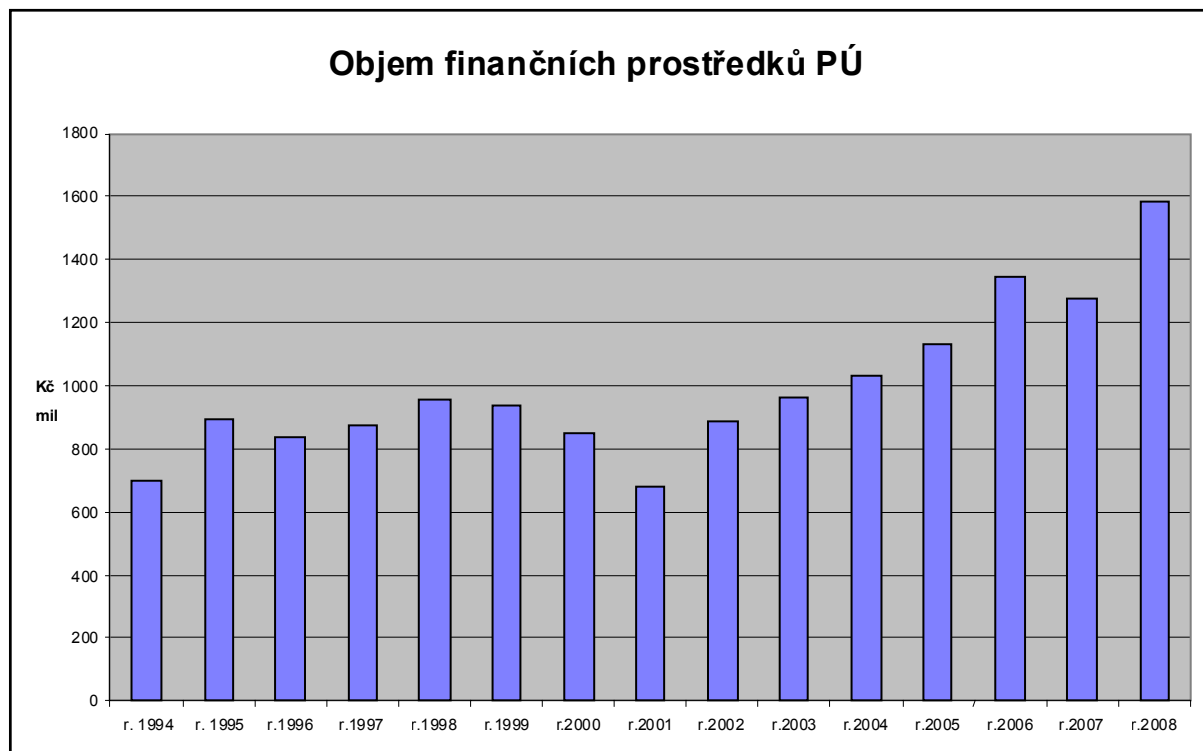
Použití finančních prostředků v pozemkových úpravách v roce 2008 (v tis. Kč)

JPÚ+ KPÚ návrh a realizace	JPÚ + KPÚ návrh	Realizace					
		celkem	cesty	protier. opatření	hydrol. opatření	ekol. opatření	ost.
1 573 864	866 450	707 414	578 312	28 981	51 612	26 069	19 440

Stav provedených komplexních pozemkových úprav v jednotlivých krajích ČR je uveden v příloze č. 5.

Podle současných koncepčních představ je žádoucí

- ročně zahajovat a ukončovat cca 250 – 300 řízení o komplexních nebo jednoduchých pozemkových úpravách, to představuje cca 130 tis. ha ročně,
- zajistit takový postup ve zpracování návrhů pozemkových úprav, aby mohly být maximálně využívány finanční zdroje EU, které jsou zaměřené především do realizační části, tzn. výstavbu společných zařízení (technických opatření) na základě schválených návrhů pozemkových úprav,
- přednostně řešit ve spolupráci s Pozemkovým fondem ČR pozemkové úpravy (vlastnické vztahy) v problémových katastrálních územích, dotčených především nedokončeným přidělovým řízením a nedokončeným scelováním dle zákona č. 47/1948 Sb.,
- přednostně zajistit postup pozemkových úprav, na nichž participuje stavebník (zejména liniové stavby), a pozemkové úpravy, jejichž provedení se požaduje z důvodu ochrany území před povodněmi,
- zahajovat a dle kapacitních možností jednotlivých pozemkových úřadů řešit pozemkové úpravy v územích, kde se pro to vyslovili vlastníci pozemků nadpoloviční výměry zemědělské půdy v dotčeném katastrálním území,
- co nejvíce zapojit místní samosprávu (místní akční skupiny a další místní iniciativy) do procesu pozemkových úprav,
- postup pozemkových úprav koordinovat s postupem digitalizace katastru nemovitostí, kterou zajišťuje resort zeměměřictví a katastru dle příslušného usnesení vlády ČR.

TRH ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY

Ceny půdy

V České republice se uplatňují dva druhy cen zemědělské půdy, ceny úřední a tržní.

Ceny úřední

Pro daňové účely, pro prodej a koupi pozemků ve vlastnictví státu a pro provádění pozemkových úprav se používají ceny úřední zjištěné na základě cenových předpisů Ministerstva financí a Ministerstva zemědělství. Vyhláška Ministerstva financí č. 3/2008 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku) v pozdějším znění v příloze č. 22 k vyhlášce, uvádí základní ceny zemědělských pozemků pro 2 199 bonitovaných půdně ekologických jednotek (BPEJ).

Průměrná úřední cena za celou republiku je 5,24 Kč/m². Nejnižší jednotková cena v této vyhlášce je 0,70 Kč/m². Nejvyšší jednotková cena je 14,81 Kč/m². Tato nejvyšší jednotková cena je pro kód BPEJ 3 03 00, tj. černoze na spraši v třetím klimatickém regionu. V příloze č. 20 k vyhlášce jsou uvedeny srážky a přírážky, kterými se upravují základní ceny zemědělských pozemků.

Ve vyhlášce Ministerstva zemědělství č. 412/2008 Sb., kterou se stanoví seznam katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků jsou uvedeny průměrné ceny pozemků stanovené váženým průměrem ze všech BPEJ, které se nachází na území oceňovaného katastrálního území. Tyto průměrné ceny slouží k vyčíslení daně z pozemků podle zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí ve znění zákona č. 315/1993 Sb. a zákona č. 483/2001 Sb. Průměrné ceny pozemků, jakožto i ceny podle jednotlivých BPEJ mohou sloužit i ke stanovení výše sazby nájmu ze zemědělské půdy. Průměrné ceny zemědělské půdy jednotlivých NUTS 4 (bývalé okresy) stanovené podle vyhlášky č. 412/2008 Sb. jsou uvedeny v příloze č. 1.

Tržní ceny

Pro účely trhu se zemědělskými pozemky, tj. koupě a prodeje, jakož i pro stanovení daně z příjmu z prodeje pozemků slouží tržní ceny zemědělských pozemků.

Na základě analýzy více než 117 tisíc získaných údajů o tržních cenách lze jednoznačně konstatovat, že na výši tržní ceny má prvořadý vliv poloha pozemku, velikost pozemku a účel využití kupovaného pozemku.

Průměrná tržní cena zemědělské půdy bez ohledu na polohu, velikost pozemků a účel využití v jednotlivých letech od roku 1993 do roku 2007 značně kolísá. V roce 1993 průměrná tržní cena byla 13,48 Kč/m², tj. 2,7krát větší než úřední cena zemědělské půdy. V roce 2007 průměrná tržní cena byla 24,58 Kč/m², tj. 4,6krát větší než úřední cena zemědělské půdy.

Průměrná tržní cena prodávané zemědělské půdy v ČR (2000 – 2007)

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007 ¹⁾	2000 - 2007 ¹⁾
Cena v Kč/m ²	27,12	34,85	21,24	23,90	19,59	18,89	26,99	24,58	23,49

Pramen: výběrové šetření VÚZE, 2007

Poznámka: ¹⁾ I. polovina roku 2007

Zcela jiná situace nastává při hodnocení průměrné tržní ceny zemědělských pozemků. Tržní ceny pozemků byly rozděleny podle velikosti prodávané výměry do třech základních kategorií:

- tržní ceny pozemků do 1,0 ha. Tyto pozemky se nakupují převážně pro jiné než zemědělské využití, z 95 % se využívají pro stavební účely,
- tržní ceny pozemků v rozmezí 1,0 až 5,0 ha. Tyto pozemky se nakupují ze 45 – 60 % pro jiné než zemědělské využití, zbytek je pro zemědělské využití,
- tržní ceny pozemků s výměrou nad 5,0 ha. Tyto pozemky se nakupují z 85 % pro zemědělské využití k produkci tržních komodit, zbývající část kolem 15 % se nakupuje pro jiné než zemědělské využití.

Vývoj tržních cen zemědělské půdy (Kč/m²) podle velikostních kategorií prodávaných pozemků (2000 – 2007)

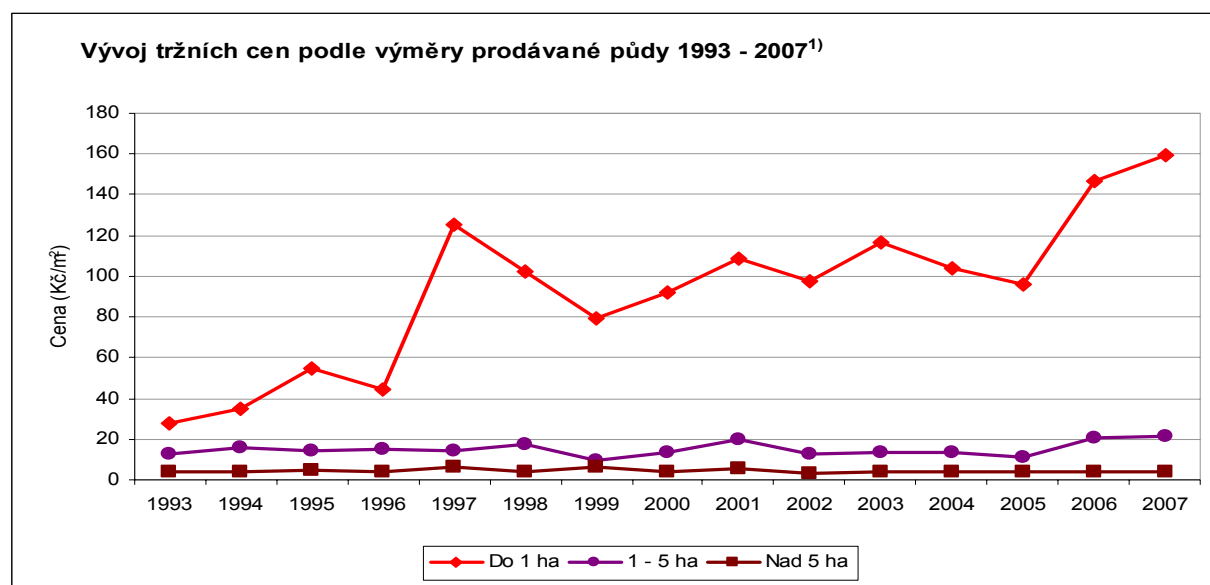
Výměra pozemků	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007 ¹⁾
Do 1 ha	92,14	108,78	97,14	116,68	104,24	95,77	147,07	159,49
1 - 5 ha	13,60	19,95	12,90	13,23	13,63	10,76	20,47	21,56
Nad 5 ha	4,20	5,57	3,40	3,57	3,75	3,71	3,61	3,59
Celkem	27,12	34,85	21,24	23,90	19,59	18,89	26,99	24,58

Pramen: Výběrové šetření VÚZE, 2007

Poznámka: ¹⁾ I. polovina roku 2007

Průměrná tržní cena zemědělských pozemků s prodávanou výměrou nad 5,0 ha je po převážnou část sledovaného období nižší než průměrná úřední cena zemědělské půdy. V roce 1993 byla průměrná tržní cena zemědělských pozemků 3,68 Kč/m², tj. 73 % z úrovně úřední ceny zemědělské půdy. V roce 2000 byla průměrná tržní cena zemědělské půdy 4,20 Kč/m², tj. 80 % z úrovně úřední ceny zemědělské půdy. V roce 2005 průměrná tržní cena opět poklesla na hodnotu 3,71 Kč/m², tj. na úroveň 71 % úřední ceny zemědělské půdy a v roce 2007 tržní cena poklesla na hodnotu 3,59 Kč/m², tj. na úroveň 68 % úřední ceny zemědělské půdy.

Na druhé straně je průměrná tržní cena zemědělských pozemků s prodávanou výměrou do 1,0 ha výrazně vyšší než průměrná úřední cena zemědělské půdy. Její vývoj má v jednotlivých letech od roku 1993 do roku 2003 před vstupem do EU vzestupnou tendenci. Po vstupu do EU měla průměrná cena těchto pozemků sestupnou tendenci, od roku 2006 však jejich cena prudce vzrůstá.

Pramen: výběrové šetření VÚZE, 2007

Poznámka: I. polovina roku 2007

Tržní ceny zemědělských kultur a lesa podle velikosti prodávaných pozemků za období 2000 – 2007 (I. polovina roku 2007)

Ukazatel	MJ	Velikost prodávaných pozemků (ha)								Celkem
		do 0,10	0,10 - 0,25	0,25 - 0,50	0,50 - 1,00	1,00 - 2,00	2,00 - 5,00	5,00 - 10,00	nad 10,00	
Tržní ceny jednotlivých druhů pozemků										
Orná půda	Kč/m ²	388,49	217,68	90,99	71,35	29,24	17,76	5,41	4,54	32,94
Chmelnice	Kč/m ²	6,49	9,49	6,22	11,96	6,14	11,33	7,12	4,24	8,14
Vinice	Kč/m ²	44,44	39,53	21,66	54,71	16,60	13,15	76,03	4,34	29,07
Zahrada	Kč/m ²	212,91	172,06	85,42	85,04	61,00	16,11	8,61	2,35	153,62
Ovocný sad	Kč/m ²	164,79	148,43	86,37	82,31	92,47	37,30	5,18	7,21	67,16
TTP	Kč/m ²	100,29	75,25	37,92	19,35	12,85	5,68	2,67	2,52	12,20
Celky ¹⁾	Kč/m ²	211,87	123,86	52,87	40,27	15,83	8,97	3,63	3,17	10,70
ZP	Kč/m ²	259,48	163,33	68,48	50,97	22,14	12,16	4,23	3,60	23,49
Les	Kč/m ²	86,37	43,02	26,06	22,35	9,82	8,41	8,22	8,56	11,33
Panenské st. poz. ²⁾	Kč/m ²	423,38	315,80	241,86	212,13	166,46	203,34	140,23	121,81	162,07
Uskutečněný prodej										
Počet prodejů	%	49,89	20,05	8,73	7,10	5,33	4,88	2,25	1,79	100,00
Prodaná výměra	%	2,43	3,45	3,50	5,74	8,53	17,26	17,84	41,26	100,00
Průměrná velikost pozemku	m ²	433	1 525	3 560	7 171	14 216	31 398	70 490	205 003	8 875

Pramen: výběrové šetření VÚZE, 2007

Poznámka:

¹⁾ Celky - zemědělská půda nezatříděná do jednotlivých kultur.

²⁾ Panenské stavební pozemky - zemědělské pozemky připravované k převodu na stavební pozemky

Tržní ceny podle druhů zemědělských pozemků

Nejvyšší průměrné tržní ceny za období 2000 až 2007 mají zahrady 153,62 Kč/m², a to diferencovaně podle velikosti prodávaného pozemku. Např. zahrada o výměře do 0,10 ha má průměrnou cenu 212,91 Kč/m², zatímco pozemek nad 10,00 ha má cenu pouze 2,35 Kč/m². Druhá nejvyšší průměrná tržní cena je u ovocných sadů 67,16 Kč/m². Pozemek ovocného sadu do 0,10 ha má tržní cenu 164,79 Kč obdobně jako zahrada. Ovocný sad s výměrou větší než 10 ha má tržní cenu průměrně 7,21 Kč/m².

Orná půda se prodávala za průměrnou tržní cenu 32,94 Kč/m². Podle velikosti prodávaného pozemku se ceny pohybovaly od 388,49 Kč/m² při výměře do 0,10 ha až do 4,54 Kč/m² u pozemků nad 10,0 ha, tj. za cenu přibližující se průměrné úřední ceně zemědělské půdy.

Vinice a chmelnice se prodávají a kupují za relativně nízké ceny oproti ostatním půdním druhům. Vinice mají průměrnou tržní cenu 29,07 Kč/m², přičemž nejvyšší průměrná tržní cena 76,03 Kč/m² je u pozemků s výměrou 5,0 – 10,0 ha. Chmelnice mají průměrnou tržní cenu 8,14 Kč/m², nejvyšší tržní cena 11,96 Kč/m² je u pozemků s výměrou 0,50 – 1,00 ha.

Nízkou průměrnou tržní cenu mají trvalé travní porosty (louky a pastviny) 12,20 Kč/m² a celky (pozemky, které se skládají z více druhů) 10,70 Kč/m². Pozemky z „celků“ se často kupují pro převedení do stavebních pozemků, např. pozemky s výměrou do 0,10 ha mají průměrnou tržní cenu 423,38 Kč/m².

Průměrná tržní cena lesních pozemků, často včetně porostu, je nízká. Průměrná tržní cena lesa je 11,33 Kč/m². Nejvyšší průměrná tržní cena 86,37 Kč/m² je u pozemků s výměrou do 0,10 ha, nejnižší průměrná cena 8,22 Kč/m² je u pozemků s výměrou 5,0 až 10,0 ha.

Regionální rozdíly v cenách půdy

Mezi úrovní tržních cen zemědělské půdy v celé České republice existují velmi zřetelné regionální rozdíly jak podle okresů, tak i podle jednotlivých oblastí. Nejvyšší a nejnižší tržní ceny zemědělské půdy, jakožto i průměrné tržní ceny v jednotlivých vybraných okresech ČR za období 2000 až 2007 jsou uvedeny v následující tabulce.

Tržní cena zemědělské půdy ve vybraných okresech ČR (2000 – 2007)

Okres	Tržní cena (Kč/m ²)			Úřední cena (Kč/m ²)
	průměrná	maximální	minimální	průměrná *)
Benešov	36,25	5 337,99	0,03	3,97
Kolín	66,04	5 488,64	0,09	9,72
Mělník	37,12	2 083,33	0,25	7,73
Nymburk	36,02	5 000,00	0,04	8,85
Praha-východ	285,83	10 666,67	0,05	7,45
Rakovník	13,95	1 652,17	0,00	4,86
Písek	11,54	3 846,15	0,04	3,88
Strakonice	9,59	1 323,53	0,02	3,48
Domažlice	8,87	2 580,65	0,01	3,32
Klatovy	9,65	6 000,00	0,04	2,51
Tachov	4,64	800,00	0,07	2,98
Chomutov	11,71	4 225,35	0,13	4,84
Louny	6,85	1 785,71	0,21	6,19
Ústí nad Labem	24,16	3 740,74	0,02	2,91
Hradec Králové	70,39	4 250,00	0,03	9,71
Náchod	15,83	8 627,45	0,05	4,57
Rychnov nad Kněžnou	21,93	3 541,27	0,05	3,71
Chrudim	28,94	6 734,69	0,02	6,40
Svitavy	8,96	5 050,51	0,03	5,04
Brno-venkov	81,30	5 875,63	0,49	7,97
Znojmo	9,05	5 000,04	0,23	8,37
Šumperk	6,66	6 592,11	0,03	3,92
Nový Jičín	11,82	1 166,75	0,03	4,44
Opava	11,63	4 422,60	0,01	5,71

Pramen: výběrové šetření VÚZE, 2007

Poznámka: I. polovina roku 2007,

*¹ úřední ceny dle vyhlášky MZe č. 287/2007 Sb.

Tržní ceny zemědělské půdy podle velikosti prodávaných pozemků ve vybraných okresech ČR jsou uvedeny v příloze č. 6. Maximální, minimální a průměrné tržní ceny zemědělské půdy v jednotlivých regionech ČR jsou uvedeny v příloze č. 7.

Tržní ceny zemědělských pozemků podle okresů ČR v členění podle velikostní kategorie jsou zobrazeny v mapách. Porovnání tržních cen zemědělské půdy v České republice s některými zeměmi Evropské unie, kde je zemědělství na vysoké technologické a ekonomické úrovni, prokazuje, že tržní ceny, ale i úřední ceny zemědělské půdy v ČR jsou velmi nízké. V porovnání se sousedním Německem, se starými spolkovými zeměmi je 13,6krát nižší a s novými spolkovými zeměmi 7,0krát nižší. V porovnání s Francií 3,4krát, se Švédskem 3,1krát a s bezkonkurenčním Nizozemskem 27,0krát nižší.

V porovnání se zeměmi nově přistoupivšími do EU jsou ceny zemědělské půdy v ČR relativně vyšší. V porovnání se Slovenskem 1,2krát vyšší a s Litvou 1,6krát vyšší. Na druhou stranu v porovnání s Polskem jsou 2,4krát nižší a s Lotyšskem 1,9krát nižší.

Tržní cena zemědělské půdy v některých zemích EU a v ČR (EUR/ha)¹⁾

Stát	typ půdy	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Pr. roč. tempo růstu
Belgie ²⁾	zemědělská půda	21 069	20 372	16 795	20 273	23 155	22 053	27 190	-	5 %
	orná půda	14 145	15 897	17 248	16 360	17 572	20 845	24 888	-	13 %
	louky	12 335	12 856	11 870	14 443	16 084	20 885	18 123	-	8 %
Dánsko ³⁾	zemědělská půda	10 330	12 211	12 920	14 669	15 995	18 787	22 791	25 745	21 %
	orná půda	12 748	13 458	15 342	16 667	19 593	23 729	26 858	-	18 %
	louky	5 635	6 575	6 998	7 940	8 602	10 065	11 932	13 561	20 %
Finsko	zemědělská půda	3 933	4 039	4 246	4 700	5 197	5 377	5 979	6 250	8 %
Francie	orná půda	3 590	3 710	3 860	3 970	4 110	4 260	4 370	-	4 %
	louky	2 560	2 660	2 750	2 850	2 920	3 000	3 100	-	4 %
Irsko	zemědělská půda	12 816	13 897	13 574	14 397	16 258	16 230	-	-	5 %
Itálie	zemědělská půda	13 654	14 266	14 901	15 389	15 753	15 776	15 909	-	3 %
Lucembursko	zemědělská půda	97 410	100 970	112 270	15 195	15 837	14 874	17 047	18 001	5 %
	orná půda	-	-	14 609	16 180	14 874	16 681	18 365	-	6 %
	louky	-	-	-	19 959	15 477	12 070	17 044	16 571	-4 %
Německo	zemědělská půda	9 081	9 427	9 465	9 184	9 233	8 692	8 909	-	0 %
Staré spolkové země	zemědělská půda	16 830	17 246	16 966	16 489	16 035	-	-	-	-1 %
Nové spolkové země	zemědělská půda	3 631	3 811	4 014	3 831	3 944	4 260	-	-	3 %
Nizozemsko	zemědělská půda	35 713	37 150	40 150	34 160	31 432	30 235	31 276	34 969	0%
	orná půda	35 576	37 000	-	-	-	-	-	-	-
	louky	35 849	37 300	-	-	-	-	-	-	-
Řecko	zavlažovaná	12 015	11 930	12 050	11 950	11 420	12 600	12 100	12 024	0%
	nezavlažovaná	5 071	5 040	5 080	5 000	4 800	4 930	4 950	4 952	0%
Španělsko	zemědělská půda	7 292	7 553	8 026	8 553	9 024	9 714	10 402	11 070	7%
	orná půda	8 786	8 979	9 550	10 180	10 757	11 626	12 467	13 259	7%
	louky	2 926	3 254	3 434	3 650	3 804	3 951	4 181	4 475	8%
	zavlažovaná	18 788	19 043	20 380	22 216	23 511	25 897	27 950	29 134	8%
	nezavlažovaná	5 381	5 684	6 017	6 330	6 668	7 081	7 548	8 132	7%
Švédsko	zemědělská půda	1 989	1 988	2 019	2 126	2 455	3 351	3 706	3 957	14%
Vel. Británie ⁴⁾	zemědělská půda	11 620	11 909	10 955	10 178	11 128	12 975	13 382	-	3%
Bulharsko	orná půda	724	723	734	686	864	1 007	1 202	-	11%
Česká republika	do 1 ha	29 875	35 098	28 170	36 641	32 673	32 154	51 890	57 450	
	1 - 5 ha	4 367	6 454	3 741	4 155	4 272	3 614	7 222	7 765	
	nad 5 ha	1 611	1 275	986	1 121	1 176	1 245	1 275	1 292	

Tabulka pokračuje

Dokončení tabulky

Stát	typ půdy	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Pr. roč. tempo růstu
Estonsko	zemědělská půda	-	218	-	297	-	464	684	833	47%
Litva	zemědělská půda	294	321	468	390	406	536	734	831	26%
Lotyšsko	zemědělská půda	-	-	546	526	1 031	2 301	3 591	2 500	72%
Maďarsko	zemědělská půda	-	-	-	-	-	-	1 512	1 495	-1%
Malta	zemědělská půda	-	-	-	-	-	127 937	128 116	-	0%
Polsko	zemědělská půda	1 144	1 323	1 218	1 222	1 372	1 927	2 297	3 102	24%
	orná půda	1 194	1 415	1 307	1 308	1 465	2 049	612	848	-4%
	louky	-	-	-	-	-	1 281	406	574	-28%
Rumunsko	zemědělská půda	351	308	278	237	284	879	-	-	30%
Slovensko	zemědělská půda	895	878	888	912	946	981	1 017	1 121	4%

Pramen: Evropská komise, Eurostat, Výběrové šetření VÚZE

Poznámka: ¹⁾ Přepočet na průměrný kurz odpovídající k uvedeným rokům

²⁾ Vážený průměr státních a soukromých prodejí

³⁾ Zemědělská půda se stavbami (10 – 100 ha)

⁴⁾ Prodeje zem. půdy nad 5 ha (2 ha v Severním Irsku)

Transakce na trhu se zemědělskou půdou

Monitoring trhu s půdou v České republice v letech 1993 až 2007 systematicky prováděl Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky Praha ve vybraném souboru 24 pracovišť katastrálních úřadů v ČR. Výběrové šetření tržních cen a vývoje trhu s půdou zachycuje období od roku 1993 až do současnosti tak, jak jsou evidovány v kupních smlouvách kupujících (nabyvatelů).

Rozvoj trhu se zemědělskými pozemky

Na základě provedeného šetření lze konstatovat, že trh se zemědělskou půdou pro zemědělské využití se od roku 2002 začal dynamicky rozvíjet.

Prodej a koupě zemědělské půdy v ČR v % z celkového půdního fondu za období 1993 – 2007

Rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007 ¹⁾
Procenta ZPF ČR)	0,17	0,22	0,20	0,20	0,29	0,21	0,17	0,19	0,13	1,84	3,74	2,81	2,86	2,65	2,11

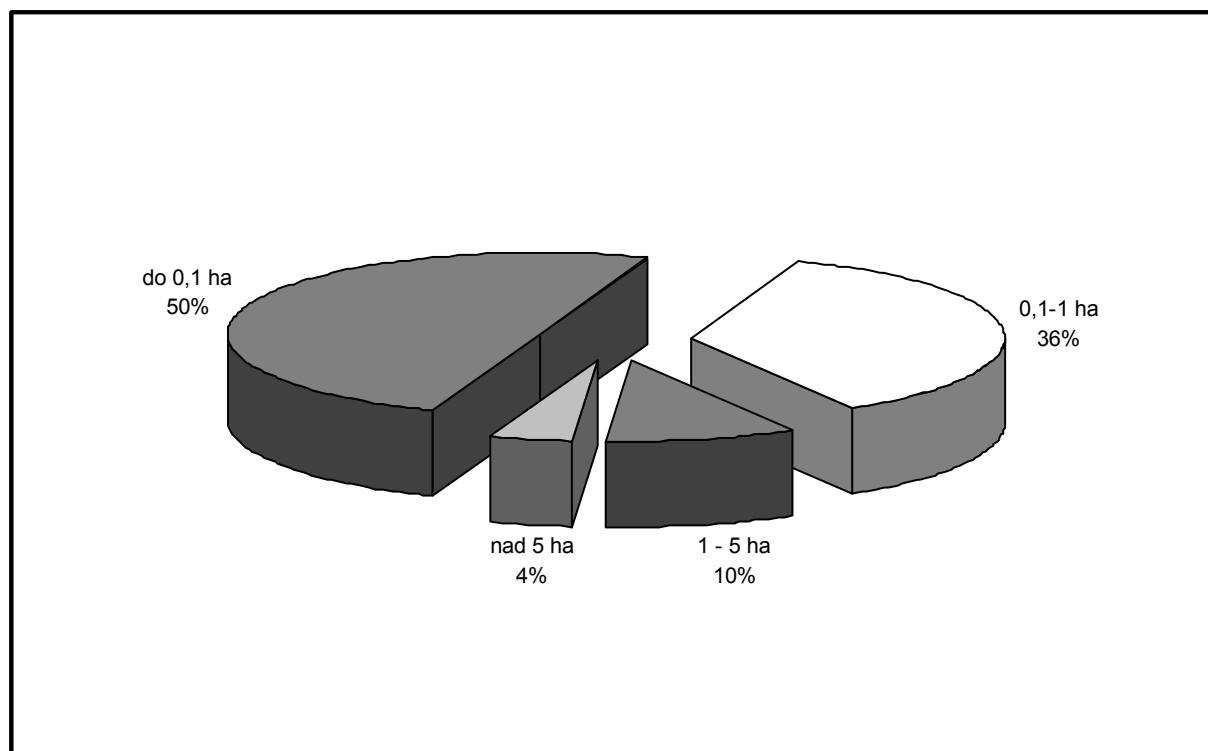
Pramen: Výběrové šetření VÚZE, 2007

Do roku 2001 se z celkového zemědělského půdního fondu ČR ročně prodávalo přibližně 0,20 %, tj. za období od roku 1993 – 2001 celkem 1,78 %. Od roku 2002 do roku 2007 prodej zemědělské půdy výrazně narostl. Ročně se prodávalo a nakupovalo v průměru 2,67 %, tj. za šestileté období to bylo 16,01 % zemědělské půdy o celkovém rozsahu 680 tis. ha.

Na výrazné oživení trhu se zemědělskou půdou měl vliv především masový prodej zemědělské půdy ve vlastnictví státu a částečně i prodej soukromé půdy v rámci programu PGRLF „Půda“. V roce 2007 se prodalo celkem 17 tis. ha zemědělské půdy od soukromých vlastníků (převážně fyzických osob), 20 tis. ha zemědělské půdy v rámci programu PGRLF „Půda“ a 53 tis. ha zemědělské půdy ve vlastnictví státu. Celkem se v roce 2007 prodalo a koupilo přibližně 90 tis. ha zemědělské půdy, tj. 2,11 % z celkového zemědělského půdního fondu. Rozsah prodávané a nakupované zemědělské půdy v posledních šesti letech nemá obdobu v žádné ze zemí EU 25. Od počátku vzniku České republiky v roce 1993 do prvního pololetí 2007 změnilo své vlastníky přibližně 806 tis. ha zemědělské půdy, tj. 19,2 % ZPF.

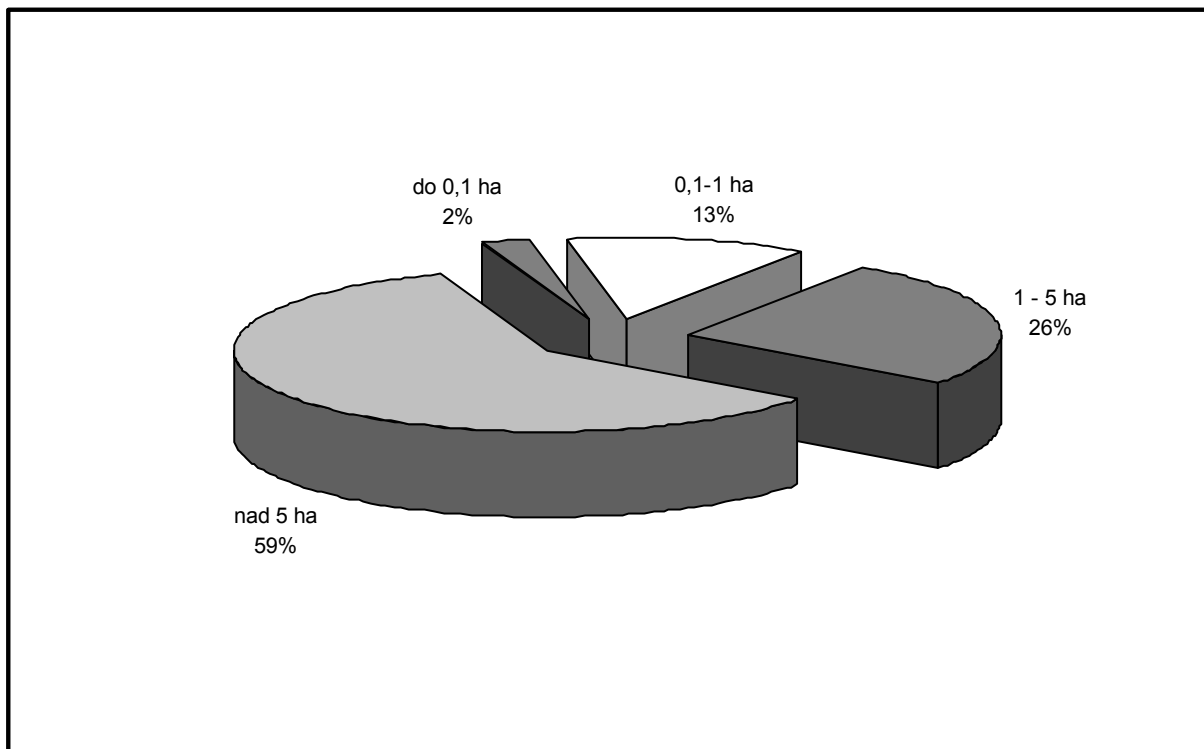
Největší rozlohy zemědělské půdy se prodalo ve výměrách nad 5 ha, přibližně 59 % z uskutečněných prodejů. Nejmenší rozloha připadala na pozemky do 0,1 ha (převážně pro stavební účely). Z hlediska četnosti prodejů je největší počet prodaných a nakoupených pozemků do 0,1 ha, tj. 50 % ze všech uskutečněných transakcí, nejmenší počet kupních smluv byl u pozemků nad 10 ha, přibližně 2 % ze všech transakcí.

Podíl počtu prodejů půdy podle velikosti prodávaných pozemků na celkovém počtu prodejů

Pramen: výběrové šetření VÚZE, 2007

Podíl výměry prodaných pozemků podle jejich velikosti na celkové výměře prodaných pozemků

Pramen: výběrové šetření VÚZE, 2007

Prodej státní půdy

Prodej půdy ve vlastnictví státu, která je ve správě Pozemkového fondu ČR, byl nastartován v roce 1999.

Podmínky pro prodej zemědělské půdy ve vlastnictví státu byly vytvořeny zákonem č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby (dále jen zákon o prodeji půdy). Z důvodu urychlení převodu státní půdy byla v roce 2001 přijata novela zákona o prodeji půdy (zákon č. 253/2001 Sb.⁶⁾). Novelou byla stanovena možnost snížení ceny pozemků v obchodní veřejné soutěži ve třech kolech na úroveň 10% ceny dané cenovým předpisem Ministerstva financí (podle úředních cen zemědělské půdy přiřazené k jednotlivým BPEJ). Novela rovněž umožnila uplatnění přednostního práva na koupi pozemků osobám, které mají pronajaté pozemky od Pozemkového fondu ČR. Prodej a koupě zemědělských pozemků v důsledku uvedených opatření se po roce 2002 výrazně zvýšila. Celková výměra převedené státní půdy do soukromého vlastnictví za období od 25. 5. 1999 do 31. 12. 2008 představuje 452 tis. ha, tj. 75 % z celkové předpokládané nabídky státní půdy (600 tis. ha). Jen za rok 2008 bylo prodáno podle § 7 zákona č. 95/1999 Sb. v pozdějším znění 101 252 ha zemědělské půdy. Průměrná výměra jednoho prodávajícího pozemku byla kolem 0,96 ha, průměrná cena za 1 m² se pohybovala kolem 4,79 Kč v roce 2007 a 5,15 Kč v roce 2008, tj. na úrovni 91 - 98% úřední ceny.

Výměra prodané zemědělské půdy ve vlastnictví státu prostřednictvím PF ČR podle § 7 zákona č. 95/1999 Sb. (převod na samostatně hospodařící rolníky, vlastníky zemědělské půdy, společníky obchodních společností, členy družstev a oprávněné osoby) dosáhla v roce 2008 celkem 48 tis. ha a meziročně se snížila o 10 %. O stejné procento poklesla i průměrná výměra prodávajícího pozemku.

⁶⁾ Zákon č. 253/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby a o změně zákona č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitosti (trojdani), ve znění pozdějších předpisů.

Kupní cena za 1 m² se proti roku 2007 zvýšila o 7,5 %, a to ze 4,79 Kč/m² na 5,15 Kč/m². Podíl prodávané půdy za vyhlášenou cenu činil 70,5 %, a tedy za cenu dosaženou v následné soutěži bylo prodáno 29,5 % půdy v rámci § 7 uvedeného zákona. Rozsah každoročně privatizované státní půdy se bude i nadále snižovat.

Průměrné tržní ceny zemědělské půdy prodávané z Pozemkového fondu ČR podle velikosti prodávaných pozemků (2002 – 2007)

Období	Velikost pozemku v ha								Průměrná tržní cena Kč/m ²
	do 0,10	0,10 - 0,25	0,25 - 0,50	0,50 - 1,00	1,00 - 2,00	2,00 - 5,00	5,00 - 10,00	nad 10,00	
2002	38,35	11,00	11,00	8,28	4,64	3,17	2,60	2,26	2,77
2003	39,00	15,88	7,47	4,80	4,46	4,05	2,22	2,11	2,74
2004	25,27	12,06	5,89	4,16	2,94	3,58	3,38	3,60	3,71
2005	18,65	9,77	5,97	3,99	3,88	3,63	3,92	3,64	3,95
2006	18,87	11,53	6,43	5,26	5,56	5,19	3,73	2,90	3,66
2007	23,71	14,57	7,50	4,92	8,83	3,58	4,02	2,67	3,22
2002 - 07	22,85	11,45	6,43	4,49	4,41	3,94	3,53	3,08	3,55

Pramen: výběrové šetření VÚZE, 2007

Poznámka: I. polovina roku 2007

Vývoj tržních cen zemědělské půdy prodané z Pozemkového fondu ČR (Kč/m²) podle velikostních kategorií prodávaných pozemků

Výměra pozemku	2003	2004	2005	2006	2007	2003 - 2007
Do 1 ha	10,56	7,32	6,34	7,39	8,43	7,19
1 - 5 ha	4,16	3,40	3,71	5,30	4,98	4,10
Nad 5 ha	2,13	3,56	3,71	3,08	2,85	3,22
Celkem	2,74	3,71	3,95	3,66	3,22	3,60

Pramen: výběrové šetření VÚZE, 2007

Poznámka: I. polovina roku 2007

Prodej soukromé půdy prostřednictvím PGRLF

Role PGRLF v poskytování úvěrů na nákup nestátní zemědělské půdy dále posílila. PGRLF v rámci programu „Investice“ a podprogramu „Půda“ k 31. 12. 2008 schválil 227 žádostí na úvěry na nákup soukromé zemědělské půdy v celkové výši 593 mil. Kč s objemem nakoupené půdy v rozsahu 14 069 ha při průměrné ceně nakupované půdy 4,68 Kč/m². Celkem v programu „Půda“ (od roku 2004 do konce roku 2008) bylo schváleno 1 002 žádosti s celkovou výší úvěrů 1,96 mld. Kč a bylo nakoupeno 47 738 ha půdy za průměrnou cenu 4,57 Kč/m², tj. na úrovni 87 % úřední ceny. K 24. srpnu 2009 bylo přijato již 1340 žádostí s celkovou výší úvěrů 2,4 mld. Kč. Možnost získat podporu z PGRLF na nákup nestátní zemědělské půdy bude ukončena 30. září 2009.

Pronájem zemědělské půdy

Vlastníci zemědělské půdy v České republice z převážné části na svých pozemcích ne hospodaří a půdu pronajímají. V porovnání se zeměmi Evropské unie představuje pronájem zemědělské půdy v ČR velké procento z celkově obhospodařovaného půdního fondu.

Z celkové rozlohy obhospodařované zemědělské půdy v roce 2008, tj. 3 525 144 ha zemědělské půdy a 2 560 579 ha orné půdy, je pronajímáno 3 069 126 ha, tj. 87 %, z toho 2 430 042 ha orné půdy, tj. 95 % z obhospodařované orné půdy. Pronajímatelé jsou fyzické osoby, instituce a obce, případně i PF ČR.

Pozemkový fond ČR, který spravuje zemědělskou půdu ve vlastnictví státu, k 1. 2. 2009 pronajímal celkem 292,6 tis. ha zemědělské půdy. Z toho 87,6 tis. ha je pronajato fyzickým osobám, tj. 30 % a 205,0 tis. ha právnickým osobám, tj. 70 %. Přehled rozsahu pronajaté zemědělské půdy podle územních pracovišť PF ČR je uveden v příloze č. 8. Z celkové výměry 323 tis. ha zemědělské půdy k pronajmutí je 30,4 tis. ha nepronajatých pozemků, tj. 9,4 %.

Rozpor mezi vlastnictvím a užitím půdy, který se projevuje v extrémně vysokém podílu pronajaté půdy v zemědělských podnicích ČR, je specifikum současného zemědělství ČR, které nemá v EU obdoby. V průměru EU15 je na farmách pronajímáno necelých 40 % zemědělské půdy.

Pronájem půdy právnickým a fyzickým osobám

Po vstupu ČR do EU dochází k postupné změně v diverzifikaci pronajímané půdy ve vztahu k jednotlivým kategoriím zemědělských podniků i vlastníků zemědělské půdy.

V horizontu několika málo let se očekává dokončení prodeje 148 tis. ha zemědělské půdy ve vlastnictví státu. Tato půda by měla být prodána především fyzickým osobám. Menší část výměry by se měla prodat právnickým osobám.

Nepředpokládá se masivní zájem zemědělců ze zemí EU o pronájem nebo nákup zemědělské půdy. Ze zemí Spolkové republiky Německo a Rakouska je převážně zájem o zemědělskou půdu v příhraničí. U zemědělců z ostatních zemí EU (zejména z Nizozemska, Belgie, Francie a dalších) je zájem o zemědělskou půdu ve vnitrostátních produkčních oblastech ČR. V důsledku předpokládaných změn ve společné zemědělské politice a dotačních pravidlech dochází k částečnému oživení trhu s pronajímanou půdou.

Výše nájemného

V České republice je výše nájemného upravena zákonem č. 229/1991 Sb., o půdě, v pozdějším znění, kde je stanoveno nájemné ve výši 1 % z úřední ceny zemědělské půdy, pokud se vlastník s nájemníkem nedohodnou jinak. V místech, kde se v daném území obce nebo v katastrálním území nachází více než dva podnikatelské subjekty, výše nájemného je výrazně ovlivněna nabídkou a poptávkou. Tato situace nastává především ve vysoce produkčních oblastech, tj. ve výrobních oblastech kukuřičné a řepařské, v Polabí a na jižní Moravě. V méně příznivých oblastech, kde v daném území hospodaří jeden podnikatelský subjekt, obvykle právnícká osoba (družstvo, s. r. o, a. s.) je výše nájemného nižší, i méně než 1 % z úřední ceny zemědělské půdy.

Průměrný nájem zemědělské půdy podle šetření FADN v roce 2007 v ČR u fyzických osob činil 1 223 Kč/ha a u právnických osob 1 201 Kč/ha. Zatímco v předchozích letech bylo nájemné u fyzických osob vyšší než u právnických osob, došlo postupně k vyrovnávání tohoto rozdílu rychlejším tempem růstu pachtovného u právnických osob. Nájemné se u těchto skupin zároveň diferencuje podle výrobních oblastí a zastoupení půdy v LFA oblastech. Nejvyšší nájemné z půdy je v kukuřičné oblasti, kde dosahuje téměř trojnásobku nájemného v horské oblasti. Odhad nájemného v roce 2008 činí 1 328 Kč/ha u fyzických osob a 1 384 Kč/ha u podniků právnických osob.

Postupné navyšování plošně vyplácených přímých podpor a růst cen hlavních tržních plodin v letech 2007 - 2008 byly hlavními faktory v růstu cen placeného nájemného. Nicméně vzhledem k víceletým nájemním smlouvám s fixně stanoveným koeficientem růstu nereaguje nájemné bezprostředně na meziroční změny v cenách či situaci na trhu. Tempo růstu je částečně zpomalováno přetrvávající strukturou zemědělských podniků projevujících se v různě silném lokálním monopsonním postavení.

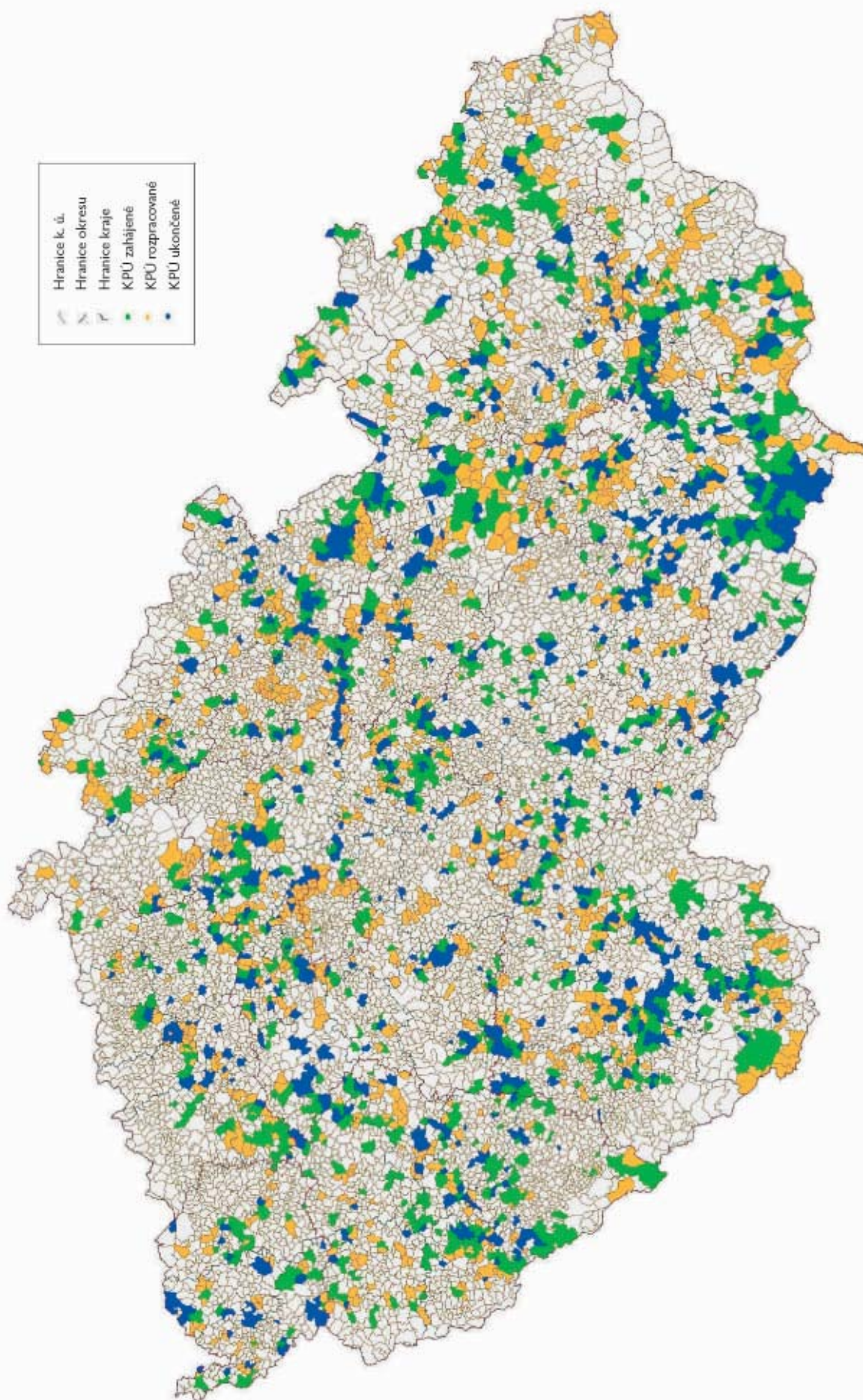
Průměrný nájem na 1 ha pronajaté půdy podle výrobních oblastí (Kč/ha)

Výrobní oblast	Fyzické osoby				Právnícké osoby			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Kukuřičná	1 580	1 855	1 823	1 966	1 239	1 382	1 656	1 916
Řepařská	1 378	1 385	1 517	1 593	1 329	1 728	1 739	2 006
Bramborářská	705	759	807	863	672	842	897	1 040
Bramborářsko-ovesná	727	721	826	883	607	594	716	782
Horská	556	705	575	599	450	509	580	658
ČR	1 038	1 094	1 223	1 328	910	1 129	1 201	1 384

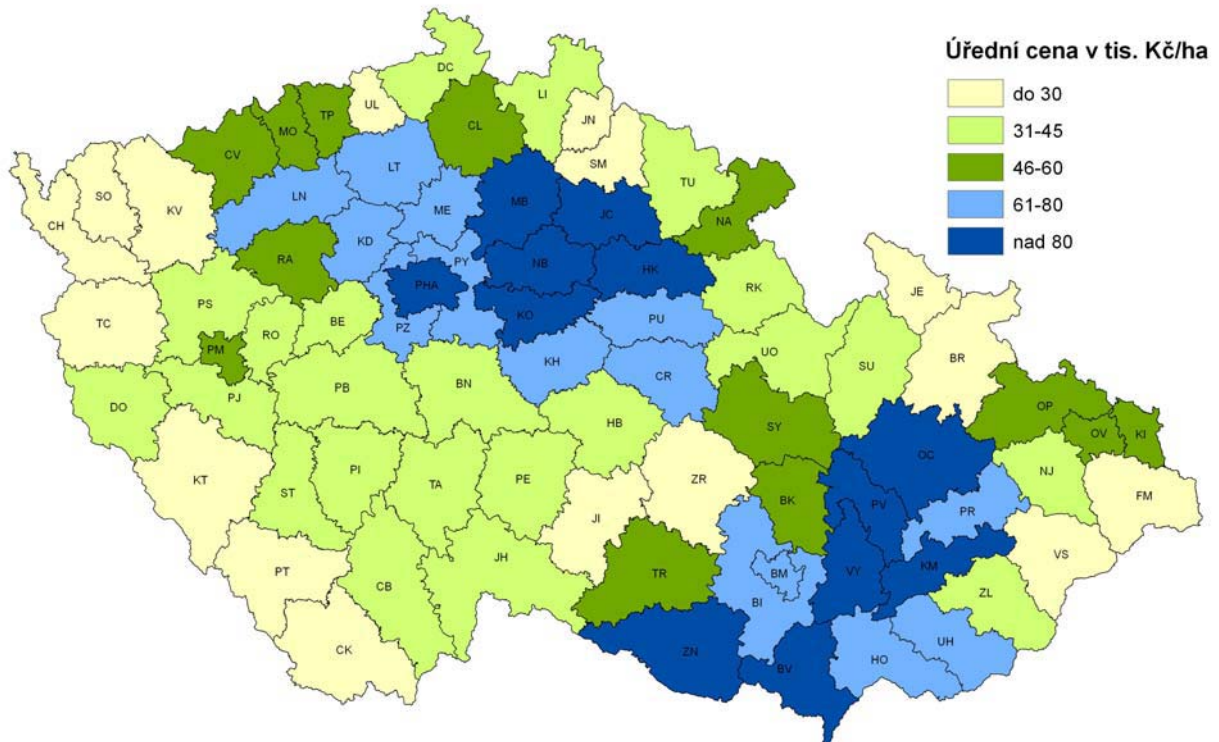
Pramen: výběrové šetření FADN CZ

V méně příznivých oblastech LFA růst nájemného ovlivňují do značné míry podpory za znevýhodněné podmínky, které uživatelé zemědělské půdy získali.

I přes stabilní růst je průměrné nájemné ze zemědělské půdy v ČR stále nižší než v okolních zemích EU. V roce 2008 činilo průměrné nájemné v ČR v přepočtu 49 €/ha u fyzických osob a u právnických osob 51 €/ha. Nájemné na Slovensku se pohybovalo okolo 20 €/ha, v Polsku přibližně 45 €/ha. V ostatních zemích EU 15 se nájemné pohybuje v rozmezí od 90 do 300 €/ha zemědělské půdy. Nejvyšší bylo zaznamenáno v Řecku, naopak nejnižší ve Španělsku a Švédsku.

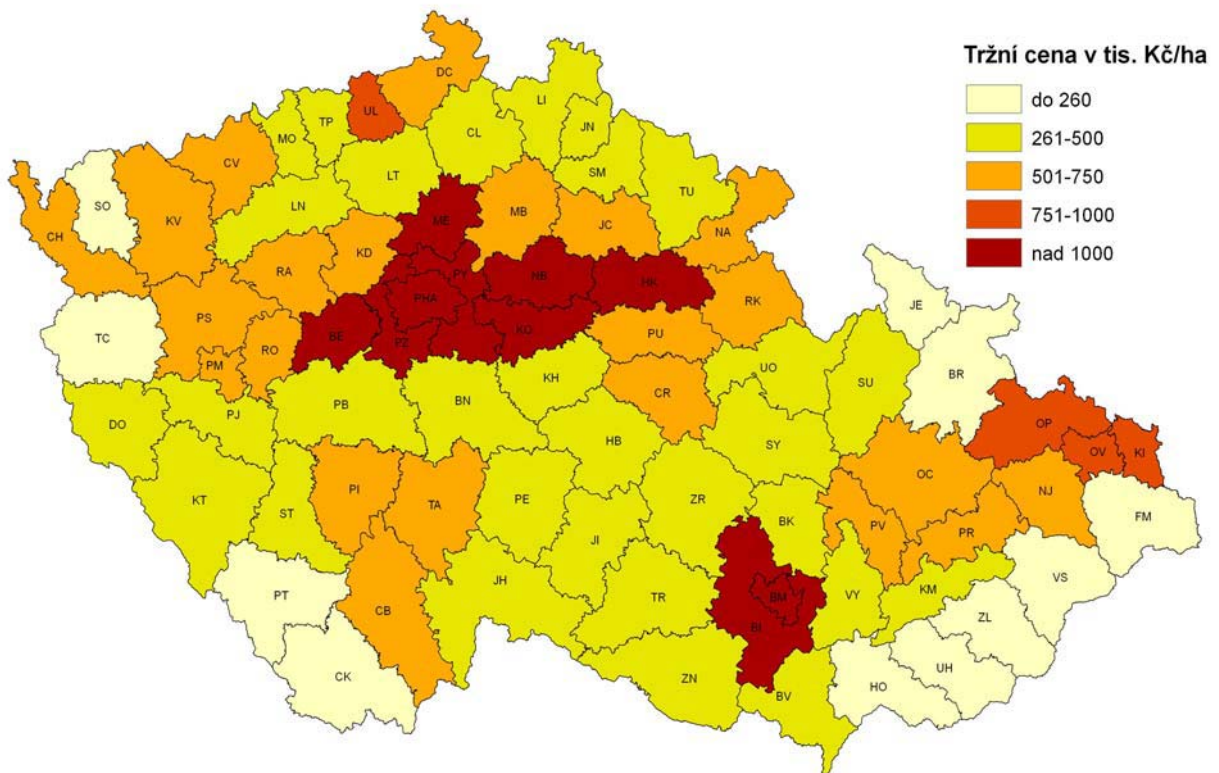
Komplexní pozemkové úpravy k 31. 12. 2008

Průměrné úřední ceny zemědělské půdy v ČR

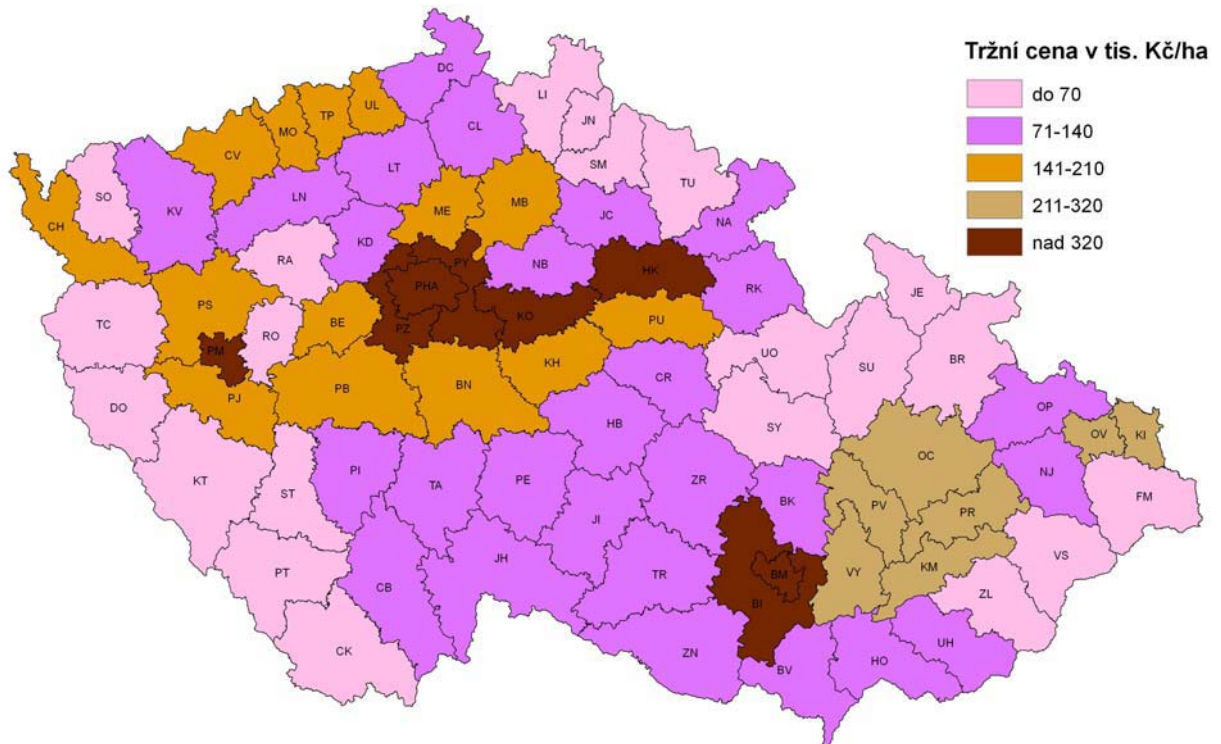
Pramen: vyhláška 287/2007 Sb.

Tržní ceny zemědělské půdy v okresech ČR s výměrou do 1 ha

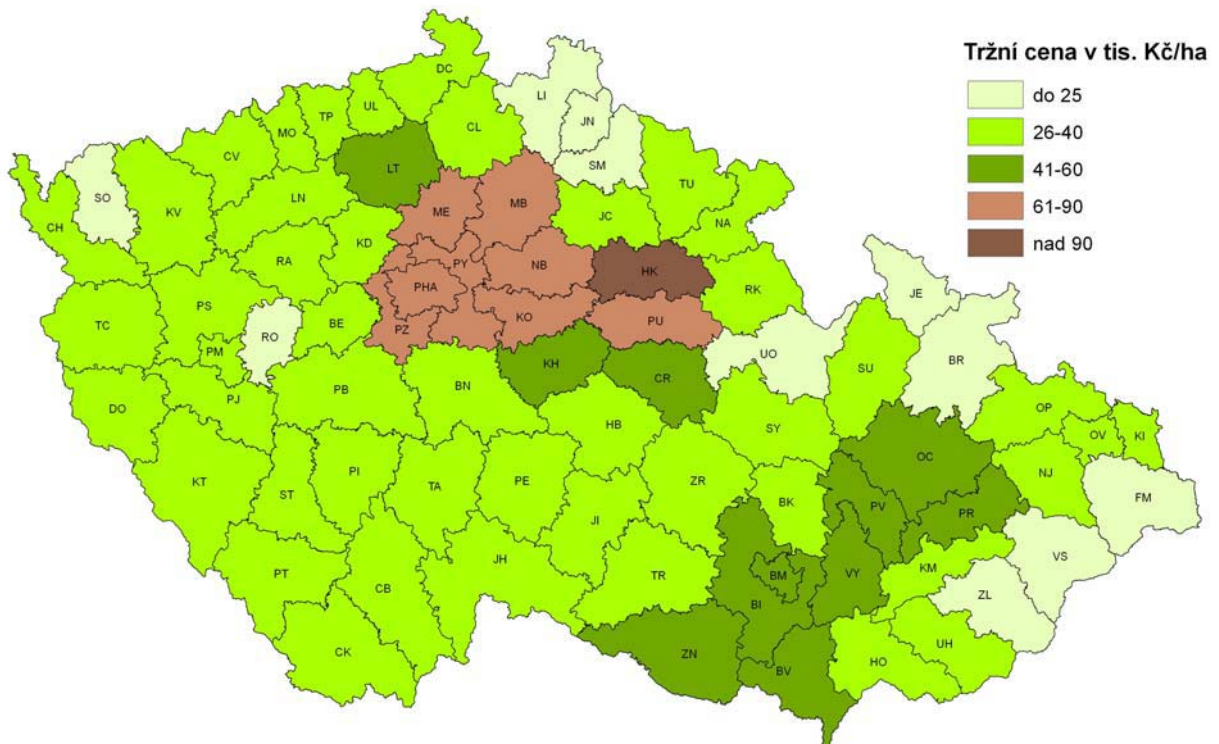
Pramen: odborný odhad na základě šetření ve vybraných okresech VÚZE, 2007

Tržní ceny zemědělské půdy v okresech ČR s výměrou 1-5 ha

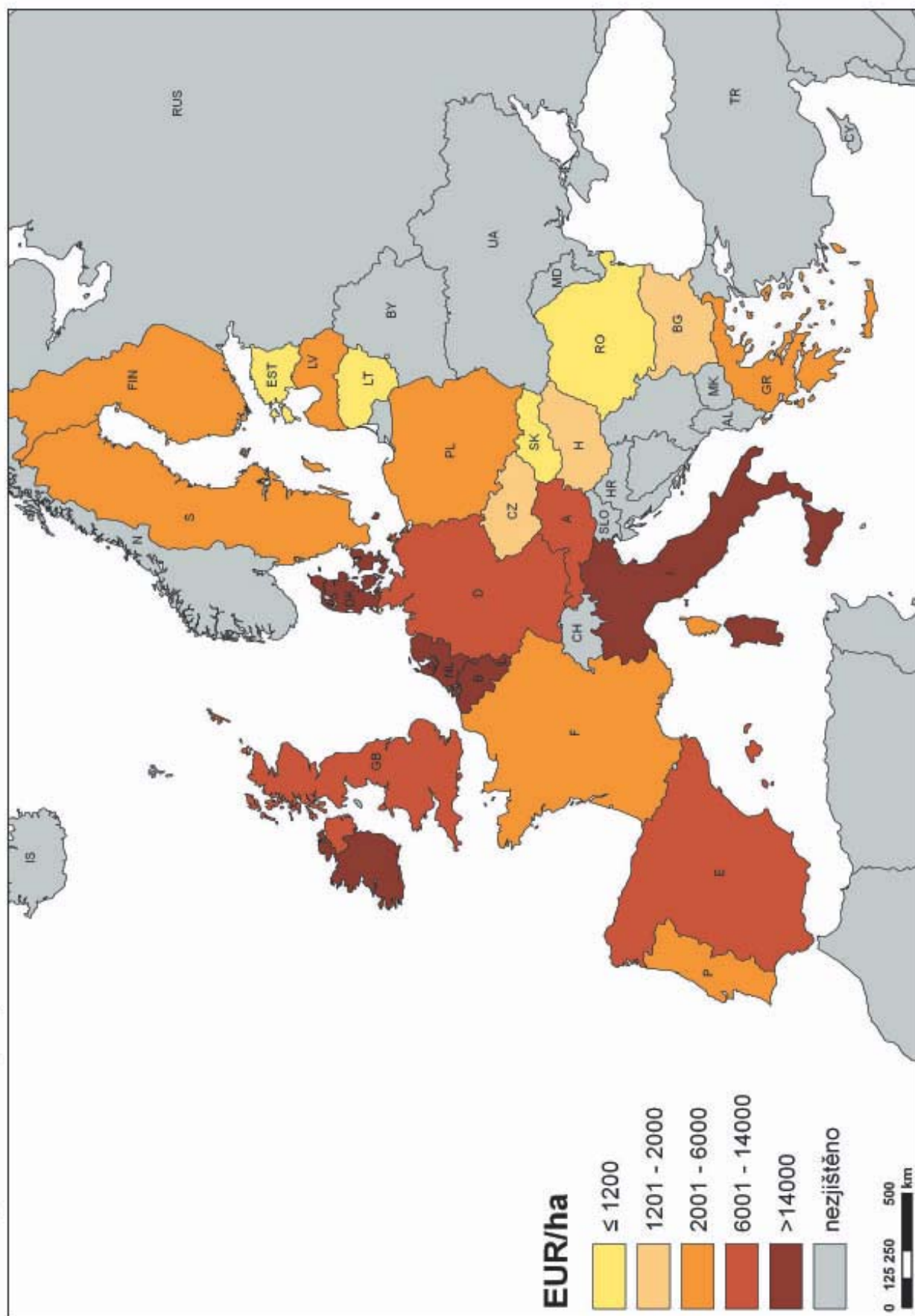
Pramen: odborný odhad na základě šetření ve vybraných okresech VÚZE, 2007

Tržní ceny zemědělské půdy v okresech ČR s výměrou nad 5 ha

Pramen: odborný odhad na základě šetření ve vybraných okresech VÚZE, 2007

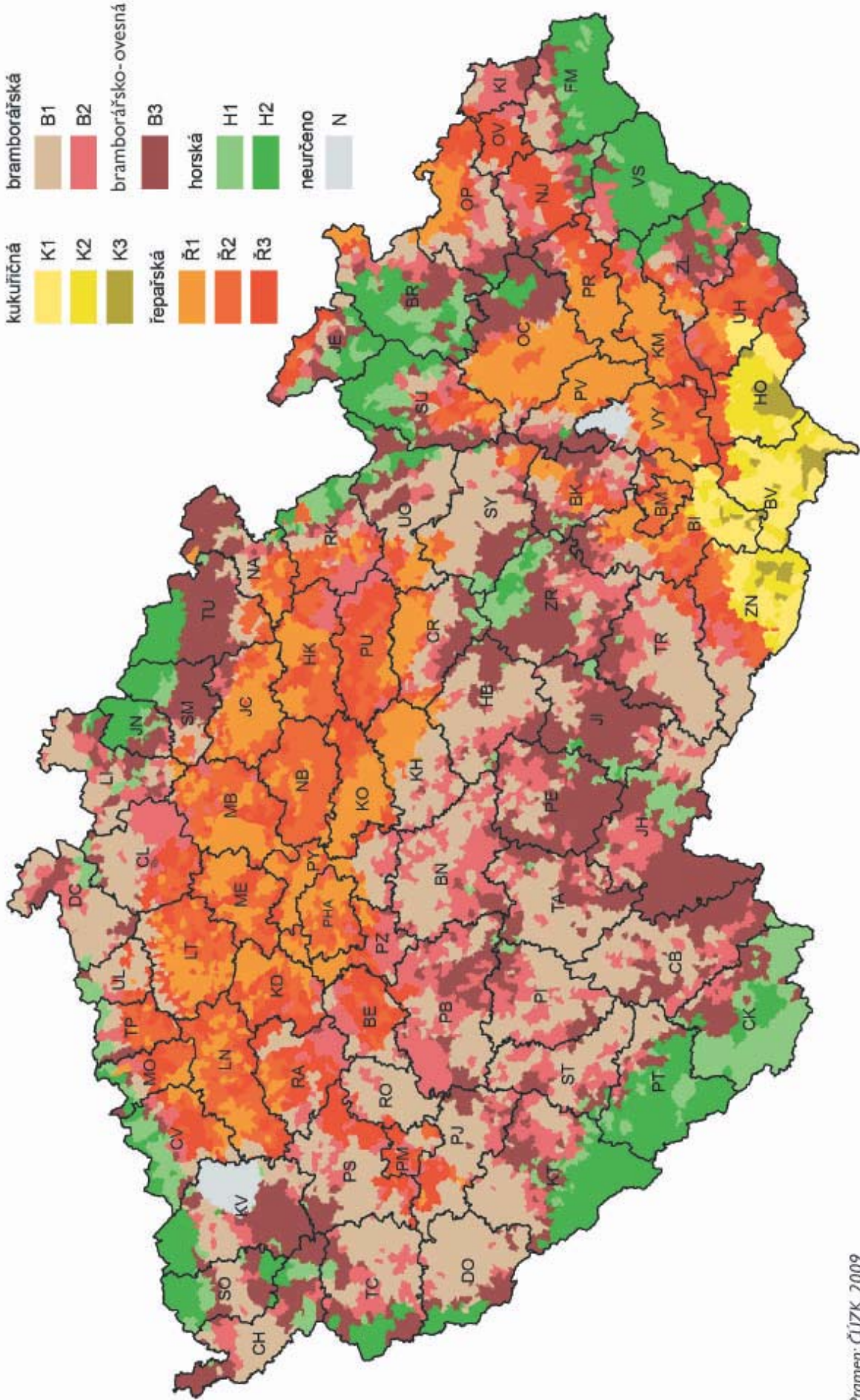
Tržní ceny zemědělské půdy v zemích EU

Zemědělské výrobní oblasti

Výrobní oblasti

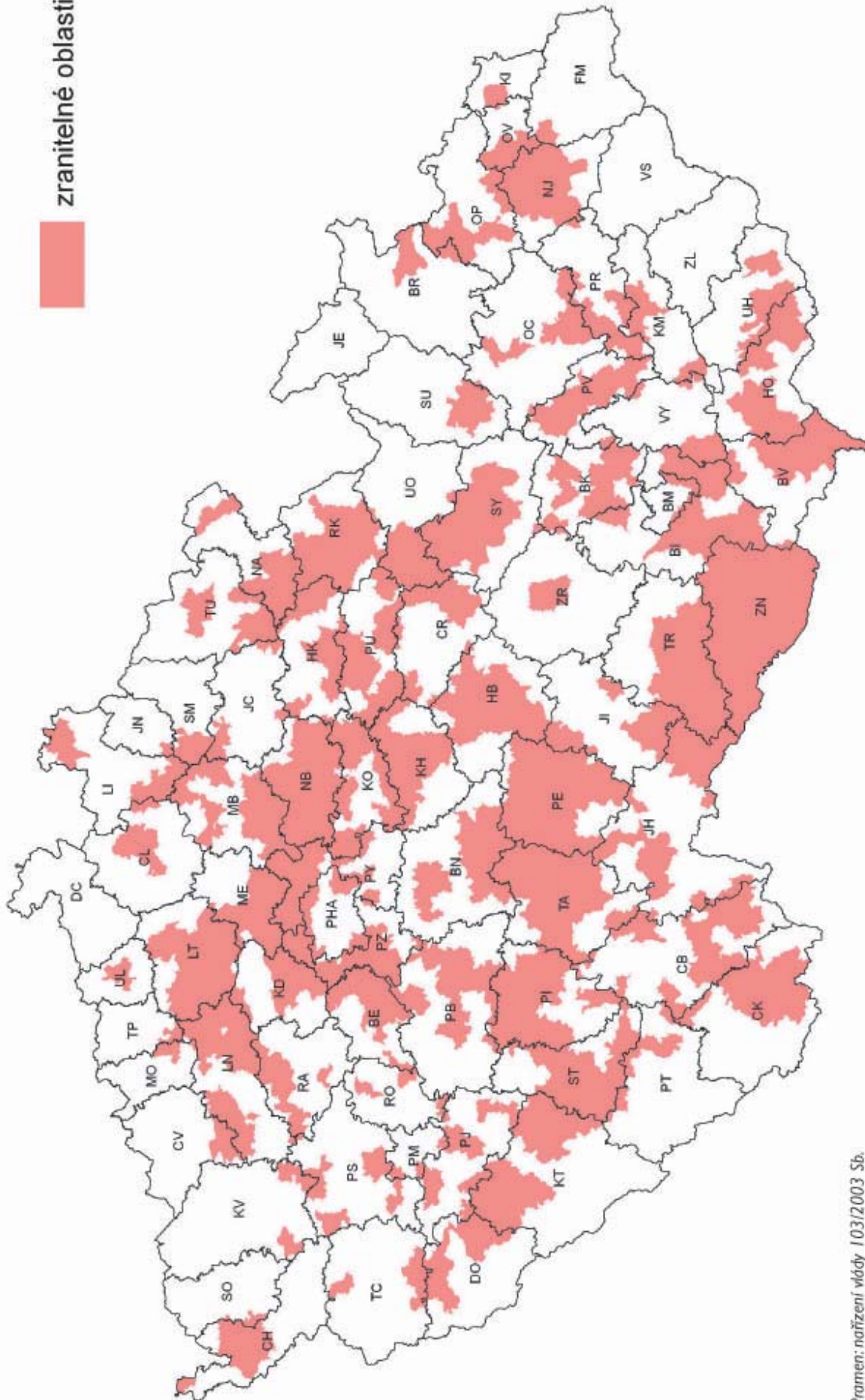
- kukuřičná K1 K2 K3
 bramborářská B1 B2
 bramborářsko-ovesná B3
 řepářská Ř1 Ř2 Ř3
 horská H1 H2
 neurčeno N

Pramen: ČÚZK, 2009

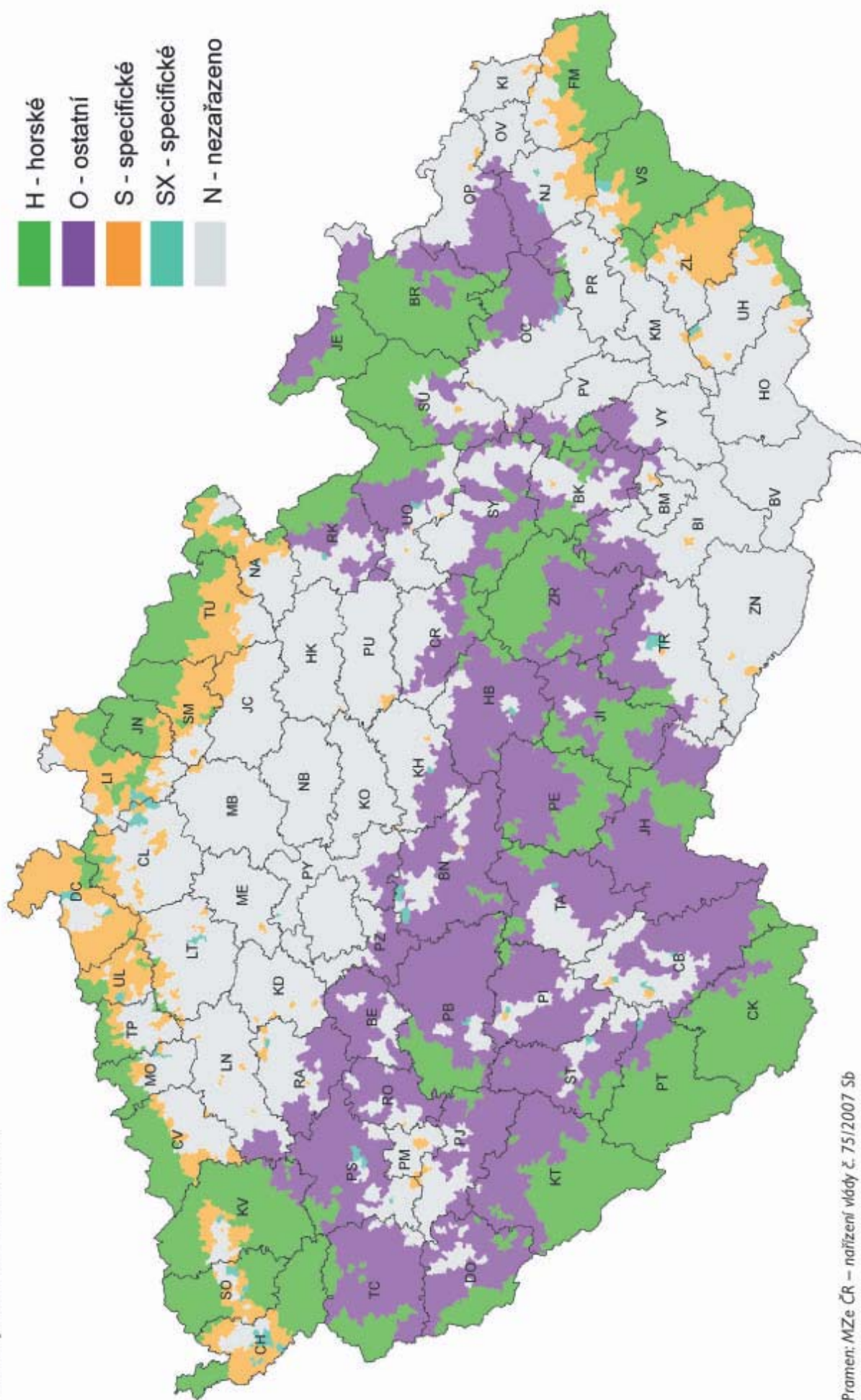
Zranitelné oblasti

zranitelné oblasti

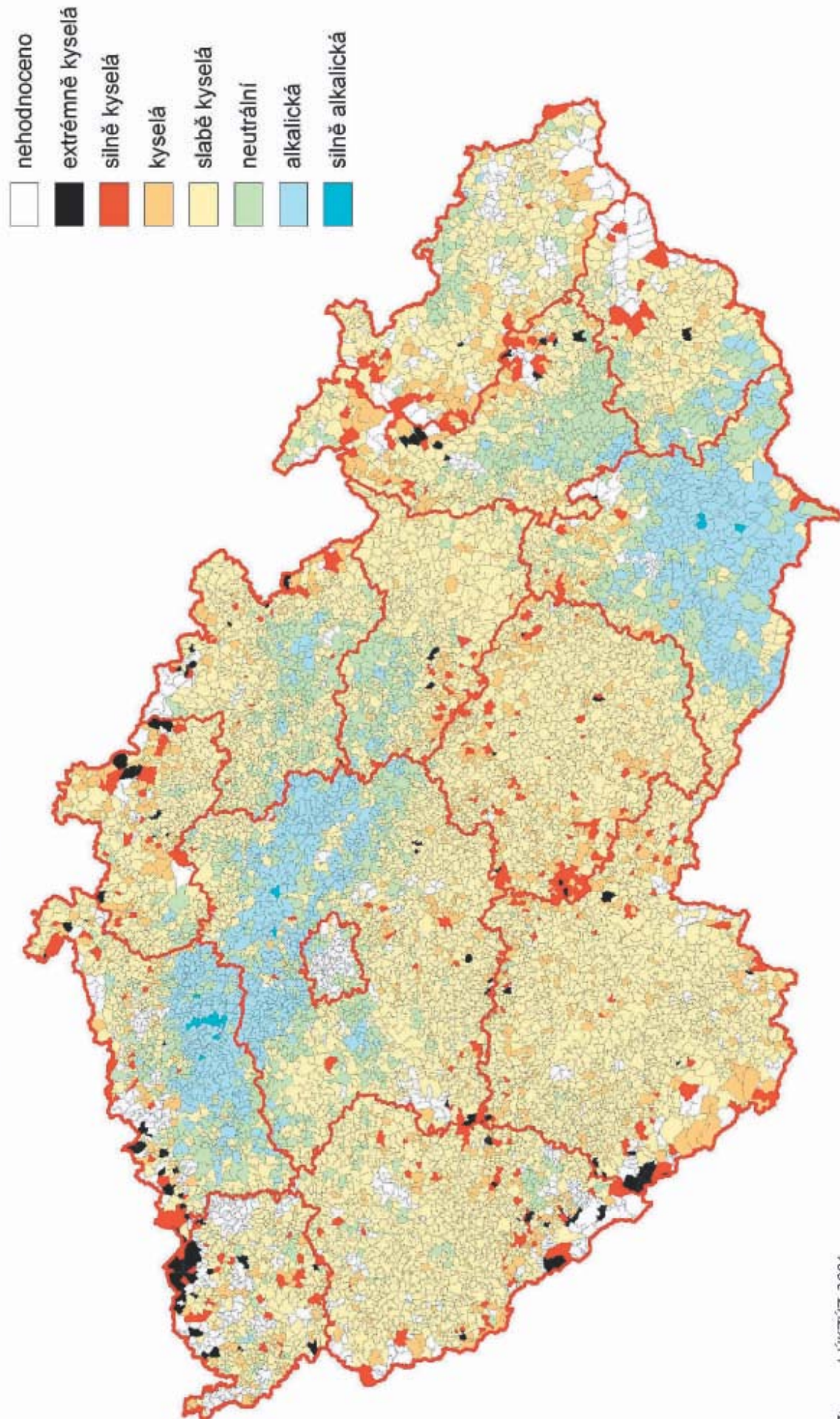

Pramen: nařízení vlády 1031/2003 Sb.

Méně příznivé oblasti v ČR

Agrochemické zkoušení zemědělských půd v České republice

KATEGORIZACE ZEMĚDĚLSKÉHO ÚZEMÍ

Kategorizace zemědělského území pro různé využití v zemědělské praxi se v České republice prováděla od začátku 20. let minulého století.

V současné době jsou uplatňovány tři typy kategorizace zemědělského území:

1. Zemědělské výrobní oblasti
2. Znevýhodněné oblasti pro zemědělce (Less Favoured Areas - LFA)
3. Zranitelné oblasti

Zemědělské výrobní oblasti

Zemědělské výrobní oblasti jsou nejstarší kategorizací zemědělského území. Na počátku minulého století sloužily pro statistické hodnocení zemědělské výroby podle výrobního zaměření rostlinné výroby v rozdílných půdně klimatických podmínkách. Na začátku šedesátých let minulého století byly zemědělské výrobní oblasti upřesněny pro jednotlivá katastrální území a legislativně zakotveny ve vyhlášce MZe č. 213/1959 Úředních listů. Zařazení katastrálních území do výrobních typů a podtypů původně sloužilo pro účely stanovení zemědělské daně (zákon č. 50/1959 Sb., o zemědělské dani). Později tato kategorizace posloužila pro rajonizaci zemědělské výroby. Tyto zemědělské výrobní oblasti jsou Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním a Českým statistickým úřadem využívány pro statistické hodnocení území ČR do současnosti.

Zemědělské výrobní oblasti vytváří třídící základnu katastrálních území pro účely zemědělské statistiky pro hodnocení podnikatelských subjektů a analýzy jejich produkčních a ekonomických výsledků.

Z hlediska agroekologických a ekonomických předpokladů území jsou vymezeny čtyři výrobní typy a jedenáct podtypů:

- výrobní oblast kukuřičná (s označením K), typ kukuřično-řepařsko-obilnářský, která se člení na podtyp K1, K2 a K3,
- výrobní oblast řepařská (s označením Ř), typ řepařsko-obilnářský, která se člení na podtyp Ř1, Ř2, Ř3,
- výrobní oblast bramborářská (s označením B), typ bramborářsko-obilnářský, která se člení na podtyp B1, B2 a B3,
- výrobní oblast horská (s označením H), typ pícninářský s rozhodujícím zaměřením na chov skotu, se člení na podtyp H1 a H2.

Přehled zastoupení jednotlivých výrobních oblastí podle bývalých okresů (NUTS 4) a krajů (NUTS 3) je v příloze č. 2 a 3.

Znevýhodněné oblasti pro zemědělce (LFA)

Režim podpory zemědělců ve znevýhodněných oblastech (LFA), který v EU funguje od roku 1975, představuje mechanismus napomáhající zachovat zemědělskou činnost, a tudíž i ráz krajiny v horských oblastech, v jiných znevýhodněných oblastech než horských (tzv. *přechodných znevýhodněných oblastech*) a v oblastech se specifickým znevýhodněním.

Horské oblasti pokrývají téměř 16 % zemědělsky využívaných ploch EU a jsou vymezeny podle omezeného počtu fyzických ukazatelů. Přibližně 31 % zemědělské půdy v EU je označeno jako „přechodné znevýhodněné oblasti“ na základě celé řady kritérií, na jejichž rozdílnost v rámci celé EU se zaměřil Evropský účetní dvůr jakožto na možný zdroj nerovného zacházení. Jen omezený počet zemědělských podniků v těchto oblastech, který odpovídá 7 % z celkového počtu zemědělských

podniků v EU, dostává platbu pro znevýhodněné oblasti a průměrná výše příspěvku se v jednotlivých členských státech značně liší – od 16 EUR na hektar ve Španělsku po 215 EUR na hektar v Belgii.

Intervenční logika režimu znevýhodněných oblastí byla zrevidována v roce 2005. Aby politika rozvoje venkova více přispívala ke strategii udržitelného rozvoje EU, bylo rozhodnuto jasně zaměřit cíle režimu na hospodaření s půdou, a to:

- Pokračovat v udržitelném zemědělství **v oblastech, kde to ztěžují podnební a půdní podmínky**, je velmi důležité, pokud chceme:
 - chránit krajinu, přírodní stanoviště a biodiverzitu,
 - předcházet lesním požárům,
 - zdokonalit hospodaření s vodou a půdou.
- Dotace EU s cílem zachovat zemědělskou činnost v těchto oblastech by se měly poskytovat výlučně tam, kde jsou půdní a podnebné podmínky **velmi nepříznivé a zemědělskou činnost značně komplikují**.
- V celé EU se vhodnost oblasti pro poskytování dotací posuzuje podle **více než 100 velmi odlišných vnitrostátních kritérií**. Tento neprůhledný systém nezajišťuje, že se **všemi zemědělci v EU zachází stejně** a že je **podpora poskytována těm, kteří ji skutečně potřebují**.

Z těchto důvodů se navrhuje:

- Za pomoci odborníků určila Komise **8 půdních a podnebních kritérií**, které mohou dobře sloužit jako základ pro objektivní a jasnou klasifikaci oblastí s přírodním znevýhodněním.
- Předtím, než bude návrh podrobněji propracován, **je potřeba více údajů k posouzení jeho proveditelnosti**, a proto Komise vyzývá orgány EU (Radu, Evropský parlament, Evropský hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů), aby jej projednaly.
- Vlády členských zemí EU by měly být vyzvány k tomu, aby provedly zkoušku za použití vnitrostátních údajů a zjistily, jak kritéria fungují.
 - Dotace na pomoc zemědělcům v oblastech, kde je zemědělská činnost ztížena nepříznivým podnebím a půdou, tvoří součást společné zemědělské politiky EU.

Navrhovaná opatření změní:

- Systém klasifikace oblastí s přírodním znevýhodněním.
- Změna se nedotkne horských oblastí (jejich klasifikace už je založena na společných objektivních kritériích) nebo oblastí se specifickým znevýhodněním (např. ostrovy a pobřežní oblasti), které se klasifikují podle specifické povahy takového znevýhodnění.
- Způsob distribuce podpory mezi zemědělské podniky v těchto oblastech se rovněž může změnit; zaměří se více na podniky, v nichž nejvážněji hrozí, že se půda přestane využívat (zda a jak nejlépe to udělat Komise ještě zvažuje).
- Nový klasifikační systém bude pravděpodobně zaveden v roce 2014.

Základem pro vymezení znevýhodněných oblastí České republiky (LFA) v letech 2004 – 2006 je nařízení Rady (ES) 1257/1999 o podporování rozvoje venkova prostřednictvím Evropského orientačního a záručního fondu pro zemědělství (Council Regulation 1257/1999 on support for rural development from the EAGGF). V evropské politice podpory pro LFA byla od roku 2000 více zdůrazněna problematika ochrany životního prostředí. Kompenzační příspěvek je přiznán kromě pro LFA i pro území s environmentálními omezeními.

Od roku 2007 jsou znevýhodněné oblasti stanovené podle nařízení vlády č. 75/2007 Sb., o podmínkách poskytování plateb za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech NATURA 2000 na zemědělské půdě, ve znění NV č. 113/2008 Sb. Takto vymezené oblasti s menšími odchylkami platí pro rok 2008 a 2009.

Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech (LFA)

Vymezení podporovaných oblastí od roku 2007 - rozsah LFA

Rozsah méně příznivých oblastí je aktualizován, při zachování stávající metodiky vymezení LFA pro období 2004 – 2006. Úprava spočívá v aktualizaci vstupních dat pro vymezení, a to výměry správních celků v ČR dle ČÚZK k I. I. 2005, včetně rebonitací BPEJ a jejich zastoupení na území správních celků ke dni 17. 5. 2006. Dále byla provedena aktualizace svažitostí podle digitálního modelu terénu u horských oblastí. Rozsah LFA odrážející aktuální vstupní data pro vymezení uvádí následující tabulka.

Kritéria pro stanovení méně příznivých oblastí

- **horská oblast typu HA** - obce nebo k. ú. s nadmořskou výškou nad 600 m n. m. nebo s výškou 500 až 600 m n. m. a zároveň se svažitostí vyšší než 15 % na 50 % území této obce nebo k. ú.,
- **horská oblast typu HB** - obce nebo k. ú. nespĺňující kritéria pro oblast typu HA, které však byly za účelem zachování celistvosti horské oblasti do této oblasti zařazeny,
- **ostatní méně příznivá oblast typu OA** - obce nebo k. ú. s výnosností zemědělské půdy nižší než 34 bodů, které se nacházejí na území kraje, jenž v průměru splňuje demografická kritéria – hustota obyvatel nižší než 75 obyvatel/km² a podíl pracujících v zemědělství na celkovém počtu práceschopného obyvatelstva vyšší než 8 %,
- **ostatní méně příznivá oblast typu OB** - obce s výnosností zemědělské půdy 34 až 38 bodů, které se nacházejí na území kraje, jenž v průměru splňuje demografická kritéria – hustota obyvatel nižší než 75 obyvatel/km² a podíl pracujících v zemědělství na celkovém počtu práceschopného obyvatelstva vyšší než 8 %. Tyto obce nebo k. ú. byly zařazeny do ostatní méně příznivé oblasti za účelem zachování celistvosti této oblasti,
- **specifická oblast typu S** - obce a k. ú. s výnosností zemědělské půdy nižší než 34 bodů nebo s výnosností 34 až 38 bodů a zároveň se sklonitostí vyšší než 7° na 50 % zemědělské půdy obce nebo k. ú. – tyto obce nebo k. ú. nenáleží do kraje, který v průměru splňuje demografická kritéria pro ostatní méně příznivou oblast,
- **specifická oblast typu SX** - obce nebo k. ú., které byly zařazeny v LFA v období 2004 – 2006 a vlivem aktualizace vstupních dat již nespĺňují kritéria pro vymezení LFA. O poskytnutí platby v těchto oblastech může požádat pouze ten žadatel, kterému byl alespoň jedenkrát poskytnut vyrovnávací příspěvek v programovém období 2004 až 2006.

Sazba pro méně příznivé oblasti dle § 5 odst. 2 písm. a) NV č. 75/2007 Sb. nařízení vlády je stanovena následovně:

a) v oblasti typu HA	157 EUR na 1 ha travních porostů,
b) v oblasti typu HB	134 EUR na 1 ha travních porostů,
c) v oblasti typu OA	117 EUR na 1 ha travních porostů,
d) v oblasti typu OB	94 EUR na 1 ha travních porostů,
e) v oblasti typu S	114 EUR na 1 ha travních porostů,
f) v oblasti typu SX	91 EUR na 1 ha travních porostů.

Pro žádosti podané v roce 2009 je směnný kurz stanoven na 26,825 CZK/EUR.

Celkový rozsah přírodně znevýhodněných oblastí pro zemědělství

Kraj	HA	HB	OA	OB	S	SX
Hlavní město Praha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jihočeský	97 784,41	4 536,96	178 905,67	57 918,07	1 389,99	1 942,71
Jihomoravský	6 062,73	3 289,75	17 648,77	4 274,46	2 413,29	0,00
Karlovarský	55 707,57	2 511,93	3 772,50	4 259,46	20 390,08	2 615,91
Královéhradecký	29 861,28	365,58	14 646,74	2 381,71	35 406,82	419,45
Liberecký	14 711,77	872,43	0,00	0,00	40 517,67	2 203,92
Moravskoslezský	43 476,22	1 486,48	49 318,42	5 302,44	17 941,66	511,45
Olomoucký	37 314,86	3 265,75	38 678,64	6 324,70	588,52	609,41
Pardubický	29 477,02	2 710,11	49 604,46	13 515,40	774,82	342,78
Plzeňský	41 725,59	4 908,40	176 688,49	39 872,35	1 335,31	531,01
Středočeský	5 217,31	42,12	106 741,68	59 760,11	2 868,46	1 574,89
Ústecký	15 447,65	26,80	1 935,53	4 843,16	36 631,12	1 160,23
Vysočina	81 774,44	7 141,35	171 229,44	35 222,16	305,95	2 076,89
Zlínský	18 950,34	6 345,50	0,00	0,00	27 259,59	655,07
Součet ČR	477 511,19	37 503,16	809 170,34	233 674,02	187 823,28	14 643,72

V LFA je podle evidence LPIS k 31. 12. 2008 do kategorie trvalých travních porostů (TTP) zařazeno celkem 363 tis. ha v horské oblasti, v ostatních méně příznivých oblastech 304 tis. ha a ve specifických oblastech 123 tis. ha, které představují celkem oprávněnou plochu 790 tis. ha. Z celkové plochy TTP evidované v LPIS představují plochy zařazené do LFA 85,7 %. Podle evidence LPIS je podíl veškeré půdy v LFA k celkové výměře zemědělské půdy 49,93 %.

Vymezení zranitelných oblastí

V souladu s právem Evropských společenství (směrnice Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991) bylo vydáno Nařízení vlády č. 103/2003 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech¹⁾.

V roce 2007 a následně v roce 2008 bylo vydáno nové nařízení vlády č. 108/2008 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 103/2003 Sb.

Zranitelné oblasti jsou územně vymezeny katastrálními územími České republiky a jejich seznam je uveden v příloze č. I tohoto nařízení. Přehled rozsahu zemědělské a orné půdy ve zranitelných oblastech ČR podle NUTS 4 je uveden v tabulce.

Ve zranitelných oblastech se nachází 44 % z celkové výměry zemědělské půdy ČR (49 % z orné půdy).

Zastoupení zranitelných oblastí na zemědělské půdě jednotlivých okresů se různí v závislosti na rozdílných půdních a klimatických podmínkách. V tabulce je uvedeno deset okresů s nejvyšším a nejnižším zastoupením zranitelných oblastí.

¹⁾ Účinnost předpisu od 25. 2. 2008, část § 9 odst. 2 a 4 od 1. I. 2014

Podíl z. p. zranitelných oblastí na z. p. celkem v % (pořadí oblastí NUTS 4 - okres)

Deset s nejvyšším podílem		Deset s nejnižším podílem	
název okresu	%	název okresu	%
Znojmo	100	Teplice	13
Nymburk	91	Bruntál	11
Pelhřimov	87	Žďár nad Sázavou	10
Praha-západ	74	Frydek-Místek	9
Tábor	73	Sokolov	8
Litoměřice	73	Jablonec nad Nisou	8
Rychnov nad Kněžnou	72	Děčín	0
Nový Jičín	70	Zlín	0
Písek	68	Vsetín	0
Strakonice	64	Jeseník	0

Pramen: nařízení vlády č. 108/2008 Sb., vlastní propočty

Ve zranitelných oblastech platí zákaz používání dusíkatých hnojiv v období, které je uvedeno v tabulce. Neplatí však pro trvalé kultury, polní zeleniny a zakryté plochy.

Období zákazu používání dusíkatých hnojivých látek (příloha č. 2 NV č. 103/2003 Sb.)

Zemědělský pozemek s pěstovanou plodinou nebo připravený pro založení porostu plodiny		Období zákazu hnojení	
Plodina	klimatický region*	hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem	minerální dusíkatá hnojiva
Jednoleté polní plodiny na orné půdě	0 - 5	15. 11. - 31. 1.	1. 11. - 31. 1.
	6 - 9	1. 11. - 28. 2.	15. 10. - 28. 2.
Travní (jetelovinotavní) porosty na orné půdě, trvalé travní porosty	0 - 5	15. 11. - 31. 1.	1. 10. - 28. 2.
	6 - 9	1. 11. - 28. 2.	15. 9. - 31. 3.

Aplikace hnojiv s pomalu uvolnitelným dusíkem na orné půdě je zakázána v období 1. 6. – 31. 7. Toto ustanovení neplatí v případě následného pěstování ozimých plodin a meziplodin.

Pramen: nařízení vlády č. 108/2008 Sb.

* dle bonitovaných půdně ekologických jednotek (BPEJ), 1. číslice pětimístného kódu BPEJ

Ve zranitelných oblastech se podle § 7 NV č. 108/2008 Sb. stanovují rovněž pravidla pro používání hnojiv a statkových hnojiv s ohledem na půdněklimatické podmínky stanoviště. Způsob použití závisí na začlenění zemědělské půdy do jednoho ze tří aplikačních pásem. Klimatické a půdní podmínky a účelovou charakteristiku aplikačních pásem uvádí tabulky č. 1 až č. 6 přílohy č. 2 NV č. 108/2008 Sb. Nej přísnější omezení, pokud jde o hnojení minerálními dusíkatými hnojivy a hnojivy s rychle uvolnitelným dusíkem, jsou vyžadována ve třetím aplikačním pásmu.

Aplikační pásma pro používání hnojiv a statkových hnojiv s ohledem na půdněklimatické podmínky stanoviště

I. aplikační pásmo		
Klimatický region (KR)*	Hlavní půdní jednotka (HPJ)**	Účelová charakteristika
0, 1, 2, 4	01 - 03, 08 - 11, 18 - 20, 24 - 30, 33, 56	sušší oblasti, zejména s jarními přísušky, s převážně hlubšími, středně těžkými až těžšími půdami, charakterizovanými nepromyvným vodním režimem
0 - 1	06 - 07	

II. aplikační pásmo		
Klimatický region (KR)*	Hlavní půdní jednotka (HPJ)**	Účelová charakteristika
všechny ostatní BPEJ, které nepatří do I. ani III. aplikačního pásma		převažující část území České republiky, se středním množstvím srážek, středními až lehkými půdami, charakterizovanými periodicky promyvným vodním režimem

III. aplikační pásmo		
Klimatický region (KR)*	Hlavní půdní jednotka (HPJ)**	Účelová charakteristika
0 - 1	04	lehké písčité půdy, silně propustné, s výsušným režimem
2 - 9	16, 17, 21 - 23, 31	lehké písčité půdy
8 - 9	08, 34 - 36, 40 - 41, 56	půdy ve vyšších polohách, s vysokým množstvím srážek
Do III. aplikačního pásma jsou zařazeny i zvláště vyčleněné půdy s degradačními procesy a deficitní půdy, pokud jsou zemědělsky využívány		
0 - 9	37	mělké půdy, převážně výsušné
3 - 9	38	mělké půdy s lepší vododržností než HPJ 37
0 - 9	39	půdy s nevyvinutým půdním profilem a nepříznivými vláhovými poměry
0 - 9	13, 18, 26 - 30, 32, 33, 55	propustné půdy
0 - 9	44, 47 - 54, 58, 59, 62 - 64	převážně půdy se sklonem k dočasnému zamokření
0 - 9	65 - 76	zamokřené půdy, převážně s nepříznivým vodním režimem

Skupina půd ohrožených erozí

Klimatický region (KR)*	Hlavní půdní jednotka (HPJ)**	Účelová charakteristika
0 - 9	08 - 11, 13 - 16, 19, 24 - 26, 43, 47 - 49	půdy se sklonitostí >7°, čtvrtá číslice kódu BPEJ je 4 - 7
0 - 9	40, 41	půdy se sklonitostí > 12°, čtvrtá číslice kódu BPEJ je 6 - 9

Pramen: nařízení vlády č. 108/2008 Sb.

* 1. číslice pětímístného kódu BPEJ

** 2 a 3. číslice pětímístného kódu BPEJ

Ve zranitelných oblastech je omezeno množství dusíku aplikovaného v organických a organominerálních hnojivech a ve statkových hnojivech na zemědělskou půdu. Množství celkového dusíku aplikovaného ročně na zemědělskou půdu v organických a organominerálních hnojivech a ve statkových hnojivech nesmí v průměru zemědělského podniku překročit limit 170 kg/ha, při započtení zemědělské půdy vhodné k aplikaci. Způsob výpočtu množství dusíku a stanovení plochy půdy vhodné k aplikaci je uveden v § 8 NV č. 108/2008 Sb., stejně jako zdůvodněné případy, ve kterých lze limit na jednotlivých pozemcích překročit.

Kapacita skladovacích prostor pro statková hnojiva musí být dostatečná pro uskladnění statkových hnojiv v období zákazu hnojení.

Provádění protierozních opatření ve zranitelných oblastech se nařizuje v § 11 tohoto nařízení. Skupiny půd ohrožených erozí, kde je nutno aplikovat vhodná agrotechnická protierozní opatření, viz předcházející tabulka.

Rozložení zranitelných oblastí v České republice podle okresů je uvedeno v mapce.

Registr půdy – LPIS (Land Parcel Identification System)

Se vstupem České republiky do Evropské unie vznikla potřeba vytvořit nový systém identifikace zemědělských pozemků pro účely kontroly a administrace dotací vztahujících se na zemědělskou půdu. Podmínkou Evropské unie pro uvolňování dotací do zemědělství bylo, aby členská země zavedla systém identifikace zemědělských pozemků na základě skutečného užívání půdy, a to v prostředí geografického informačního systému.

První verze registru LPIS jako geografického informačního systému (GIS) pro evidenci využití zemědělské půdy vznikla v roce 2002. Tato evidence neměla tehdy ještě právní rámec, který by stanovil základní pravidla pro vedení této evidence včetně aktualizace evidovaných údajů. Teprve novela zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, provedená zákonem č. 123/2003 Sb., právně zakotvila evidenci využití zemědělské půdy podle užitelských vztahů, která se stala základem registru LPIS. Později začala evidence sloužit nejen k ověřování údajů uvedených v žádostech o dotace vztahující se na **zemědělskou půdu**, ke kontrolám plnění podmínek těchto dotací, ale i pro evidenci ekologického zemědělství, pěstování geneticky modifikovaných odrůd a pro uplatnění nároku na vrácení spotřební daně. Údaje vedené v této evidenci se současně staly podkladem pro realizaci agroenvironmentálních opatření, pro monitoring dopadu opatření na podporu rozvoje venkova a pro sledování omezení hospodaření z titulu nitrátové směrnice.

Registr LPIS se tedy stal úplným zdrojem informací o užívání zemědělské půdy bez rozdílu kultur. Aby nedocházelo ke vzniku duplicitních dat, byl registr LPIS integrován s dalšími speciálními registry, a to s registrem ekologického zemědělství a se speciálními registry trvalých kultur – vinic, chmelnic, intenzivních sadů a později také množitelských porostů.

Údaje vedené v registru LPIS se dále staly podkladem pro provádění kontrol ze strany Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského v oblasti použití a skladování hnojiv a kalů a pro agrochemické zkoušení půd. Rovněž jsou využívány zejména Státní rostlinolékařskou správou pro monitorování škodlivých organismů a Státní veterinární správou pro evidenci a správu ohnisek nálezů.

Registr LPIS je současně plně on-line propojen s informačním systémem Státního zemědělského intervenčního fondu, který zajišťuje převážnou část administrace zemědělských dotací v České republice, včetně kontroly dodržování závazných podmínek pro jejich vyplácení. Dále je propojen s dalšími registry vedenými Ministerstvem zemědělství, a to Společným zemědělským registrem (SZR) a Integrovaným registrem zvířat (IZR).

Registr LPIS je spolu s registry SZR a IZR a informačním systémem Státního zemědělského intervenčního fondu součástí integrovaného administrativního a kontrolního systému (IACS), určeného k administraci a kontrole vybraných dotačních schémat společné zemědělské politiky EU.

Evidence využití půdy podle užitelských vztahů – změny v právní úpravě zákona o zemědělství

Novela zákona o zemědělství, provedená zákonem č. 291/2009 Sb., přinesla s účinností od 1. 10. 2009 významné změny v právní úpravě týkající se evidence využití půdy podle užitelských vztahů. Tato evidence neslouží podle nové právní úpravy pouze k identifikaci zemědělských pozemků. Novela zavádí podle požadavků daných předpisy ES novou evidenci krajinných prvků a evidenci hospodářství podle objektů (dále jen „evidence objektů“) určených k chovu evidovaných zvířat s výjimkou včel. Novela dále rozšiřuje výčet druhů zemědělských kultur na základě požadavků předpisů ES a zavádí možnost obnovy travního porostu.

Novela také doplňuje právní úpravu podle požadavků předpisů ES k zajištění provádění tzv. kontrol podmíněnosti (cross compliance), které jsou nezbytnou součástí administrace dotací Státním zemědělským intervenčním fondem. Tyto kontroly podmíněnosti budou prováděny příslušnými kontrolními a dozorovými orgány na základě jejich kompetencí stanovených zvláštními zákony. Výsledky těchto kontrol budou poskytovány Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu při rozhodování o poskytnutí dotací.

Evidence využití půdy se podle novelizované právní úpravy člení na:

- **evidenci půdy,**
- **evidenci objektů,**
- **evidenci krajinných prvků.**

Evidence využití půdy slouží primárně, stejně jako podle dosavadní právní úpravy, k ověřování správnosti údajů uvedených v žádostech o dotace a ke kontrolám plnění podmínek těchto dotací. Jedná se však o dotace vztahující se **nejen na zemědělskou půdu**, ale také na **zalesněnou půdu**, která byla v evidenci půdy vedena jako zemědělsky obhospodařovaná půda se zemědělskou kulturou podle § 3i písm. a) až g) nebo k) zákona o zemědělství. Mimo to slouží evidence využití půdy pro evidenci ekologického zemědělství, ovocných sadů, pěstování geneticky modifikovaných odrůd, pro uplatnění nároku na vrácení spotřební daně a nově také **pro evidenci pěstování máku setého a konopí.**

Evidence půdy

Základní jednotkou evidence půdy je půdní blok o minimální výměře 0,1 ha, který představuje souvislou plochu **zemědělsky obhospodařované půdy a podle nové právní úpravy také souvislou vodní plochu** využívanou pro účely chovu ryb, vodních živočichů a pěstování rostlin ve vodním útvaru povrchových vod, pro účely provozování rybníkářství podle zvláštního právního předpisu, nebo souvislou plochu **zalesněné půdy**, která byla v evidenci půdy vedena jako zemědělsky obhospodařovaná půda se zemědělskou kulturou podle § 3i písm. a) až g) nebo k) zákona o zemědělství.

Důležitou součástí evidence půdy jsou rovněž údaje týkající se omezení hospodaření z titulu nitratové směrnice, obhospodařování v rámci ekologického zemědělství, údaje týkající se zařazení do horské oblasti, oblasti s jinými znevýhodněními a oblasti Natura 2000 a dále údaje vztahující se k příslušnosti krajinného prvku.

Evidence krajinných prvků

Základní jednotkou evidence krajinných prvků je krajinný prvek, který představuje souvislou plochu, popřípadě jiný útvar, i zemědělsky neobhospodařované půdy, která plní **mimoprodukční funkci zemědělství**. Evidence krajinných prvků slouží především k zajištění kontrolovatelnosti plnění podmínek dobrého zemědělského a environmentálního stavu.

Evidence objektů

Základní jednotkou evidence objektů je objekt příslušející k hospodářství chovatele, představující jednotlivou stavbu, zařízení nebo místo v krajině, kde jsou evidovaná zvířata držena. Evidence objektů slouží především k zajištění prostorové identifikace míst, na kterých jsou hospodářská zvířata chována, což je nezbytné zejména při zavedení mimořádných veterinárních opatření.

Veřejný LPIS

Významnou změnou, kterou přinesla novela zákona o zemědělství, je **zveřejnění evidence využití půdy** v rozsahu a za podmínek stanovených v ust. § 3ab zákona. Podle tohoto ustanovení Ministerstvo zemědělství zveřejňuje v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup následující základní údaje jako veřejný seznam z evidence využití půdy, kterými jsou:

- a) identifikační údaje o uživateli (jméno a příjmení nebo název a adresa, nebo obchodní firma a sídlo),
- b) zákresy hranic a výměra půdních bloků a dílů půdních bloků,
- c) identifikační číslo půdního bloku, popřípadě dílu půdního bloku,
- d) druh kultury,
- e) obhospodařování v rámci ekologického zemědělství, nebo v etapě přechodného období v rámci ekologického zemědělství podle zvláštního právního předpisu,
- f) zákresy objektu,
- g) identifikační číslo objektu a příslušnost k hospodářství,
- h) druh objektu,
- i) zákresy hranic krajinného prvku,
- j) identifikační číslo krajinného prvku,
- k) druh krajinného prvku.

Pro širokou veřejnost byla proto vytvořena aplikace **pLPIS** (public LPIS), která umožňuje prohlížení výše uvedených základních údajů z evidence využití půdy neomezenému počtu klientů, aniž by systém vyžadoval pro prohlížení zvláštní přístupová oprávnění. Veřejný pLPIS je přístupný z internetového portálu farmáře na adrese: <http://farmar.mze.cz>.

LPIS pro registrované uživatele PB/DPB

Od roku 2005 je v provozu internetový portál **iLPIS**, který umožňuje registrovaným uživatelům PB/DPB prostřednictvím zabezpečeného přístupu prohlížení údajů týkajících se jimi užívaných půdních bloků. O přístup si musí zájemce požádat na místně příslušném útvaru Ministerstva zemědělství – Agentuře pro zemědělství a venkov. Na základě písemné žádosti mu bude vygenerováno přístupové heslo, které je potřeba po prvním přihlášení změnit.

Na portál iLPIS je v současné době možné přistupovat přes internetový portál farmáře <http://farmar.mze.cz>.

PŘEHLED PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Následující přehled právních předpisů zachycuje chronologicky převážnou část právních norem a právních předpisů pozemkového práva od roku 1990 do prvního pololetí roku 2009.

Právní předpis číslo	Název právního předpisu
500/1990 Sb.	Zákon ČNR o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů vlastnictví státu k některým věcem na jiné právnické nebo fyzické osoby ve znění pozdějších předpisů (438/1991 Sb., 282/1992 Sb., 473/1992 Sb., 170/1993 Sb., 155/1994 Sb., 191/1994 Sb., 218/1994 Sb., 161/1997 Sb., 164/1998 Sb., 269/1998 Sb., 21/2000 Sb., 246/2000 Sb., 254/2001 Sb., 274/2001 Sb., 473/2001 Sb., 320/2002 Sb., 282/2003 Sb., 179/2005 Sb.)
229/1991 Sb.	Zákon o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku ve znění pozdějších předpisů (42/1992 Sb., 93/1992 Sb., 243/1992 Sb., 441/1992 Sb., 39/1993 Sb., 183/1993 Sb., 131/1994 Sb., 166/1995 Sb., 29/1996 Sb., 30/1996 Sb., 212/2000 Sb., 139/2002 Sb., 320/2002 Sb., 253/2003 Sb., 354/2004 Sb., 354/2004 Sb., 272/2005 Sb., 531/2005 Sb., 131/2006 Sb., 178/2006 Sb.)
569/1991 Sb.	Zákon ČNR o Pozemkovém fondu České republiky ve znění pozdějších předpisů (546/1992 Sb., 161/1997 Sb., 269/1998 Sb., 95/1999 Sb., 144/1999 Sb., 3/2000 Sb., 66/2000 Sb., 308/2000 Sb., 253/2001 Sb., 313/2001 Sb., 15/2002 Sb., 148/2002 Sb., 260/2002 Sb., 423/2002 Sb., 253/2003 Sb., 85/2004 Sb., 285/2005 Sb., 179/2005 Sb., 131/2006 Sb., 178/2006 Sb.)
265/1992 Sb.	Zákon o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem ve znění pozdějších předpisů (210/1993 Sb., 90/1996 Sb., 27/2000 Sb., 30/2000 Sb., 120/2001 Sb., 59/2005 Sb.)
344/1992 Sb.	Zákon ČNR o katastru nemovitostí (katastrální zákon) ve znění pozdějších předpisů (89/1996 Sb., 103/2000 Sb., 120/2000 Sb., 220/2000 Sb., 53/2004 Sb., 342/2006 Sb.)
51/1993 Sb.	Nařízení vlády ČR o způsobu finančního vypořádání za nájem pozemků přidělených pozemkovým úřadem
190/1996 Sb.	Vyhláška Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon ČNR č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí ČR (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (179/1998 Sb., 113/2000 Sb., 163/2001 Sb.)
252/1997 Sb.	Zákon o zemědělství ve znění pozdějších předpisů (62/2000 Sb., 307/2000 Sb., 128/2003 Sb., 85/2004 Sb., 317/2004 Sb., 94/2005 Sb., 441/2005 Sb., 444/2005 Sb., 230/2006 Sb., 409/2006 Sb., 267/2006 Sb., nálezu ÚS publikovaného pod č. 409/2006 Sb., 35/2008 Sb., 227/2009 Sb. a 291/2009 Sb.)
327/1998 Sb.	Vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se stanoví charakteristika bonitovaných půdně ekologických jednotek a postup pro jejich vedení a aktualizaci, ve znění pozdějších předpisů (546/2002 Sb.)
156/1998 Sb.	Zákon o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech) ve znění pozdějších předpisů (308/2000 Sb., 147/2002 Sb., 308/2000 Sb. (část), 317/2004 Sb., 553/2005 Sb., 444/2005 Sb.)
275/1998 Sb.	Vyhláška MZe o agrochemickém zkoušení zemědělských půd a zjišťování půdních vlastností lesních pozemků ve znění pozdějších předpisů (477/2000 Sb., 400/2004 Sb.)
95/1999 Sb.	Zákon o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby a o změně zákona č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (253/2001 Sb., 253/2003 Sb., 354/2004 Sb., 94/2005 Sb., 342/2005 Sb., 179/2005 Sb., 178/2006 Sb.)
72/1999 Sb.	Nařízení vlády o stanovení způsobu úhrady nákladů souvisejících s vedením a aktualizací bonitovaných půdně ekologických jednotek a nákladů spojených s oceněním věcí, identifikací parcel a vyměřením pozemků
162/2001 Sb.	Vyhláška Českého úřadu zeměměřického a katastrálního o poskytování údajů z katastru nemovitostí České republiky ve znění pozdějších předpisů (460/2003 Sb., 345/2004 Sb., 44/2005 Sb.)
254/2001 Sb.	Zákon o vodách a změně některých zákonů (vodní zákon) ve znění pozdějších předpisů (76/2002 Sb., 320/2002 Sb., 274/2003 Sb., 20/2004 Sb., 20/2004 Sb., 413/2005 Sb., 444/2005 Sb., 222/2006 Sb., 342/2006 Sb.)

Tabulka pokračuje

Pokračování tabulky

Právní předpis číslo	Název právního předpisu
139/2002 Sb.	Zákon o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (53/2004 Sb.)
221/2002 Sb.	Vyhláška, kterou se stanoví sazebník náhrad nákladů za odborné a zkušební úkony vykonávané v působnosti Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského, ve znění pozdějších předpisů (129/2005 Sb.)
545/2002 Sb.	Vyhláška o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav
103/2003 Sb.	Nařízení vlády o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech
241/2004 Sb.	Nařízení vlády o podmínkách provádění pomoci méně příznivým oblastem a oblastem s ekologickými omezeními, ve znění pozdějších předpisů (121/2005 Sb., 510/2005 Sb.)
242/2004 Sb.	Nařízení vlády o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství spočívajících v ochraně složek životního prostředí (o provádění agroenvironmentálních opatření), ve znění pozdějších předpisů (542/2004 Sb., 119/2005 Sb., 515/2005 Sb., 351/2006 Sb.)
308/2004 Sb.	Nařízení vlády o stanovení některých podmínek pro poskytování dotací na zalesňování zemědělské půdy a na založení porostů rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě určených pro energetické využití
528/2004 Sb.	Vyhláška o požadavcích na národní referenční laboratoře a referenční laboratoře v oblasti činností v působnosti zákona o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském
94/2005 Sb.	Zákon o zrušení Státního fondu pro zúrodnění půdy, o změně zákona č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby a o změně zákona č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, a o změně zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů
144/2005 Sb.	Nařízení vlády, o stanovení některých podmínek poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy pro kalendářní roky 2005 a 2006, ve znění pozdějších předpisů (144/2006 Sb.)
148/2005 Sb.	Nařízení vlády, o stanovení podmínek pro poskytování dotace na nepotravinářské užití semene řepky olejné pro výrobu metylesteru řepkového oleje, ve znění pozdějších předpisů (418/2005 Sb., 483/2005 Sb.)
456/2005 Sb.	Vyhláška, kterou se stanoví seznam katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků
82/2006 Sb.	Nařízení vlády o stanovení dalších údajů evidovaných u půdního bloku, u dílu půdního bloku v evidenci využití zemědělské půdy
23/2007 Sb.	Vyhláška č. 23/2007 Sb., o podrobnostech vymezení vodních děl evidovaných v katastru nemovitostí České republiky
75/2007 Sb.	Nařízení vlády č. 75/2007 Sb., o podmínkách poskytování plateb za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě
81/2007 Sb.	Nařízení vlády č. 81/2007 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 242/2004 Sb., o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství spočívajících v ochraně složek životního prostředí (o provádění agroenvironmentálních opatření), ve znění pozdějších předpisů
91/2007 Sb.	Vyhláška č. 91/2007 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství č. 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, ve znění pozdějších předpisů
122/2007 Sb.	Vyhláška č. 122/2007 Sb., kterou se mění vyhláška č. 545/2002 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav
239/2007 Sb.	Nařízení vlády č. 239/2007 Sb., o stanovení podmínek pro poskytování dotací na zalesňování zemědělské půdy

Tabulka pokračuje

Pokračování tabulky

Právní předpis číslo	Název právního předpisu
287/2007 Sb.	Vyhláška č. 287/2007 Sb., o stanovení seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků
333/2007 Sb.	Nařízení vlády č. 333/2007 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 80/2007 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování platby pro pěstování energetických plodin
35/2008 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu), ve znění pozdějších předpisů
99/2008 Sb.	Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 242/2004 Sb., o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství spočívajících v ochraně složek životního prostředí (o provádění agroenvironmentálních opatření), ve znění pozdějších předpisů
108/2008 Sb.	Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 103/2003 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech, ve znění nařízení vlády č. 219/2007 Sb.
113/2008 Sb.	Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 75/2007 Sb., o podmínkách poskytování plateb za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě
118/2008 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby a o změně zákona č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů
119/2008 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů
148/2008 Sb.	Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 239/2007 Sb., o stanovení podmínek pro poskytování dotací na zalesňování zemědělské půdy, a nařízení vlády č. 308/2004 Sb., o stanovení některých podmínek pro poskytování dotací na zalesňování zemědělské půdy a na založení porostů rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě určených pro energetické využití, ve znění nařízení vlády č. 512/2006 Sb.
180/2008 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 20/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
181/2008 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů
399/2008 Sb.	Vyhláška, kterou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství č. 221/2002 Sb., kterou se stanoví sazebník náhrad nákladů za odborné a zkušební úkony vykonávané v působnosti Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského, ve znění vyhlášky č. 129/2005 Sb.
412/2008 Sb.	Vyhláška, o stanovení seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků
9/2009 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
11/2009 Sb.	Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 449/2006 Sb., o stanovení metodik zkoušek odlišnosti, uniformity, stálosti a užitné hodnoty odrůd, ve znění pozdějších předpisů
45/2009 Sb.	Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění nařízení vlády č. 114/2008 Sb.
257/2009 Sb.	Vyhláška č. 257/2009 Sb. o používání sedimentů na zemědělské půdě

Tabulky

- 1) Vývoj půdního fondu ČR od r. 1927 v tis. ha
- 2) Základní údaje o zemědělském půdním fondu v EU a kandidátských zemích (CC) k roku 2007
- 3) Údaje o výměře zemědělské půdy ČR podle různých zdrojů a účelů využití
- 4) Třídy ochrany zemědělského půdního fondu
- 5) Plánovaný průběh digitalizace katastrálních map do roku 2015
- 6) Ohrožení zemědělské půdy vodní a větrnou erozí v %
- 7) Vývoj výměry zemědělské půdy v ekologickém zemědělství ČR
- 8) Vývoj struktury půdního fondu v ekologickém zemědělství ČR
- 9) Rizikové prvky v zemědělských půdách ČR za období 1990 až 2008 (výluh 2M HNO₃)
- 10) Rizikové prvky v zemědělských půdách ČR za období 1998 až 2008 (extrakt lučavkou královskou)
- 11) Struktura hospodařících subjektů na zemědělské půdě podle formy vlastnictví
- 12) Stav provádění pozemkových úprav k 31. 12. 2008
- 13) Použití finančních prostředků v pozemkových úpravách v roce 2008 (v tis. Kč)
- 14) Průměrná tržní cena prodávané zemědělské půdy v ČR (2000 - 2007)
- 15) Vývoj tržních cen zemědělské půdy (Kč/m²) podle velikostních kategorií prodávaných pozemků (2000 - 2007)
- 16) Tržní ceny zemědělských kultur a lesa podle velikosti prodávaných pozemků za období 2000 - 2007
- 17) Tržní cena zemědělské půdy ve vybraných okresech ČR (2000 - 2007)
- 18) Tržní cena zemědělské půdy v některých zemích EU a v ČR (EUR/ha)
- 19) Prodej a koupě zemědělské půdy v ČR v % z celkového půdního fondu za období 1993 - 2007
- 20) Průměrné tržní ceny zemědělské půdy prodávané z Pozemkového fondu ČR podle velikosti prodávaných pozemků (2002 - 2007)
- 21) Vývoj tržních cen zemědělské půdy prodané z Pozemkového fondu ČR (Kč/m²) podle velikostních kategorií prodávaných pozemků
- 22) Průměrný nájem na 1 ha pronajaté půdy podle výrobních oblastí (Kč/ha)
- 23) Celkový rozsah přírodně znevýhodněných oblastí pro zemědělství
- 24) Podíl ZP zranitelných oblastí na ZP celkem v % (pořadí oblastí NUTS 4 - okres)
- 25) Období zákazu používání dusíkatých hnojivých látek (příloha č. 2 NV č. 103/2003 Sb.)
- 26) Aplikační pásma pro používání hnojiv a statkových hnojiv s ohledem na půdněklimatické podmínky stanoviště
- 27) Skupina půd ohrožených erozí

Grafy

- 1) Přehled rozdělení půdního fondu ČR k 31. 12. 2008
- 2) Podíl ZP z celkové výměry a procento zornění v zemích EU a CC v roce 2007
- 3) Podíl zemědělské a orné půdy na jednoho obyvatele v zemích EU a CC v roce 2007
- 4) Průběh aktualizace BPEJ v letech 1995 – 2008
- 5) Objem finančních prostředků PÚ
- 6) Vývoj tržních cen podle výměry prodávané půdy 1993 - 2007
- 7) Podíl počtu prodejů půdy podle velikosti prodávaných pozemků na celkovém počtu prodejů
- 8) Podíl výměry prodaných pozemků podle jejich velikosti na celkové výměře prodaných pozemků

Mapy

- 1) Mapa šetřených přírodních lesních oblastí (PLO)
- 2) Komplexní pozemkové úpravy k 31. 12. 2008
- 3) Průměrné úřední ceny zemědělské půdy v ČR
- 4) Tržní ceny zemědělské půdy v okresech ČR s výměrou do 1 ha
- 5) Tržní ceny zemědělské půdy v okresech ČR s výměrou 1 - 5 ha
- 6) Tržní ceny zemědělské půdy v okresech ČR s výměrou nad 5 ha
- 7) Tržní ceny zemědělské půdy v zemích EU
- 8) Zemědělské výrobní oblasti
- 9) Zranitelné oblasti
- 10) Méně příznivé oblasti v ČR
- 11) Agrochemické zkoušení zemědělských půd v České republice

Přílohy

- 1) Základní informace o půdním fondu České republiky (k 31. 12. 2008)
- 2) Rozdělení zemědělské půdy do výrobních oblastí (k 31. 12. 2008)
- 3) Rozdělení orné půdy do výrobních oblastí (k 31. 12. 2008)
- 4) Výsledky agrochemického zkoušení zemědělských půd ČR – vážené průměry
Výsledky agrochemického zkoušení zemědělských půd ČR – půdní reakce
Výsledky agrochemického zkoušení zeměděl. půd ČR – obsah přístupného fosforu
Výsledky agrochemického zkoušení zeměděl. půd ČR – obsah přístupného draslíku
Výsledky agrochemického zkoušení zeměděl. půd ČR – obsah přístupného hořčíku
Výsledky agrochemického zkoušení zeměděl. půd ČR – obsah přístupného vápníku
Výsledky agrochemického zkoušení zeměd. půd ČR – poměr K : Mg
- 5) Pozemkové úpravy (KPÚ) stav k 31. 12. 2008
Stav provádění Komplexních pozemkových úprav podle krajů k 31. 12. 2008
Realizovaná společná zařízení v pozemkových úpravách k 31. 12. 2008
- 6) Tržní ceny zemědělské půdy podle velikosti prodávaných pozemků ve vybraných okresech ČR v Kč/m² (2004 - 2007)
- 7) Průměrné tržní ceny zemědělské půdy podle oblastí ČR, druhů pozemků a velikostních skupin (2000 - 2007)
- 8) Alokace pronajaté zemědělské půdy ve vlastnictví státu podle územních pracovišť PF ČR k 2. 1. 2009
- 9) Výměra evidované zemědělské půdy v LFA oblastech podle jednotlivých krajů a dle příslušnosti k AZV k 30. 6. 2009
- 10) Výměra evidovaných PB/DPB dle příslušnosti k AZV k 30. 06. 2009
- 11) Výměra zemědělské půdy evidované v režimu ekologického zemědělství (EZ) a přechodném období (PO) v jednotlivých krajích a dle příslušnosti k AZV k 30. 6. 2009

Rozdělení zemědělské půdy do výrobních oblastí (k 31. 12. 2008)

Příloha 2

Oblast	ZEMĚDĚLSKÁ PŮDA (ha)												
	kukuřičná			řepařská			bramborářská			bramb.- ovesná	horská		nezař.
Okres, kraj	K1	K2	K3	Ř1	Ř2	Ř3	B1	B2	B3	H1	H2	N	
Hlavní město Praha	0	0	0	11 705	6 355	2 101	0	356	0	0	0	0	20 516
Benešov	0	0	0	0	0	0	44 351	38 490	7 498	507	0	0	90 845
Beroun	0	0	0	537	6 325	13 970	7 751	5 889	390	0	0	0	34 861
Kladno	0	0	0	19 296	10 978	14 974	781	2 122	0	0	0	0	48 151
Kolín	0	0	0	34 737	8 660	11 019	1 023	0	0	0	0	0	55 440
Kutná Hora	0	0	0	23 910	4 809	0	24 999	5 979	397	0	0	0	60 095
Mělník	0	0	0	20 867	16 233	9 401	0	0	0	0	0	0	46 501
Mladá Boleslav	0	0	0	31 104	20 603	9 779	403	2 509	0	0	0	0	64 398
Nymburk	0	0	0	11 133	44 351	3 712	0	0	0	0	0	0	59 196
Praha-východ	0	0	0	21 392	7 148	4 288	10 638	4 688	326	0	0	0	48 479
Praha-západ	0	0	0	16 043	4 416	3 800	1 226	8 179	390	0	0	0	34 054
Příbram	0	0	0	0	0	805	30 535	26 711	16 467	282	0	0	74 800
Rakovník	0	0	0	5 018	8 848	16 430	10 782	6 746	159	0	0	0	47 983
Středočeský kraj	0	0	0	184 037	132 371	88 178	132 489	101 313	25 626	788	0	0	664 804
České Budějovice	0	0	0	0	0	0	41 795	14 029	30 684	347	0	0	86 855
Český Krumlov	0	0	0	0	0	0	1 893	4 054	14 627	27 811	9 144	0	57 530
Jindřichův Hradec	0	0	0	0	0	0	20 888	21 181	40 716	8 392	0	0	91 178
Písek	0	0	0	0	0	0	32 107	18 489	10 937	1 133	0	0	62 666
Prachatice	0	0	0	0	0	0	12 753	2 578	4 993	6 798	22 620	0	49 743
Strakonice	0	0	0	0	0	0	39 070	16 958	8 536	1 304	913	0	66 781
Tábor	0	0	0	0	0	0	42 830	11 542	22 751	1 072	0	0	78 196
Jihočeský kraj	0	0	0	0	0	0	191 336	88 831	133 246	46 857	32 677	0	492 947
Domažlice	0	0	0	0	0	0	46 711	3 447	6 890	0	3 360	0	60 408
Klatovy	0	0	0	0	0	0	34 864	20 067	16 246	6 205	12 720	0	90 102
Plzeň-město	0	0	0	0	1 889	5 012	4 043	1 778	0	0	0	0	12 722
Plzeň-jih	0	0	0	1 138	1 617	7 175	35 345	9 201	5 022	0	0	0	59 499
Plzeň-sever	0	0	0	0	476	18 336	31 069	9 690	5 592	302	0	0	65 465
Rokycany	0	0	0	0	0	1 180	21 711	3 255	701	0	0	0	26 848
Tachov	0	0	0	0	0	0	32 266	15 109	11 782	2 021	5 127	0	66 305
Plzeňský kraj	0	0	0	1 138	3 983	31 704	206 009	62 547	46 232	8 528	21 207	0	381 349
Cheb	0	0	0	0	0	0	18 803	8 971	15 779	5 543	1 251	0	50 348
Karlovy Vary	0	0	0	0	0	96	16 481	5 349	23 988	1 624	3 751	1 893	53 181
Sokolov	0	0	0	0	0	0	4 803	708	5 921	2 305	6 844	0	20 581
Karlovarský kraj	0	0	0	0	0	96	40 087	15 028	45 689	9 472	11 846	1 893	124 109
Děčín	0	0	0	0	0	0	23 090	5 428	7 010	847	0	0	36 376
Chomutov	0	0	0	7 630	6 088	8 643	5 121	2 066	1 755	6 472	1 181	0	38 957
Litoměřice	0	0	0	28 811	23 303	13 054	8 281	120	0	0	0	0	73 569
Louny	0	0	0	23 839	38 119	14 625	3 205	0	0	0	0	0	79 788
Most	0	0	0	3 709	5 190	2 053	444	647	353	496	647	0	13 540
Teplice	0	0	0	813	6 532	3 610	1 760	304	398	2 436	0	0	15 852
Ústí nad Labem	0	0	0	124	975	1 886	10 555	1 043	330	3 371	0	0	18 284
Ústecký kraj	0	0	0	64 926	80 207	43 872	52 456	9 609	9 845	13 623	1 828	0	276 367
Ceská Lípa	0	0	0	499	5 178	6 661	20 651	6 970	2 200	619	0	0	42 779
Jablonec nad Nisou	0	0	0	0	0	0	946	944	4 885	1 569	4 583	0	12 926
Liberec	0	0	0	1 495	485	0	25 242	9 443	8 036	2 140	272	0	47 113
Semily	0	0	0	776	2 713	322	5 866	1 272	17 912	3 517	4 991	0	37 370
Liberecký kraj	0	0	0	2 771	8 376	6 983	52 706	18 629	33 034	7 845	9 845	0	140 188
Hradec Králové	0	0	0	22 428	28 264	8 817	0	3 144	0	0	0	0	62 653
Jičín	0	0	0	35 643	13 234	3 863	1 480	3 212	3 106	0	0	0	60 539
Náchod	0	0	0	7 703	8 753	2 955	10 469	2 885	18 530	753	461	0	52 509
Rychnov nad Kněžnou	0	0	0	3 374	12 677	4 548	10 286	10 319	3 475	5 729	2 574	0	52 983
Trutnov	0	0	0	506	5 840	748	6 482	457	30 907	651	4 517	0	50 108

příloha 2 pokračuje

dokončení přílohy 2

Oblast	ZEMĚDĚLSKÁ PŮDA (ha)												výměra celkem
	kukuřičná			řepařská			bramborářská			bramb.-ovesná	horská		
Okres, kraj	K1	K2	K3	Ř1	Ř2	Ř3	B1	B2	B3	H1	H2	N	
Královéhradecký kraj	0	0	0	69 655	68 767	20 931	28 718	20 018	56 018	7 133	7 551	0	278 792
Chrudim	0	0	0	21 751	5 213	2 248	12 665	5 308	10 179	3 253	0	0	60 617
Pardubice	0	0	0	5 269	21 154	23 494	0	2 839	0	0	0	0	52 756
Svitavy	0	0	0	4 984	5 784	989	48 444	2 943	17 241	2 836	514	0	83 735
Ústí nad Orlicí	0	0	0	8 610	2 324	2 968	30 230	4 178	17 262	3 486	6 646	0	75 704
Pardubický kraj	0	0	0	40 614	34 475	29 699	91 339	15 267	44 682	9 575	7 160	0	272 811
Havlíčkův Brod	0	0	0	2 227	728	0	46 962	9 728	18 868	1 010	0	0	79 523
Jihlava	0	0	0	0	0	0	15 401	6 123	44 015	4 733	649	0	70 921
Pelhřimov	0	0	0	0	0	0	13 783	15 968	46 976	2 186	0	0	78 913
Třebíč	0	0	0	0	2 366	2 370	54 107	19 565	14 721	482	0	0	93 610
Žďár nad Sázavou	0	0	0	0	0	0	14 064	18 543	39 554	11 119	5 041	0	88 321
Kraj Vysočina	0	0	0	2 227	3 094	2 370	144 316	69 927	164 135	19 530	5 690	0	411 288
Blansko	0	0	0	6 941	3 676	3 842	9 690	4 902	10 061	1 527	0	0	40 640
Brno-město	0	0	0	3 881	3 221	740	0	42	0	0	0	0	7 885
Brno-venkov	23 356	6 596	2 205	20 173	10 738	5 452	6 347	5 169	5 001	107	0	0	85 144
Břeclav	40 487	19 393	4 918	0	1 026	3 929	0	0	0	0	0	0	69 754
Hodonín	14 649	24 437	6 242	437	8 989	10 405	1 986	961	1 346	0	0	0	69 453
Vyškov	745	0	0	21 179	11 137	11 690	1 499	802	559	0	0	105	47 716
Znojmo	28 282	21 257	6 137	3 470	15 231	10 097	15 740	8 382	0	0	0	0	108 596
Jihomorav. kraj	107 519	71 684	19 502	56 081	54 018	46 155	35 263	20 259	16 967	1 634	0	105	429 187
Jeseník	0	0	0	0	3 323	6 146	3 509	2 327	3 903	1 952	2 864	0	24 024
Olomouc	0	0	0	55 777	9 263	458	3 874	2 613	11 873	1 667	1 760	0	87 284
Prostějov	0	0	0	33 040	2 813	766	4 891	3 323	8 706	0	619	0	54 158
Přerov	0	0	0	33 092	5 741	12 369	1 914	2 773	2 983	0	340	0	59 212
Šumperk	0	0	0	4 616	5 916	5 190	5 858	7 301	8 673	7 919	10 661	0	56 134
Olomoucký kraj	0	0	0	126 525	27 057	24 930	20 045	18 337	36 138	11 537	16 244	0	280 813
Kroměříž	0	0	0	25 618	10 286	10 659	157	1 343	0	0	822	0	48 884
Uherské Hradiště	7 634	0	0	4 098	17 525	17 290	672	3 115	4 932	0	2 442	0	57 707
Vsetín	0	0	0	0	0	646	3 119	6 125	1 033	2 439	27 200	0	40 563
Zlín	109	0	0	5 264	2 828	2 454	4 624	7 528	12 297	0	12 520	0	47 624
Zlínský kraj	7 743	0	0	34 980	30 640	31 049	8 571	18 111	18 262	2 439	42 984	0	194 778
Bruntál	0	0	0	6 192	1 332	1 255	9 651	6 832	19 379	12 975	13 060	0	70 674
Frýdek-Místek	0	0	0	0	0	396	9 635	4 717	7 292	4 002	19 462	0	45 503
Karviná	0	0	0	0	0	1 033	3 780	9 183	4 114	0	0	0	18 110
Nový Jičín	0	0	0	0	0	24 083	8 335	10 675	10 002	879	3 048	0	57 022
Opava	0	0	0	18 733	10 674	8 616	16 663	6 349	6 384	0	1 692	0	69 111
Ostrava-město	0	0	0	0	0	10 218	2 974	2 525	0	0	0	0	15 717
Moravsko-slezský kraj	0	0	0	24 925	12 006	45 600	51 038	40 280	47 170	17 856	37 262	0	276 137
ČR celkem [ha]	115 262	71 684	19 502	493 059	434 292	348 739	1 034 328	480 175	640 905	145 280	178 050	1 998	3 963 273
ČR celkem [%]	2,91	1,81	0,49	12,44	10,96	8,80	26,10	12,12	16,17	3,67	4,49	0,05	100,00

Pramen: ČÚZK, k. 31. 12. 2008

Rozdělení orné půdy do výrobních oblastí (k 31. 12. 2008)

Příloha 3

Oblast	ORNÁ PŮDA (ha)												výměra celkem
	kukuřičná			řepařská			bramborářská			bram.- ovesná	horská		
Okres, kraj	K1	K2	K3	Ř1	Ř2	Ř3	B1	B2	B3	H1	H2	N	
Hlavní město Praha	0	0	0	9 516	3 844	1 549	0	99	0	0	0	0	15 009
Benešov	0	0	0	0	0	0	35 131	29 329	5 504	256	0	0	70 219
Beroun	0	0	0	490	5 276	10 462	5 674	3 805	122	0	0	0	25 829
Kladno	0	0	0	18 294	9 465	13 132	653	1 821	0	0	0	0	43 365
Kolín	0	0	0	30 781	7 839	9 647	944	0	0	0	0	0	49 210
Kutná Hora	0	0	0	21 532	3 743	0	20 735	4 009	317	0	0	0	50 335
Mělník	0	0	0	19 096	14 440	7 930	0	0	0	0	0	0	41 466
Mladá Boleslav	0	0	0	28 155	17 699	8 050	272	1 938	0	0	0	0	56 115
Nymburk	0	0	0	10 490	40 923	3 042	0	0	0	0	0	0	54 455
Praha-východ	0	0	0	19 478	6 104	3 741	8 326	2 693	202	0	0	0	40 545
Praha-západ	0	0	0	14 570	3 317	2 777	884	5 740	198	0	0	0	27 485
Příbram	0	0	0	0	0	461	23 605	19 430	9 497	60	0	0	53 052
Rakovník	0	0	0	4 071	7 281	14 062	9 366	5 511	102	0	0	0	40 394
Středočeský kraj	0	0	0	166 957	116 089	73 304	105 589	74 276	15 941	316	0	0	552 471
České Budějovice	0	0	0	0	0	0	31 951	9 499	21 594	58	0	0	63 103
Český Krumlov	0	0	0	0	0	0	1 381	2 927	8 326	6 983	1 349	0	20 966
Jindřichův Hradec	0	0	0	0	0	0	17 545	15 523	26 245	3 492	0	0	62 804
Písek	0	0	0	0	0	0	25 489	13 836	7 437	570	0	0	47 332
Prachatice	0	0	0	0	0	0	8 172	1 679	2 444	2 208	4 117	0	18 620
Strakonice	0	0	0	0	0	0	28 979	10 958	5 350	617	333	0	46 236
Tábor	0	0	0	0	0	0	33 920	8 521	15 343	506	0	0	58 291
Jihočeský kraj	0	0	0	0	0	0	147 437	62 942	86 739	14 435	5 799	0	317 352
Domažlice	0	0	0	0	0	0	34 779	2 475	3 193	0	238	0	40 685
Klatovy	0	0	0	0	0	0	24 504	12 404	8 195	2 007	2 878	0	49 988
Plzeň-město	0	0	0	0	1 439	3 700	2 923	1 113	0	0	0	0	9 175
Plzeň-jih	0	0	0	968	1 191	5 772	26 245	6 044	2 649	0	0	0	42 870
Plzeň-sever	0	0	0	0	441	16 180	25 668	7 550	3 590	186	0	0	53 616
Rokycany	0	0	0	0	0	973	16 027	2 542	394	0	0	0	19 935
Tachov	0	0	0	0	0	0	25 504	10 791	6 845	1 015	1 274	0	45 429
Plzeňský kraj	0	0	0	968	3 072	26 625	155 650	42 919	24 867	3 208	4 389	0	261 697
Cheb	0	0	0	0	0	0	12 758	5 439	5 733	2 101	394	0	26 426
Karlovy Vary	0	0	0	0	0	16	8 922	2 869	11 628	352	55	0	23 841
Sokolov	0	0	0	0	0	0	2 563	236	897	193	492	0	4 382
Karlovarský kraj	0	0	0	0	0	16	24 243	8 545	18 258	2 646	941	0	54 649
Děčín	0	0	0	0	0	0	7 874	1 050	1 787	59	0	0	10 771
Chomutov	0	0	0	7 154	5 577	6 342	2 057	980	382	310	102	0	22 903
Litoměřice	0	0	0	24 815	20 326	10 377	4 523	87	0	0	0	0	60 129
Louny	0	0	0	21 224	32 392	11 480	1 816	0	0	0	0	0	66 911
Most	0	0	0	3 507	4 098	1 275	174	370	3	3	10	0	9 441
Teplice	0	0	0	673	4 678	1 833	702	119	106	84	0	0	8 195
Ústí nad Labem	0	0	0	28	619	615	2 339	643	36	855	0	0	5 136
Ústecký kraj	0	0	0	57 401	67 691	31 923	19 486	3 250	2 314	1 311	111	0	183 487
Česká Lípa	0	0	0	366	4 146	4 298	10 628	4 187	399	60	0	0	24 084
Jablonec nad Nisou	0	0	0	0	0	0	585	374	1 422	406	364	0	3 152
Liberec	0	0	0	1 096	318	0	13 756	4 338	2 732	341	6	0	22 587
Semily	0	0	0	565	1 627	232	2 932	435	9 280	1 465	779	0	17 315

příloha 3 pokračuje

dokončení přílohy 3

Oblast	ORNÁ PŮDA (ha)												výměra celkem
	kukuřičná			řepařská			bramborářská			bram.- ovesná	horská		
Okres, kraj	K1	K2	K3	Ř1	Ř2	Ř3	B1	B2	B3	H1	H2	N	
Liberecký kraj	0	0	0	2 028	6 092	4 529	27 901	9 335	13 832	2 272	1 150	0	67 138
Hradec Králové	0	0	0	18 996	24 117	7 432	0	1 974	0	0	0	0	52 519
Jičín	0	0	0	29 024	10 146	2 869	939	1 630	1 533	0	0	0	46 140
Náchod	0	0	0	5 483	6 802	2 260	6 829	1 453	10 546	283	132	0	33 788
Rychnov nad Kněžnou	0	0	0	2 435	9 834	3 397	7 482	6 349	1 781	864	293	0	32 435
Trutnov	0	0	0	381	4 059	487	4 373	207	17 159	395	448	0	27 509
Králové- hradecký kraj	0	0	0	56 320	54 959	16 444	19 622	11 613	31 019	1 541	872	0	192 391
Chrudim	0	0	0	19 370	4 353	1 773	8 698	3 060	6 103	1 589	0	0	44 946
Pardubice	0	0	0	4 599	17 641	19 222	0	1 695	0	0	0	0	43 157
Svitavy	0	0	0	4 218	4 487	768	39 038	1 808	11 296	1 593	170	0	63 376
Ústí nad Orlicí	0	0	0	7 014	1 906	1 803	20 914	2 682	9 240	1 253	3 241	0	48 053
Pardubický kraj	0	0	0	35 200	28 387	23 566	68 649	9 245	26 638	4 435	3 411	0	199 532
Havlíčkův Brod	0	0	0	1 954	621	0	36 134	7 332	12 987	537	0	0	59 566
Jihlava	0	0	0	0	0	0	12 299	4 565	32 857	3 157	290	0	53 169
Pelhřimov	0	0	0	0	0	0	10 836	12 594	35 104	1 540	0	0	60 074
Třebíč	0	0	0	0	2 114	2 167	48 715	16 910	11 774	390	0	0	82 069
Žďár nad Sázavou	0	0	0	0	0	0	11 534	14 745	28 634	6 211	2 382	0	63 506
Kraj Vysočina	0	0	0	1 954	2 734	2 167	119 519	56 147	121 356	11 835	2 672	0	318 384
Blansko	0	0	0	5 563	2 862	2 960	7 371	3 301	6 522	859	0	0	29 438
Brno-město	0	0	0	2 640	2 102	493	0	24	0	0	0	0	5 259
Brno-venkov	21 403	5 629	1 911	18 025	9 363	3 854	5 162	3 873	3 025	88	0	0	72 333
Břeclav	30 951	14 490	3 362	0	909	3 468	0	0	0	0	0	0	53 180
Hodonín	11 583	20 665	4 945	404	6 443	7 652	1 012	457	636	0	0	0	53 796
Vyškov	724	0	0	19 680	10 468	10 574	1 235	598	363	0	0	1	43 643
Znojmo	25 415	18 996	5 929	3 160	13 867	9 385	14 502	7 760	0	0	0	0	99 013
Jihomoravský kraj	90 076	59 781	16 147	49 473	46 013	38 385	29 282	16 012	10 547	946	0	1	356 662
Jeseník	0	0	0	0	3 102	5 113	2 265	1 481	1 572	547	604	0	14 684
Olomouc	0	0	0	50 541	7 751	377	2 887	1 893	3 710	922	237	0	68 317
Prostějov	0	0	0	30 744	2 360	632	4 201	2 581	6 718	0	340	0	47 575
Přerov	0	0	0	28 859	4 477	10 411	1 297	1 632	1 942	0	189	0	48 807
Šumperk	0	0	0	3 993	4 959	3 595	4 212	4 563	3 605	2 705	1 724	0	29 357
Olomoucký kraj	0	0	0	114 138	22 649	20 128	14 861	12 151	17 547	4 174	3 093	0	208 740
Kroměříž	0	0	0	23 374	8 753	8 590	132	790	0	0	65	0	41 706
Uherské Hradiště	6 564	0	0	3 642	14 188	12 504	264	1 312	2 130	0	609	0	41 213
Vsetín	0	0	0	0	0	547	2 378	3 888	390	615	7 835	0	15 653
Zlín	32	0	0	4 269	2 363	1 957	3 241	4 536	5 951	0	4 046	0	26 394
Zlínský kraj	6 596	0	0	31 285	25 304	23 598	6 016	10 525	8 471	615	12 556	0	124 966
Bruntál	0	0	0	5 606	984	1 077	6 881	3 961	7 012	2 934	1 811	0	30 265
Frydek-Místek	0	0	0	0	0	292	6 729	3 139	4 546	1 463	5 152	0	21 322
Karviná	0	0	0	0	0	816	3 074	5 973	2 558	0	0	0	12 421
Nový Jičín	0	0	0	0	0	19 618	6 812	7 817	6 411	327	1 328	0	42 313
Opava	0	0	0	16 766	9 545	6 889	13 948	4 514	4 120	0	530	0	56 313
Ostrava-město	0	0	0	0	0	6 729	2 267	1 488	0	0	0	0	10 485
Moravsko- slezský kraj	0	0	0	22 372	10 529	35 421	39 711	26 893	24 648	4 724	8 820	0	173 119
ČR celkem [ha]	96 672	59 781	16 147	433 474	364 714	277 528	763 104	331 801	384 630	48 284	40 721	1	2 816 858
ČR celkem [%]	3,43	2,12	0,57	15,39	12,95	9,85	27,09	11,78	13,65	1,71	1,45	0,00	100,00

Pramen: ČÚZK, k. 31. 12. 2008

Výsledky agrochemického zkušeni zemědělských půd ČR – vážené průměry Příloha 4

Druh pozemku	Cyklus zkušeni	Přezkoušená výměra [ha]	pH	P	K	Mg	Ca	Poměr K : Mg
				mg/kg půdy				
Orná půda	A: 1990-1992	2 727 315	6,4	108	279	178	3216	1,57
	B: 1993-1998	2 235 838	6,4	101	253	186	3235	1,36
	C: 1999-2004	2 535 519	6,3	95	225	184	3031	1,22
	D: 2005-2008	1 871 359	6,2	91	235	185	2983	1,27
	rozdíl D - A	-855 956	-0,2	-17	-44	7	-233	-0,30
Chmelnice	A: 1990-1992	7 699	7,0	230	569	253	4300	2,25
	B: 1993-1998	6 343	6,9	229	573	274	4354	2,09
	C: 1999-2004	6 887	6,9	251	471	279	3981	1,69
	D: 2005-2008	3 952	6,6	280	503	316	3977	1,59
	rozdíl D - A	-3 747	-0,4	50	-66	63	-323	-0,66
Vinice	A: 1990-1992	10 157	7,3	129	414	357	7794	1,16
	B: 1993-1998	6 861	7,3	111	360	349	8029	1,03
	C: 1999-2004	8 318	7,3	102	323	349	8673	0,93
	D: 2005-2008	7 209	7,2	94	303	359	9031	0,84
	rozdíl D - A	-2 948	-0,1	-35	-111	2	1237	-0,32
Ovocné sady	A: 1990-1992	21 417	6,7	143	428	266	4621	1,61
	B: 1993-1998	14 021	6,8	126	390	287	4803	1,36
	C: 1999-2004	14 506	6,7	124	353	274	4528	1,29
	D: 2005-2008	10 950	6,5	116	345	261	4164	1,32
	rozdíl D - A	-10 467	-0,2	-27	-83	-5	-457	-0,29
Trvalé travní porosty	A: 1990-1992	348 529	6,0	77	213	213	2874	1,00
	B: 1993-1998	162 435	5,9	76	190	223	2812	0,85
	C: 1999-2004	490 808	5,7	77	209	212	2311	0,99
	D: 2005-2008	514 666	5,6	79	230	200	2199	1,15
	rozdíl D - A	166 137	-0,4	2	17	-13	-675	0,15

Pramen: ÚKZÚZ, 2009

Výsledky agrochemického zkušeni zemědělských půd ČR – půdní reakce

Druh pozemku	Cyklus zkušeni	Výměra [ha]	Ex. kyselá	Silně kyselá	Kyselá	Slabě kyselá	Neutrální	Alkalická	Sil. alk.
			[%]						
Orná půda	A: 1990-1992	2 727 315	1,22	4,17	9,71	36,44	34,59	13,72	0,15
	B: 1993-1998	2 235 838	1,39	4,74	10,61	40,12	28,47	14,36	0,31
	C: 1999-2004	2 535 519	1,04	5,09	13,53	44,50	21,16	14,05	0,63
	D: 2005-2008	1 871 359	0,62	5,67	17,05	44,16	18,57	13,81	0,12
	rozdíl D-A	-855 956	-0,60	1,50	7,34	7,72	-16,02	0,09	-0,03
Chmelnice	A: 1990-1992	7 699	0,29	1,37	2,74	13,39	40,21	41,28	0,72
	B: 1993-1998	6 343	0,27	0,76	2,32	17,07	43,39	36,18	0,02
	C: 1999-2004	6 887	0,20	0,86	3,46	20,63	34,06	38,14	2,65
	D: 2005-2008	3 952	0,25	2,42	7,18	31,07	35,05	24,02	0,00
	rozdíl D-A	-3 747	-0,04	1,05	4,44	17,68	-5,16	-17,26	-0,72
Vinice	A: 1990-1992	10 157	0,13	0,84	1,58	8,44	14,89	70,54	3,59
	B: 1993-1998	6 861	0,06	1,17	0,98	6,43	14,82	67,03	9,52
	C: 1999-2004	8 318	0,12	0,18	1,18	8,24	16,00	68,50	5,78
	D: 2005-2008	7 209	0,00	0,64	1,90	12,69	18,42	57,20	9,16
	rozdíl D-A	-2 948	-0,13	-0,20	0,32	4,25	3,53	-13,34	5,57
Ovocné sady	A: 1990-1992	21 417	2,18	4,54	7,73	21,01	27,80	35,63	1,11
	B: 1993-1998	14 021	1,80	3,75	5,95	21,86	28,48	36,21	1,95
	C: 1999-2004	14 506	1,33	2,34	5,79	30,99	25,23	32,45	1,87
	D: 2005-2008	10 950	1,19	4,25	9,89	34,71	23,80	25,06	1,10
	rozdíl D-A	-10 467	-0,99	-0,29	2,16	13,70	-4,00	-10,57	-0,01
Trvalé travní porosty	A: 1990-1992	348 529	6,86	10,80	14,54	37,43	28,30	2,04	0,03
	B: 1993-1998	162 435	6,64	10,96	16,07	42,78	21,72	1,80	0,03
	C: 1999-2004	490 808	4,77	14,24	25,00	45,22	9,51	1,22	0,03
	D: 2005-2008	514 666	3,24	15,42	32,79	40,85	6,57	1,11	0,02
	rozdíl D-A	166 137	-3,62	4,62	18,25	3,42	-21,73	-0,93	-0,01

Pramen: ÚKZÚZ, 2009

Výsledky agrochemického zkoušení zeměděl. půd ČR – obsah přístupného fosforu

Druh pozemku	Cyklus zkoušení	Výměra [ha]	Nízký	Vyhovující	Dobrý	Vysoký	Velmi vysoký
			[%]				
Orná půda	A: 1990-1992	2 727 315	9,11	25,64	29,59	27,31	8,36
	B: 1993-1998	2 235 838	11,97	29,75	27,97	23,26	7,04
	C: 1999-2004	2 535 519	18,99	29,41	24,84	19,77	7,00
	D: 2005-2008	1 871 359	24,37	28,15	23,18	17,92	6,37
	rozdíl D-A	-855 956	15,26	2,51	-6,41	-9,39	-1,99
Chmelnice	A: 1990-1992	7 699	20,55	29,11	27,25	18,15	4,94
	B: 1993-1998	6 343	20,32	28,94	28,22	18,32	4,20
	C: 1999-2004	6 887	15,09	24,67	32,45	19,01	8,78
	D: 2005-2008	3 952	9,47	20,10	31,04	25,99	13,40
	rozdíl D-A	-3 747	-11,08	-9,01	3,79	7,84	8,46
Vinice	A: 1990-1992	10 157	7,71	29,43	41,02	17,34	4,51
	B: 1993-1998	6 861	15,00	38,81	31,80	10,44	3,95
	C: 1999-2004	8 318	15,47	41,16	34,08	7,81	1,47
	D: 2005-2008	7 209	24,50	39,74	27,59	6,50	1,66
	rozdíl D-A	-2 948	16,79	10,31	-13,43	-10,84	-2,85
Ovocné sady	A: 1990-1992	21 417	8,69	23,88	39,28	19,05	9,10
	B: 1993-1998	14 021	11,10	31,04	39,50	12,24	6,12
	C: 1999-2004	14 506	11,48	32,17	37,13	13,64	5,59
	D: 2005-2008	10 950	14,54	31,04	38,23	12,76	3,43
	rozdíl D-A	-10 467	5,85	7,16	-1,05	-6,29	-5,67
Trvalé travní porosty	A: 1990-1992	348 529	12,02	27,91	30,85	19,42	9,80
	B: 1993-1998	162 435	12,42	28,97	31,78	17,39	9,44
	C: 1999-2004	490 808	17,10	24,24	28,23	19,73	10,70
	D: 2005-2008	514 666	17,55	22,63	28,64	20,25	10,90
	rozdíl D-A	166 137	5,53	-5,28	-2,21	0,83	1,1

Pramen: ÚKZÚZ, 2009

Výsledky agrochemického zkoušení zeměděl. půd ČR – obsah přístupného draslíku

Druh pozemku	Cyklus zkoušení	Výměra [ha]	Nízký	Vyhovující	Dobrý	Vysoký	Velmi vysoký
			[%]				
Orná půda	A: 1990-1992	2 727 315	3,43	17,60	48,75	18,72	11,51
	B: 1993-1998	2 235 838	5,73	23,60	48,54	13,83	8,29
	C: 1999-2004	2 535 519	8,51	30,97	44,44	10,19	5,88
	D: 2005-2008	1 871 359	8,15	29,67	43,90	11,27	7,01
	rozdíl D-A	-855 956	4,72	12,07	-4,85	-7,45	-4,50
Chmelnice	A: 1990-1992	7 699	5,25	16,05	25,78	21,58	31,34
	B: 1993-1998	6 343	4,87	16,98	27,19	21,33	29,63
	C: 1999-2004	6 887	8,80	25,85	30,23	18,59	16,53
	D: 2005-2008	3 952	4,35	23,88	33,79	20,07	17,90
	rozdíl D-A	-3 747	-0,90	7,83	8,01	-1,51	-13,44
Vinice	A: 1990-1992	10 157	0,41	14,16	40,41	29,40	15,62
	B: 1993-1998	6 861	1,69	24,19	41,31	20,99	11,82
	C: 1999-2004	8 318	2,31	30,92	44,63	16,53	5,61
	D: 2005-2008	7 209	5,18	35,80	39,65	14,74	4,62
	rozdíl D-A	-2 948	4,77	21,64	-0,76	-14,66	-11,00
Ovocné sady	A: 1990-1992	21 417	2,17	18,83	34,17	24,71	20,13
	B: 1993-1998	14 021	3,10	26,15	34,29	20,15	16,31
	C: 1999-2004	14 506	3,89	32,68	35,95	14,94	12,53
	D: 2005-2008	10 950	5,69	32,36	34,73	15,64	11,59
	rozdíl D-A	-10 467	3,52	13,53	0,56	-9,07	-8,54
Trvalé travní porosty	A: 1990-1992	348 529	12,47	35,06	25,47	17,34	9,66
	B: 1993-1998	162 435	18,27	37,06	22,94	14,12	7,60
	C: 1999-2004	490 808	12,44	35,85	26,04	16,97	8,69
	D: 2005-2008	514 666	8,62	34,55	27,48	18,05	11,29
	rozdíl D-A	166 137	-3,85	-0,51	2,01	0,71	1,63

Pramen: ÚKZÚZ, 2009

Výsledky agrochemického zkušeni zeměděl. půd ČR – obsah přístupného hořčíku

Druh pozemku	Cyklus zkušeni	Výměra [ha]	Nízký	Vyhovující	Dobrý	Vysoký	Velmi vysoký
			[%]				
Orná půda	A: 1990-1992	2 727 315	27,35	31,00	24,80	8,07	8,78
	B: 1993-1998	2 235 838	22,38	31,16	28,62	9,26	8,57
	C: 1999-2004	2 535 519	20,50	32,37	31,12	8,66	7,35
	D: 2005-2008	1 871 359	18,75	34,22	30,99	8,73	7,31
	rozdíl D-A	-855 956	-8,60	3,22	6,19	0,66	-1,47
Chmelnice	A: 1990-1992	7 699	19,81	43,30	23,54	8,40	4,96
	B: 1993-1998	6 343	12,41	38,24	34,38	9,73	5,24
	C: 1999-2004	6 887	10,32	37,76	34,39	12,19	5,34
	D: 2005-2008	3 952	5,97	27,98	37,94	19,08	9,03
	rozdíl D-A	-3 747	-13,84	-15,32	14,40	10,68	4,07
Vínice	A: 1990-1992	10 157	4,69	18,85	35,97	22,24	18,25
	B: 1993-1998	6 861	3,40	18,26	41,34	19,62	17,39
	C: 1999-2004	8 318	1,35	16,42	46,08	22,90	13,25
	D: 2005-2008	7 209	1,05	20,94	34,60	27,84	15,57
	rozdíl D-A	-2 948	-3,64	2,09	-1,37	5,60	-2,68
Ovocné sady	A: 1990-1992	21 417	11,27	39,50	28,45	11,73	9,04
	B: 1993-1998	14 021	7,48	35,98	34,24	12,24	10,06
	C: 1999-2004	14 506	6,53	41,76	31,80	11,34	8,57
	D: 2005-2008	10 950	6,48	45,32	33,03	7,81	7,35
	rozdíl D-A	-10 467	-4,79	5,82	4,58	-3,92	-1,69
Trvalé travní porosty	A: 1990-1992	348 529	11,86	17,65	18,75	23,11	28,64
	B: 1993-1998	162 435	10,40	17,16	17,44	23,54	31,45
	C: 1999-2004	490 808	13,73	21,26	18,76	20,97	25,29
	D: 2005-2008	514 666	10,50	21,08	22,98	22,90	22,53
	rozdíl D-A	166 137	-1,36	3,43	4,23	-0,21	-6,11

Pramen: ÚKZÚZ, 2009

Výsledky agrochemického zkušeni zeměděl. půd ČR – obsah přístupného vápníku

Druh pozemku	Cyklus zkušeni	Výměra [ha]	Nízký	Vyhovující	Dobrý	Vysoký	Velmi vysoký
			[%]				
Orná půda	A: 1990-1992	2 727 315	3,21	29,11	37,96	17,23	12,49
	B: 1993-1998	2 235 838	2,81	29,48	38,09	16,97	12,64
	C: 1999-2004	2 535 519	5,50	37,65	30,87	13,62	12,36
	D: 2005-2008	1 871 359	7,13	39,98	27,88	12,87	12,15
	rozdíl D-A	-855 956	3,92	10,87	-10,08	-4,36	-0,34
Chmelnice	A: 1990-1992	7 699	0,16	6,37	32,16	41,70	19,61
	B: 1993-1998	6 343	0,44	5,48	30,86	44,13	19,08
	C: 1999-2004	6 887	0,49	9,84	33,91	39,60	16,15
	D: 2005-2008	3 952	0,80	8,46	37,68	34,17	18,89
	rozdíl D-A	-3 747	0,64	2,09	5,52	-7,53	-0,72
Vínice	A: 1990-1992	10 157	1,92	5,89	7,62	13,55	71,02
	B: 1993-1998	6 861	1,28	5,00	9,90	16,05	67,77
	C: 1999-2004	8 318	0,52	4,65	8,62	10,88	75,33
	D: 2005-2008	7 209	1,19	5,83	10,74	17,40	64,84
	rozdíl D-A	-2 948	-0,73	-0,06	3,12	3,85	-6,18
Ovocné sady	A: 1990-1992	21 417	5,16	17,46	24,84	20,44	32,10
	B: 1993-1998	14 021	3,98	15,05	25,99	22,06	32,93
	C: 1999-2004	14 506	4,52	19,53	26,23	20,11	29,61
	D: 2005-2008	10 950	5,83	27,84	25,21	16,78	24,33
	rozdíl D-A	-10 467	0,67	10,38	0,37	-3,66	-7,77
Trvalé travní porosty	A: 1990-1992	348 529	5,44	27,47	39,14	20,50	7,44
	B: 1993-1998	162 435	4,90	28,07	40,66	20,11	6,27
	C: 1999-2004	490 808	10,90	42,09	32,05	11,08	3,90
	D: 2005-2008	514 666	12,32	46,27	28,66	9,11	3,63
	rozdíl D-A	166 137	6,88	18,80	-10,48	-11,39	-3,81

Pramen: ÚKZÚZ, 2009

Výsledky agrochemického zkoušení zemědělských půd ČR - poměr K : Mg

Druh pozemku	Cyklus zkoušení	Výměra [ha]	Dobry	Vyhovující	Nevyhovující
			[%]		
Orná půda	A: 1990-1992	2 727 315	45,83	35,15	19,02
	B: 1993-1998	2 235 838	56,27	32,19	11,54
	C: 1999-2004	2 535 519	64,98	29,08	5,81
	D: 2005-2008	1 871 359	63,67	30,53	5,80
	rozdíl D-A	-855 956	17,84	-4,62	-13,22
Chmelnice	A: 1990-1992	7 699	20,82	56,20	22,98
	B: 1993-1998	6 343	28,29	55,66	16,05
	C: 1999-2004	6 887	43,24	53,20	3,56
	D: 2005-2008	3 952	51,15	46,15	2,70
	rozdíl D-A	-3 747	30,33	-10,05	-20,28
Vinice	A: 1990-1992	10 157	63,11	27,41	9,48
	B: 1993-1998	6 861	70,24	25,48	4,29
	C: 1999-2004	8 318	82,52	17,11	0,37
	D: 2005-2008	7 209	82,74	15,82	1,44
	rozdíl D-A	-2 948	19,63	-11,59	-8,04
Ovocné sady	A: 1990-1992	21 417	45,17	37,64	17,19
	B: 1993-1998	14 021	58,02	32,86	9,13
	C: 1999-2004	14 506	63,64	29,24	6,09
	D: 2005-2008	10 950	61,86	33,70	4,44
	rozdíl D-A	-10 467	16,69	-3,94	-12,75
Trvalé travní porosty	A: 1990-1992	348 529	71,38	20,55	8,07
	B: 1993-1998	162 435	77,15	17,31	5,54
	C: 1999-2004	490 808	69,10	23,42	7,29
	D: 2005-2008	514 666	67,14	25,55	7,30
	rozdíl D-A	166 137	-4,24	5,00	-0,77

Pramen: ÚKZÚZ, 2009

Pozemkové úpravy (KPÚ) stav k 31. 12. 2008

Příloha 5

URAD	ukončené vým. vl. práv				rozpracované			
	za rok 2008	celkové k 31.12.2008	za rok 2008	celkové k 31.12.2008	za rok 2008	celkové k 31.12.2008	za rok 2008	celkové k 31.12.2008
	počet	počet	ha	ha	počet	počet	ha	ha
Benešov	0	4	0	2180	0	7	0	3 379
Beroun	1	3	595	1 243	0	6	0	1 895
Blansko	2	14	210	3 718	10	25	5 091	10 967
Brno - město	0	6	0	1 983	0	4	0	696
Brno - venkov	1	24	273	11 060	4	21	2 851	8 409
Bruntál	2	5	1 154	4 806	1	6	1 147	4 996
Břeclav	4	25	6 399	23 709	1	23	2 225	23 862
Ceská Lípa	0	4	0	1 629	2	4	958	1 910
Ceské Budějovice	2	25	808	10 494	3	31	625	11 468
Český Krumlov	2	15	602	4 555	4	26	1 170	9 014
Děčín	0	0	0	0	0	0	0	0
Domažlice	0	16	0	5 500	6	31	2 249	13 669
Frýdek Místek	1	1	327	327	1	7	1 410	5 315
Havlíčkův Brod	4	16	1 177	5 410	1	14	523	2 796
Hodonín	4	20	1 621	12 034	2	13	1 537	14 012
Hradec Králové	4	19	1 390	8 732	0	14	0	3 923
Cheb	3	16	610	5 154	3	14	549	4 182
Chomutov	0	0	0	0	6	13	2 916	6 165
Chrudim	0	11	0	3 490	4	10	1 619	4 611
Jablonec n. N.	0	4	0	911	1	5	230	1 453
Jeseník	0	4	0	2 846	4	15	2 207	8 102
Jičín	1	11	342	3 451	5	9	1 608	2 883
Jihlava	1	17	471	8 336	1	9	620	6 026
Jindřichův Hradec	1	7	590	3 216	2	9	638	2 369
Karlovy Vary	3	6	1 126	2 438	0	15	0	5 288
Karviná	0	1	0	82	0	0	0	0
Kladno	0	21	0	7 780	2	10	625	3 246
Klatovy	2	16	396	4 524	6	34	3 098	14 148
Kolín	4	16	1 485	5 623	1	8	517	2 591
Kroměříž	3	21	1 802	8 068	2	10	1 605	6 496
Kutná Hora	4	22	2 093	10 275	6	43	3 482	18 723
Liberec	0	1	0	87	2	11	329	4 415
Litoměřice	1	9	667	3 443	0	12	0	1 145
Louny	7	20	3 313	7 471	4	17	2 136	13 350
Mělník	2	15	993	5 431	3	15	1 457	6 659
Mladá Boleslav	2	13	1 682	5 455	4	11	1 440	4 792
Most	0	1	0	1 624	0	1	0	796
Náchod	1	14	325	4 246	3	10	2 453	4 919
Nový Jičín	2	2	1 431	1 431	3	16	2 654	15 205
Nymburk	0	7	0	2 983	0	4	0	2 082
Olomouc	1	11	551	5 935	1	11	186	4 759
Opava	0	4	0	860	7	17	3 968	11 925
Ostrava	0	0	0	0	0	2	0	1 492
Pardubice	2	11	998	4 408	3	16	1 447	6 397
Pelhřimov	3	16	1 106	6 079	0	12	0	3 163
Písek	0	17	0	6 921	3	10	537	3 315
Plzeň - jih	2	21	918	7 066	1	14	260	4 738
Plzeň - město	0	2	0	565	0	1	0	560
Plzeň - sever	5	10	1 695	3 193	0	23	0	9 012
Praha - město	0	0	0	0	0	10	0	1 000
Praha - východ	2	14	1 036	5 212	2	15	220	2 445
Praha - západ	2	7	690	2 205	1	14	190	5 278
Prachatice	2	21	833	6 177	4	17	1 576	5 220
Prostějov	1	19	326	8 734	2	12	596	5 463
Přerov	7	22	1 155	8 065	2	19	628	6 019
Příbram	4	22	1 847	8 522	3	15	2 121	8 780
Rakovník	4	20	2 333	9 313	0	7	0	4 661
Rokycany	1	6	610	2 438	0	9	0	2 367
Rychnov n.Kn.	4	22	1 747	7 329	1	19	275	9 341
Semily	1	4	793	1 757	1	6	731	2 402
Sokolov	1	18	501	4 631	4	7	1 138	2 715
Strakonice	0	20	0	7 483	5	25	1 351	8 727
Svitavy	1	7	614	3 131	4	9	4 215	8 891
Šumperk	1	6	181	4 301	6	13	3 932	5 172
Tábor	4	23	2 359	9 719	0	30	0	4 829
Tachov	1	7	252	1 419	3	19	950	6 544
Teplíce	2	12	860	4 214	3	15	0	2 216
Trutnov	1	8	12	2 748	2	6	2 940	6 338
Třebíč	2	23	1 684	12 786	0	6	0	2 939
Uherské Hradiště	2	2	1 326	1 326	3	14	2 081	10 033
Ústí nad Labem	0	3	0	806	3	9	255	1 225
Ústí nad Orlicí	3	27	490	13 939	6	19	3 208	10 953
Vsetín	0	0	0	0	0	5	0	1 534
Vyškov	1	24	780	10 833	2	11	901	6 586
Zlín	0	1	0	848	2	8	661	2 977
Znojmo	0	15	0	10 764	4	14	2 555	9 779
Zdár nad Sázavou	2	17	1 059	7 299	0	5	0	2 541
ČR celkem	126	914	58 636	386 770	174	998	86 890	448 292

Pramen: ÚPÚ MZE, 2009

Stav provádění komplexních pozemkových úprav k 31.12. 2008 podle krajů

	Ukončené				Zahájené a rozpracované			
	v roce 2008	celkově k 31.12.2008	v roce 2008	Celkově k 31.12.2008	v roce 2008	Celkově k 31.12.2008	v roce 2008	Celkově k 31.12.2008
	počet	počet	ha	ha	počet	počet	ha	ha
Středočeský kraj	25	164	12 754	66 221	22	165	10 052	65 531
Jihočeský kraj	11	128	5 192	48 565	21	148	5 897	44 942
Karlovarský kraj	7	40	2 236	12 223	7	36	1 687	12 185
Plzeňský kraj	11	78	3 871	24 706	16	131	6 557	51 037
Liberecký kraj	1	13	793	4 383	6	26	2 248	10 179
Ústecký kraj	10	45	4 840	17 559	15	68	5 307	24 897
Královéhradecký kraj	11	74	3 816	26 506	11	58	7 276	27 404
Pardubický kraj	6	56	2 102	24 967	17	54	10 489	30 852
Jihomoravský kraj	12	128	9 282	74 101	23	111	15 161	74 311
Zlínský kraj	5	24	3 128	10 242	7	37	4 347	21 040
Kraj Vysočina	12	89	5 497	39 909	2	46	1 143	17 465
Olomoucký kraj	10	62	2 213	29 881	15	70	7 549	29 515
Moravskoslezský kraj	5	13	2 912	7 505	12	48	9 179	38 933
ČR celkem	126	914	58 636	386 770	174	998	86 890	448 292

Pramen: ÚPÚ MZe, 2009

Realizovaná společná zařízení v pozemkových úpravách k 31. 12. 2008

	Realizace protierozních opatření (ha)	Realizace ekologických opatření (ha)	Realizace vodohosp. opatření (ha)	Realizované cesty (m)
Středočeský kraj	24,2	122,6	18,9	217 356,0
Jihočeský kraj	6,0	40,2	26,0	170 826,0
Karlovarský kraj	50,0	15,7	3,0	42 595,0
Plzeňský kraj	3,2	62,0	7,3	81 741,0
Liberecký kraj	8,4	5,0	0,0	26 736,0
Ústecký kraj	4,0	17,1	2,3	97 985,0
Královéhradecký kraj	35,5	65,2	28,5	156 033,0
Pardubický kraj	12,0	35,9	166,5	83 100,0
Jihomoravský kraj	25,1	102,3	22,1	148 073,4
Zlínský kraj	26,9	36,5	28,4	23 880,0
Kraj Vysočina	63,7	27,2	14,6	157 771,0
Olomoucký kraj	12,8	315,6	30,1	91 609,0
Moravskoslezský kraj	0,0	104,8	5,7	20 852,1
Celkem	271,8	949,9	353,4	1 318 557,5

Pramen: ÚPÚ MZe, 2009

Tržní ceny zemědělské půdy podle velikosti prodáváných pozemků ve vybraných okresech ČR v Kč/m² (2004 – 2007¹⁾)
Příloha 6

Okres	Období	Velikost pozemku v ha								Průměrná TC Kč/m ²	Výměra m ²	Počet prodejů
		do 0,10	0,10- 0,25	0,25- 0,50	0,50- 1,0	1,0- 2,0	2,0- 5,0	5,0- 10,0	nad 10,0			
BENEŠOV	2004	191,51	143,47	59,82	22,38	12,50	21,61	8,10	-	50,54	1 890 720	675
	2005	215,61	176,71	70,77	23,11	23,17	6,77	5,82	2,47	30,71	5 474 307	998
	2006	180,23	194,54	73,24	89,47	35,53	7,38	4,31	5,99	48,49	4 034 587	921
	2007	322,55	186,63	84,89	53,98	21,48	9,19	4,95	1,98	31,96	2 644 698	368
	2004-07	213,11	175,59	70,92	50,08	25,94	9,64	5,59	2,77	38,72	14 044 312	2 962
KOLÍN	2004	290,92	166,81	92,29	115,66	55,96	47,63	13,49	7,74	59,89	2 176 713	426
	2005	247,76	191,53	36,15	41,02	15,81	5,49	-	-	55,03	1 275 736	378
	2006	327,15	368,61	77,19	70,08	33,02	56,68	5,89	11,10	66,76	2 763 670	446
	2007	436,20	353,33	76,90	45,44	59,38	20,38	8,23	-	63,32	1 122 449	158
	2004-07	308,29	257,78	65,96	70,13	39,57	38,64	7,30	9,30	62,16	7 338 568	1 408
MĚLNÍK	2004	197,89	115,64	46,46	38,26	11,35	7,68	8,76	5,78	33,63	2 717 549	622
	2005	266,76	185,29	84,07	46,44	26,35	12,87	3,81	5,91	49,26	3 207 005	727
	2006	309,40	185,34	70,64	36,46	25,54	12,15	5,65	6,96	48,14	3 426 197	750
	2007	265,24	194,61	72,20	26,81	52,81	7,13	10,00	9,19	46,13	1 695 003	332
	2004-07	262,98	167,48	68,46	39,26	26,59	10,65	6,24	7,34	44,58	11 045 754	2 431
NYMBURK	2004	377,25	135,66	34,95	30,42	13,91	12,44	5,05	1,34	35,23	1 957 621	344
	2005	331,65	137,76	36,22	40,36	6,23	7,14	7,14	1,00	33,82	2 536 374	444
	2006	393,79	188,45	87,43	38,43	12,30	6,91	6,54	11,92	35,99	3 289 560	452
	2007	525,39	357,99	47,29	21,15	8,57	21,04	5,29	1,99	37,37	1 656 732	191
	2004-07	387,23	179,68	51,83	34,83	10,32	9,78	5,95	4,96	35,49	9 440 287	1 431
PRAHA-VÝCHOD	2004	742,58	617,78	398,09	245,31	124,34	97,18	3,33	-	335,34	2 501 102	1 215
	2005	935,78	698,74	348,30	205,47	182,96	38,81	5,54	1,43	302,24	3 068 832	1 180
	2006	1 072,48	860,72	507,75	567,35	226,71	170,22	-	10,50	404,04	3 695 356	1 326
	2007	1 199,78	989,44	447,70	328,52	172,23	148,31	12,56	4,00	400,51	2 087 191	745
	2004-07	978,31	763,39	428,01	347,83	182,63	109,05	6,49	8,21	360,74	11 352 481	4 466
RAKOVNÍK	2004	163,57	111,47	16,34	39,94	3,98	3,87	2,97	3,71	13,84	1 645 634	165
	2005	142,04	129,38	56,04	37,50	11,02	4,02	3,76	3,01	15,21	2 797 770	284
	2006	164,34	163,16	37,76	26,04	6,44	4,92	2,16	2,28	9,38	7 263 640	437
	2007	203,92	136,73	26,21	64,98	4,37	4,40	2,33	3,13	12,83	2 390 398	153
	2004-07	160,91	139,07	38,25	37,23	6,89	4,47	2,54	2,68	11,64	14 097 442	1 039
PÍSEK	2004	111,70	79,94	20,79	17,94	19,34	6,92	4,53	3,29	12,55	3 216 412	401
	2005	129,08	64,72	29,58	44,62	12,94	4,63	3,43	3,28	15,54	2 880 518	397
	2006	218,17	132,59	45,66	19,09	17,91	5,75	3,86	4,10	14,45	3 821 952	350
	2007	226,64	90,61	43,03	17,97	13,08	3,81	3,91	3,80	11,87	2 993 028	243
	2004-07	166,77	90,58	31,94	26,79	15,06	5,12	4,00	3,78	13,62	12 911 910	1 391
STRAKONICE	2004	96,75	46,25	29,18	22,44	11,46	4,40	2,88	2,82	10,75	3 821 529	461
	2005	73,69	49,24	23,25	9,47	8,25	4,30	3,66	3,79	7,23	6 847 091	573
	2006	133,95	76,53	18,52	55,47	15,15	4,97	3,27	2,99	12,26	4 458 141	390
	2007	212,26	136,64	13,97	4,37	8,72	5,91	3,27	3,42	11,47	1 953 603	178
	2004-07	116,69	65,20	22,57	22,57	10,84	4,61	3,35	3,33	9,82	17 080 364	1 602
DOMAŽLICE	2004	88,27	65,96	27,18	48,27	33,06	5,30	3,53	2,99	10,63	7 322 786	533
	2005	82,50	27,06	20,64	13,23	6,52	3,49	3,19	2,25	5,88	9 645 456	722
	2006	55,64	27,16	7,31	5,95	3,49	3,21	2,34	3,73	5,62	3 095 267	400
	2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2004-06	78,99	39,83	18,13	19,97	12,03	3,85	3,17	2,75	7,58	20 063 509	1 655

příloha 6 pokračuje

pokračování přílohy 6

Okres	Období	Velikost pozemku v ha								Průměrná TC Kč/m ²	Výměra m ²	Počet prodejů	
		do 0,10	0,10- 0,25	0,25- 0,50	0,50- 1,0	1,0- 2,0	2,0- 5,0	5,0- 10,0	nad 10,0				
KLATOVY	2004	145,81	53,37	31,72	27,52	4,64	3,08	3,73	1,62	11,14	4 960 841	579	
	2005	143,34	62,01	24,09	12,36	9,85	6,04	2,83	2,87	9,04	7 978 891	680	
	2006	166,80	95,59	13,84	31,18	23,46	7,92	3,26	1,86	18,37	2 606 942	366	
	2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2004-06	150,80	65,57	24,98	21,01	10,00	5,23	3,17	2,49	11,27	15 546 674	1 625	
TACHOV	2004	64,40	34,37	5,88	12,89	4,41	3,79	3,44	3,48	4,42	18 269 118	688	
	2005	43,10	20,22	6,55	3,72	3,17	9,63	3,50	4,14	5,29	13 479 889	760	
	2006	64,15	46,83	35,97	13,62	5,82	10,29	2,91	6,14	8,65	4 308 385	348	
	2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2004-06	57,06	30,69	11,20	8,36	3,93	7,05	3,38	3,92	5,25	36 057 392	1 796	
CHOMUTOV	2004	100,74	86,88	24,92	24,93	14,11	3,76	2,48	2,58	6,44	10 354 298	619	
	2005	108,68	66,46	28,29	16,03	19,75	7,82	5,93	3,95	12,37	5 409 038	632	
	2006	117,17	102,16	43,93	19,28	67,69	19,41	5,04	5,05	19,58	4 646 164	637	
	2007	82,55	151,59	56,89	33,67	43,77	11,96	2,50	4,50	30,62	1 376 249	347	
	2004-07	104,89	93,82	37,13	22,83	26,62	11,40	4,20	3,39	12,24	21 785 749	2 235	
LOUNY	2004	33,81	38,73	29,49	16,45	16,47	5,14	4,18	2,41	4,76	6 984 244	303	
	2005	53,43	37,79	31,17	13,38	47,23	4,34	4,77	2,97	6,05	8 252 470	326	
	2006	53,04	54,75	21,50	51,13	6,58	5,92	5,58	5,75	8,27	5 879 552	370	
	2007	97,14	55,72	16,51	17,22	8,69	12,91	4,52	4,29	6,31	7 378 729	215	
	2004-07	53,76	46,28	25,96	23,69	20,19	7,02	4,80	3,61	6,26	28 494 995	1 214	
ÚSTÍ NAD LABEM	2004	175,90	109,53	38,50	8,35	32,26	14,45	2,76	3,93	17,89	4 678 490	569	
	2005	164,97	101,02	38,97	15,18	5,02	4,38	3,51	1,87	13,51	4 781 253	611	
	2006	196,62	245,41	92,50	93,17	61,37	38,77	3,61	3,11	53,61	2 597 180	586	
	2007	181,16	121,85	46,51	20,87	9,86	9,55	3,14	2,25	20,29	2 150 829	313	
	2004-07	180,42	149,60	51,28	32,75	20,95	13,90	3,21	2,94	23,31	14 207 752	2 079	
HRADEC KRÁLOVÉ	2004	469,80	276,15	78,95	99,91	13,72	30,13	11,33	7,47	99,39	1 636 107	525	
	2005	497,09	265,86	155,66	141,84	45,60	11,62	7,51	9,44	73,77	2 544 555	531	
	2006	482,79	304,59	162,61	38,29	52,62	43,36	6,04	10,43	69,76	3 104 716	568	
	2007	432,41	268,48	48,63	48,47	44,31	34,95	10,58	8,42	55,46	2 182 156	323	
	2004-07	473,75	280,66	121,83	83,27	40,75	31,70	8,89	9,69	72,66	9 467 534	1 947	
NÁCHOD	2004	171,36	69,69	31,91	16,93	13,51	12,49	2,69	0,97	24,18	2 661 694	653	
	2005	157,64	65,78	42,67	21,34	30,95	5,53	2,05	3,65	14,20	4 258 188	529	
	2006	118,40	95,92	24,32	60,08	14,36	3,67	3,31	3,35	12,58	5 828 756	573	
	2007	124,72	154,28	43,74	9,00	8,01	24,38	2,79	3,61	14,01	3 565 940	305	
	2004-07	147,23	87,68	34,01	31,83	17,94	10,17	2,63	3,29	15,21	16 314 578	2 060	
RYCHNOV NAD KNĚŽNOU	2004	61,20	46,70	19,41	19,79	11,83	15,19	2,53	-	19,85	1 208 127	421	
	2005	77,81	49,13	24,65	23,09	19,52	3,69	2,55	4,51	15,69	1 633 987	327	
	2006	90,37	85,72	57,12	39,56	45,88	6,26	2,63	2,18	25,88	2 133 917	378	
	2007	130,68	139,46	98,03	88,07	13,83	4,90	3,06	3,16	33,08	1 271 502	191	
	2004-07	82,77	74,14	47,30	39,36	23,22	6,44	2,60	3,02	23,52	6 247 533	1 317	
CHRUDIM	2004	139,74	69,22	18,97	32,48	20,56	13,70	6,67	4,51	34,82	1 413 837	611	
	2005	161,65	75,73	28,89	34,03	11,57	5,29	2,60	0,76	31,86	1 735 167	608	
	2006	127,41	95,45	45,42	21,14	20,04	18,52	1,13	5,45	28,18	1 900 445	475	
	2007	148,81	165,58	49,06	22,14	4,25	8,30	3,03	2,24	30,83	1 306 506	304	
	2004-07	145,88	94,01	35,10	26,89	14,17	11,15	3,53	4,30	31,20	6 355 954	1 998	

příloha 6 pokračuje

dokončení přílohy 6

Okres	Období	Velikost pozemku v ha								Průměrná TC Kč/m ²	Výměra m ²	Počet prodejů	
		do 0,10	0,10- 0,25	0,25- 0,50	0,50- 1,0	1,0- 2,0	2,0- 5,0	5,0- 10,0	nad 10,0				
SVITAVY	2004	108,68	59,27	32,52	6,91	10,71	2,88	2,49	2,83	7,75	8 026 838	829	
	2005	119,28	85,10	27,98	15,78	6,64	4,04	3,70	3,32	9,39	8 719 642	877	
	2006	113,59	58,42	39,79	13,08	9,22	4,55	3,69	3,38	9,53	6 793 315	723	
	2007	127,53	30,84	27,61	9,53	20,21	2,94	2,58	1,97	7,62	3 845 686	347	
	2004-07	115,33	61,81	31,88	12,07	10,06	3,68	3,18	2,93	8,70	27 385 480	2 776	
BRNO- VENKOV	2004	399,15	176,14	126,40	125,37	28,93	85,44	6,55	4,34	80,21	1 874 935	347	
	2005	348,03	125,61	36,17	60,05	110,16	7,67	3,31	7,00	47,53	1 179 929	158	
	2006	466,12	214,50	168,44	164,90	76,32	41,33	6,24	2,25	125,36	2 359 349	786	
	2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40,00	767	1
	2004-06	442,50	192,22	133,20	126,91	65,12	55,76	5,45	4,43	92,76	5 414 980	1 292	
ZNOJMO	2004	179,34	80,28	34,05	11,63	9,12	7,60	5,40	5,49	8,62	10 299 834	450	
	2005	126,88	66,46	17,64	10,25	9,05	7,61	5,46	4,67	9,48	5 861 113	443	
	2006	110,23	66,27	13,96	7,07	22,99	12,01	5,40	7,24	12,74	5 688 011	462	
	2007	93,82	146,80	37,72	26,36	5,92	8,82	4,77	10,00	17,93	1 318 545	151	
	2004-07	133,44	80,69	23,74	12,44	12,32	9,14	5,38	5,70	10,38	23 167 503	1 506	
ŠUMPERK	2004	94,56	66,34	41,98	11,98	11,86	6,58	2,91	2,98	7,29	13 997 064	916	
	2005	84,30	53,74	24,73	6,21	11,11	2,90	3,11	2,36	5,60	13 038 020	839	
	2006	81,56	73,13	31,57	12,28	15,79	5,03	2,67	2,15	5,26	25 987 761	1 028	
	2007	91,36	85,19	39,48	15,47	21,22	3,90	3,56	2,83	5,55	17 553 400	552	
	2004-07	88,01	68,70	33,64	11,23	14,83	4,50	2,96	2,54	5,80	70 576 245	3 335	
NOVÝ JIČÍN	2004	92,95	77,72	39,59	22,47	15,36	10,46	4,13	4,34	10,46	10 607 731	851	
	2005	82,15	90,96	30,66	29,77	9,91	5,08	4,14	4,22	8,45	14 228 922	874	
	2006	93,73	105,25	67,20	35,44	28,46	8,36	3,51	3,58	8,89	18 995 735	881	
	2007	167,59	107,15	41,99	45,23	34,29	19,13	3,33	4,05	13,37	9 967 776	534	
	2004-07	101,14	95,55	43,99	31,92	21,63	9,88	3,76	3,97	9,91	53 800 164	3 140	
OPAVA	2004	175,57	140,71	37,25	23,66	9,73	4,94	5,75	4,90	11,17	12 838 939	831	
	2005	179,65	78,91	40,14	40,31	9,56	5,20	5,21	4,23	9,28	17 917 832	931	
	2006	172,07	132,43	83,75	37,20	16,11	9,13	3,79	2,56	9,57	21 806 422	1 019	
	2007	226,02	165,15	57,48	42,72	21,04	17,80	4,21	3,38	9,79	13 961 327	488	
	2004-07	183,52	123,50	54,53	34,80	13,52	8,25	4,62	3,62	9,85	66 524 520	3 269	
ČESKÁ REPUBLIKA	2004	241,98	148,02	62,95	46,13	17,86	11,54	3,98	3,66	19,59	137 062 163	14 034	
	2005	276,21	153,99	54,68	34,49	19,04	6,58	4,00	3,55	18,89	148 751 985	14 829	
	2006	330,77	205,06	91,91	75,19	31,58	15,56	3,71	3,57	26,99	150 485 019	14 672	
	2007	417,29	242,00	84,38	52,60	29,40	18,08	4,08	3,43	24,58	82 422 513	6 439	
	2004-07	301,92	179,21	71,44	51,48	23,64	12,14	3,91	3,56	22,33	518 721 679	49 974	

Pramen: výběrové šetření VÚZE, 2007

Poznámka: 1. polovina roku 2007

Průměrné tržní ceny zemědělské půdy podle oblastí ČR, druhů pozemků a velikostních skupin (2000 – 2007) Příloha 7

Oblast	Velikostní kategorie prodávaných pozemků								
	do 1 ha			1 - 5 ha			nad 5 ha		
	max. Kč/m ²	min. Kč/m ²	průměr Kč/m ²	max. Kč/m ²	min. Kč/m ²	průměr Kč/m ²	max. Kč/m ²	min. Kč/m ²	průměr Kč/m ²
Středočeská oblast									
Orná půda	5 337,99	0,03	92,04	772,00	0,00	19,46	53,54	0,21	4,89
Chmelnice	9,73	4,71	6,28	8,31	5,43	6,63	4,48	4,48	4,48
Vínice	232,89	9,36	124,56	12,15	12,15	12,15	76,03	76,03	76,03
Zahrada	5 000,00	0,03	160,55	84,40	5,84	22,25	4,07	0,34	2,81
Ovocný sad	1 725,00	0,40	79,23	50,00	5,02	24,82	7,13	7,13	7,13
TTP	3 333,33	0,30	86,38	465,00	0,62	21,38	34,44	1,30	10,01
Celky	5 488,64	0,08	80,86	240,00	0,14	11,45	13,49	0,10	3,85
Okolí aglomerace Praha									
Orná půda	10 666,67	0,05	521,47	1 000,00	0,59	103,01	77,82	1,32	11,98
Chmelnice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vínice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zahrada	4 625,00	0,22	554,81	524,21	15,00	176,06	-	-	-
Ovocný sad	3 000,00	0,05	383,53	290,58	54,28	155,23	-	-	-
TTP	3 046,83	0,52	282,56	198,84	0,56	19,83	2,56	0,19	1,86
Celky	3 518,12	0,26	507,43	1 070,32	0,72	123,61	9,46	7,30	8,67
Jihočeská oblast									
Orná půda	2 100,72	0,14	66,10	295,02	0,04	9,02	8,37	0,01	3,41
Chmelnice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vínice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zahrada	3 846,15	0,19	82,85	12,75	4,98	8,93	20,00	20,00	20,00
Ovocný sad	1 100,00	0,88	68,03	307,28	41,48	137,81	-	-	-
TTP	1 258,20	0,10	32,98	150,00	0,37	8,25	10,00	0,47	2,39
Celky	600,00	0,17	18,12	310,93	0,18	7,19	17,88	0,02	3,12
Západočeská oblast									
Orná půda	6 000,00	0,04	37,68	470,00	0,09	8,44	13,47	0,18	3,70
Chmelnice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vínice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zahrada	1 325,00	0,83	83,18	18,22	1,41	8,42	2,01	2,01	2,01
Ovocný sad	265,12	3,85	30,81	12,31	1,89	7,02	2,12	1,96	2,04
TTP	2 192,42	0,10	34,17	350,00	0,07	4,29	12,74	0,12	2,18
Celky	1 114,41	0,31	28,07	200,00	0,11	4,99	31,25	0,18	3,01
Severočeská oblast									
Orná půda	3 613,64	0,02	73,26	434,13	0,30	17,71	50,00	0,21	4,14
Chmelnice	35,00	2,74	11,05	81,74	0,55	9,56	19,03	2,20	5,94
Vínice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zahrada	4 225,35	0,92	106,95	400,00	2,50	81,85	-	-	-
Ovocný sad	649,40	1,08	30,16	870,46	0,97	96,71	10,00	1,89	6,31
TTP	3 553,45	0,13	34,17	180,00	0,25	5,54	59,44	0,34	2,85
Celky	970,00	0,53	68,58	80,00	0,47	10,29	10,00	0,33	4,43

příloha 7 pokračuje

pokračování přílohy 7

Oblast	Velikostní kategorie prodávaných pozemků								
	do 1 ha			1 - 5 ha			nad 5 ha		
Druh pozemku	max.	min.	průměr	max.	min.	průměr	max.	min.	průměr
	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²
Východočeská oblast									
Orná půda	3 541,27	0,03	63,73	375,43	0,22	14,55	319,16	0,09	6,06
Chmelnice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vínice	10,00	10,00	10,00	-	-	-	-	-	-
Zahrada	8 627,45	0,04	79,57	89,38	1,07	12,09	4,00	0,85	1,82
Ovocný sad	835,54	0,33	73,44	133,55	1,16	26,06	-	-	-
TTP	5 813,95	0,02	33,68	281,02	0,18	9,14	7,64	0,29	2,23
Celky	2 000,00	0,05	23,38	240,00	0,05	5,05	18,49	0,04	2,98
Okolí aglomerace Hradec Králové									
Orná půda	3 223,14	0,19	229,39	901,42	0,03	39,77	21,41	0,06	10,80
Chmelnice	18,45	18,45	18,45	-	-	-	-	-	-
Vínice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zahrada	4 250,00	0,33	302,11	68,67	68,67	68,67	-	-	-
Ovocný sad	420,00	0,19	56,19	140,00	4,25	31,67	13,04	13,04	13,04
TTP	2 559,87	0,14	155,03	1 700,00	0,91	45,44	10,13	6,69	9,17
Celky	1 580,00	0,34	76,49	187,50	0,62	11,38	13,93	1,00	5,64
Jihomoravská oblast									
Orná půda	5 000,04	0,52	41,10	254,04	0,50	9,69	36,53	0,23	4,53
Chmelnice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vínice	321,60	1,25	22,62	10,96	6,22	7,91	-	-	-
Zahrada	3 333,33	0,46	120,01	24,62	2,00	10,08	2,56	2,17	2,35
Ovocný sad	84,72	7,50	19,36	3,50	3,50	3,50	6,54	6,54	6,54
TTP	500,00	1,00	15,74	10,13	0,55	2,83	0,81	0,81	0,81
Celky	1 500,00	0,41	13,89	331,38	0,74	8,84	13,00	0,37	5,23
Okolí aglomerace Brno									
Orná půda	5 875,63	0,94	180,44	1 350,00	0,49	39,87	29,04	1,99	8,69
Chmelnice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vínice	250,00	2,31	44,19	50,21	24,63	33,44	4,34	4,34	4,34
Zahrada	4 279,60	1,62	296,61	9,18	2,50	7,33	-	-	-
Ovocný sad	1 560,00	2,00	69,21	500,00	30,00	350,90	-	-	-
TTP	1 336,01	0,99	69,10	19,48	3,10	9,02	-	-	-
Celky	1 200,00	1,61	82,45	599,85	0,97	38,56	10,31	1,74	4,46
Severomoravská oblast									
Orná půda	1 313,22	0,10	83,76	415,90	0,02	13,84	17,12	0,10	4,88
Chmelnice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vínice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zahrada	6 592,11	0,12	80,18	130,00	0,84	23,29	14,39	14,39	14,39
Ovocný sad	250,00	0,85	20,16	9,68	0,71	4,41	12,83	2,11	5,51
TTP	1 845,64	0,01	30,09	900,00	0,10	7,64	44,34	0,14	2,58
Celky	2 126,67	0,07	35,56	350,00	0,03	9,75	50,00	0,03	3,25

příloha 7 pokračuje

dokončení přílohy 7

Oblast	Velikostní kategorie prodávaných pozemků								
	do 1 ha			1 - 5 ha			nad 5 ha		
Druh pozemku	max.	min.	průměr	max.	min.	průměr	max.	min.	průměr
	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²	Kč/m ²
Česká republika									
Orná půda	10 666,67	0,02	156,49	1 350,00	0,00	21,70	319,16	0,01	4,80
Chmelnice	35,00	2,74	10,41	81,74	0,55	9,44	19,03	2,20	5,75
Vínice	321,60	1,25	42,88	50,21	6,22	14,20	76,03	4,34	32,76
Zahrada	8 627,45	0,03	169,72	524,21	0,84	46,81	20,00	0,34	4,29
Ovocný sad	3 000,00	0,05	101,94	870,46	0,71	66,41	13,04	1,89	5,93
TTP	5 813,95	0,01	48,01	1 700,00	0,07	8,23	59,44	0,12	2,56
Celky	5 488,64	0,05	66,47	1 070,32	0,03	11,02	50,00	0,02	3,31

Pramen: výběrové šetření VÚZE, 2007

Poznámka: ¹⁾ I. polovina roku 2007

**Alokace pronajaté zemědělské půdy ve vlastnictví státu podle územních pracovišť
PF ČR k 2. 1. 2009 Příloha 8**

Územní pracoviště	Výměra celkem	Výměra podle osoby	
		Fyzické	Právnícké
	ha	ha	ha
Benešov	961	179	782
Beroun + Praha - západ + Kladno	3 866	2 068	1 798
Brno - město + venkov + Vyškov + Blansko	3 005	824	2 181
Bruntál	17 477	9 470	8 007
Břeclav	7 021	1 112	5 909
Česká Lípa	11 932	2 909	9 023
České Budějovice	3 765	1 064	2 701
Český Krumlov	15 583	3 378	12 205
Děčín	6 442	4 010	2 432
Domažlice	10 213	2 195	8 018
Havlíčkův Brod	1 080	183	897
Hodonín	1 589	296	1 293
Hradec Králové + Jičín	3 149	850	2 298
Cheb	5 396	2 578	2 819
Chomutov	6 604	3 481	3 123
Chrudim + Pardubice	2 914	334	2 580
Jeseník	3 517	814	2 703
Jihlava + Žďár nad Sázavou + Třebíč	3 590	980	2 610
Jindřichův Hradec	7 170	1 267	5 902
Karlovy Vary	11 211	4 190	7 021
Klatovy	3 708	1 735	1 973
Kutná Hora + Kolín	2 368	631	1 737
Liberec + Jablonec nad Nisou + Semily	3 551	1 296	2 255
Litoměřice	7 782	2 968	4 814
Louny	12 560	4 925	7 635
Mladá Boleslav + Mělník	4 582	2 119	2 463
Náchod	2 037	581	1 456
Nový Jičín	3 520	470	3 049
Nymburk + Praha - východ	3 029	1 095	1 934
Olomouc + Prostějov	6 142	1 783	4 359
Opava	7 830	1 196	6 634
Ostrava + Karviná + Frýdek - Místek	2 220	816	1 404
Pelhřimov	1 419	199	1 220
Písek + Strakonice	2 296	185	2 111
Plzeň - město + sever + jih + Rokycany	11 469	2 356	9 113
Praha-město	1 359	375	984
Prachatice	5 725	2 448	3 276
Přerov	1 712	387	1 325
Příbram	1 091	131	960
Rakovník	2 794	731	2 063
Rychnov nad Kněžnou	3 905	693	3 212

příloha 8 pokračuje

dokončení přílohy 8

Územní pracoviště	Výměra celkem	Výměra podle osoby	
		fyzické	právnícké
	ha	ha	ha
Sokolov	5 358	2 436	2 922
Svitavy	7 515	1 498	6 017
Šumperk	5 040	784	4 255
Tachov	18 691	2 548	16 143
Teplice + Most + Ústí nad Labem	10 295	6 090	4 205
Trutnov	6 295	1 392	4 903
Ústí nad Orlicí	5 388	1 347	4 041
Zlín + Vsetín + Uherské Hradiště + Kroměříž	4 786	1 096	3 690
Znojmo	10 231	1 042	9 189
Suma	292 674	87 658	205 017

Pramen: PF ČR, 2009

Výměra evidované zemědělské půdy v LFA oblastech podle jednotlivých krajů a dle příslušnosti k AZV k 30. 6. 2009
Příloha 9

Kraj	AZV	Výměra PB (ha)
Jihočeský	České Budějovice	46 087,31
	Český Krumlov	47 687,11
	Jindřichův Hradec	73 620,23
	Písek	44 308,25
	Prachatice	38 222,95
	Strakonice	49 673,16
	Tábor	51 230,3
Jihomoravský	Blansko	17 237,62
	Brno-město	14,96
	Brno-venkov	12 878,13
	Hodonín	2838,8
	Vyškov	2 011,73
	Znojmo	737,03
Karlovarský	Cheb	37 146,95
	Karlovy Vary	39 560,42
	Sokolov	14 438,68
Královéhradecký	Hradec Králové	83,02
	Jičín	5 402,41
	Náchod	21 822,35
	Rychnov nad Kněžnou	2 7485,7
	Trutnov	30 625,38
Liberecký	Česká Lípa	8 490,33
	Jablonec nad Nisou	6 096,1
	Liberec	23 752,45
	Semily	22 662,08
Moravskoslezský	Bruntál	54 689,5
	Frýdek-Místek	17 574,11
	Karviná	680,25
	Nový Jičín	23 633,86
	Opava	23 233,51
	Ostrava-město	1 354,01
Olomoucký	Jeseník	20 546,93
	Olomouc	19 677,21
	Prostějov	13 781,6
	Přerov	5 866,18
	Šumperk	30 456,23
Pardubický	Chrudim	22 615,16
	Pardubice	1 298,56
	Svitavy	40 005,01
	Ústí nad Orlicí	37424,53
Plzeňský	Domažlice	48005,15
	Klatovy	75080,35
	Plzeň-jih	33097,23
	Plzeň-město	1363,03
	Plzeň-sever	44 453,42
	Rokycany	18 417,59
	Tachov	52 629,14

příloha 9 pokračuje

dokončení přílohy 9

Středočeský	Benešov	64 603,95
	Beroun	19 169,15
	Kladno	939,39
	Kolín	47,78
	Kutná Hora	11 887,83
	Mělník	526,56
	Mladá Boleslav	574,87
	Praha-východ	5 135,55
	Praha-západ	6 510,9
	Příbram	59 274,09
	Rakovník	15 513,46
Ústecký	Chomutov	11 378,41
	Děčín	21 978,07
	Litoměřice	6 458,18
	Louny	9 532,34
	Most	2019,2
	Teplice	3 636,08
	Ústí nad Labem	9 471,82
Vysočina	Havlíčkův Brod	61 067,65
	Jihlava	60 071,91
	Pelhřimov	68 846,16
	Třebíč	35 758,55
	Žďár nad Sázavou	75 282,79
Zlínský	Kroměříž	1 646,42
	Uherské Hradiště	8 845,2
	Vsetín	20 834,8
	Zlín	23 981,89

Pramen: MZe, LPIS, 2008

Výměra evidovaných PB/DPB dle příslušnosti k AZV k 30. 6. 2009
Příloha 10

AZV	Chmelnice neosázená	Chmelnice osázená	Jiná kultura rychle rostoucí dřeviny	Jiná kultura zelinářská zahrada	Jiná kultura školka	Orná půda R	Ovocný sad intenzivní	Ovocný sad ostatní	Travní porost ostatní	Travní porost stálá pastvina	Vinice V	Zalesněno L
Benešov					14,49	59 230,52		3,71	4 777,43	10 775,53		81,21
Beroun						20 436,23	4,90	14,78	1 490,48	5 521,18	8,47	20,60
Blansko				0,33	16,73	24 822,83	275,53	11,52	2 544,43	4 316,47		54,36
Brno-město				1,05		3 957,04	129,90	3,83	74,36	36,11	10,24	2,20
Brno-venkov			20,64	11,44	6,20	64 460,69	490,55	120,20	1 416,29	2 869,97	1 047,36	53,22
Bruntál			2,29	1,12	51,37	20 495,63	27,60	169,46	5 216,40	35 294,62		113,58
Břeclav			14,45	0,54	2,44	48 986,74	1 359,42	2 111,98	426,38	954,86	6 515,81	52,20
Cheb					22,83	17 331,81	16,37	0,93	2 876,41	22 258,96		29,76
Chomutov		3,10			4,82	18 681,33	250,04	234,17	1 473,87	9 136,60	7,14	
Chrudim						39 538,84	90,98	49,75	3 038,13	8 078,15		45,56
Česká Lípa		23,24	4,62		4,68	16 229,17	135,30	72,70	3 553,83	12 934,85		5,65
České Budějovice			13,73			52 037,62	10,19	11,46	5 423,88	18 120,86		47,00
Český Krumlov						10 514,13		5,80	4 067,57	33 087,38		42,20
Děčín			22,74		21,85	3 572,58	125,89	57,85	2 185,26	19 235,12		3,47
Domažlice						36 531,40	13,03	11,98	2 776,25	14 133,93		53,67
Frydek-Místek				2,96	53,22	11 699,76	18,15	33,56	6 155,97	8 748,01		16,75
Havlíčkův Brod						52 906,40		0,12	7 729,82	8 456,94		62,48
Hl. m. Praha					0,03	11 070,85		17,09	72,64	183,98	7,81	
Hodonín				0,13	38,00	47 218,49	824,05	146,56	770,38	4 438,75		55,67
Hradec Králové			0,50	0,10	16,39	51 048,50	528,56	11,61	994,20	3 319,04		22,18
Jablonec nad Nisou				0,24		1 505,52		7,43	522,73	4 354,61		7,20
Jeseník			0,22	0,27		8 281,92		9,56	2 507,74	9 740,27		0,38
Jičín			0,28	0,37	0,81	43 627,61	841,47	117,40	4 579,42	3 142,34	0,50	23,70
Jihlava			3,78			45 692,63		1,29	2 412,79	12 530,40		67,89
Jindřichův Hradec			0,44	1,07		52 465,30	3,43	164,55	3 843,07	22 481,04		62,52
Karlovy Vary			3,68	2,73	6,69	15 153,98	7,28	70,39	4 088,49	22 508,65		8,84
Karvíná				0,14	72,32	5 605,87	63,53	3,36	1 238,50	1 422,58		12,78
Kladno		110,11	3,17	0,92	0,31	40 165,88	696,56	1,59	212,45	419,87	51,55	13,46
Klatovy				0,38	3,34	35 630,04	17,12	167,69	5 235,48	34 208,38		47,10
Kolín			0,20	0,28	1,75	46 026,43	1 221,38	60,71	649,14	572,80	1,96	18,06
Kroměříž			3,78	0,17	25,84	38 970,46	49,53	163,83	526,87	2 241,91	1,16	26,38
Kuná Hora			0,71		41,07	48 226,58	677,86	44,57	1 104,94	2 538,87	7,63	93,25
Liberec			18,03		47,74	11 438,43	259,11	60,14	4 430,02	17 047,78		42,89
Litoměřice	11,72	580,99		0,27	43,58	51 707,98	967,66	282,93	1 307,61	4 507,74	168,04	20,51
Louny	151,34	2 531,81	3,84	0,01	63 103,16	427,56	95,78	1 733,34	1 733,34	2 616,32	4,37	8,06
Mělník	24,69	94,83	6,18		105,70	36 189,69	311,53	10,04	704,28	391,88	154,34	8,50
Mladá Boleslav					38,27	51 596,39	378,36	18,22	796,14	2 170,05	0,11	21,07
Most						8 773,37		98,40	262,11	1 556,52	85,88	

Příloha 10 pokračuje

dokončení přílohy 10

AZV	chmelnice neosázená	chmelnice osázená	jiná kultura rychle rostoucí dřeviny	jiná kultura zeleňářská zahradá	jiná kultura školka	orná půda R	ovocný sad intenzivní	ovocný sad ostatní	travní porost ostatní	travní porost stálá pastvina	vinice V	zalesněno L
Náchod			5,75	2,76	5,88	28 160,67	386,77	48,28	2 702,99	11 881,59		118,70
Nový Jičín			8,09		15,75	32 995,11	14,14	28,32	3 431,82	9 797,57		38,45
Nymburk			0,44	0,18	8,22	52 203,64	112,08	71,01	550,80	681,11	2,88	2,30
Olomouc	325,18		5,60	0,73	58,07	62 094,43	688,76	70,66	1 849,62	12 413,12		30,30
Opava					11,34	49 390,32	81,79	17,81	2 032,65	8 730,33		33,91
Ostrava-město						8 180,33		0,45	436,73	878,50		0,55
Pardubice			25,53		111,49	39 941,17	289,91	17,65	1 002,35	3 802,07		18,06
Pelhřimov			1,43		10,11	51 760,84		4,29	2 833,88	14 211,51		137,62
Písek			3,86		32,09	40 475,37	12,79	1,02	4 112,36	10 670,54		96,06
Pízeň-jih					0,18	37 374,19	141,92	15,83	2 555,25	11 046,15		67,09
Pízeň-město					17,74	7 750,82	0,81	1,35	197,64	1 046,52		12,53
Pízeň-sever			1,25			47 137,26		6,86	3 626,52	6 441,15		267,52
Prachatice				9,04		11 234,03	515,79	139,89	2 737,31	25 658,07		20,79
Praha-východ			5,56	0,93	3,70	33 668,78	151,30	6,88	686,65	1 635,76	2,59	7,69
Praha-západ				0,67	21,46	21 221,59	182,50	1,68	1 591,29	1 182,43		6,05
Prostějov					55,79	43 811,95	184,45	24,14	1 095,63	3 354,19		13,65
Přerov		454,86			11,68	46 382,03	221,90	167,47	1 598,29	2 724,51		16,38
Příbram					4,00	42 902,84	11,16	2,08	4 318,44	15 917,82		71,80
Rakovník	32,66	1 576,75	3,34		0,94	34 594,32		4,35	1 999,69	1 762,76		428,17
Rokycany					0,19	17 387,70	101,92	3,22	922,25	4 412,00		123,60
Rychnov nad Knežnou			4,88	2,62	24,65	28 527,02	354,01	54,69	3 078,52	12 730,97		49,66
Semily			1,16	16,85	0,71	11 736,63	471,21	39,43	2 181,61	13 032,84		57,63
Sokolov						2 732,04			1 227,81	11 146,38		
Srakonice			18,61		3,05	39 814,28	454,82	32,17	3 533,58	13 943,25		44,54
Svitavy			6,91		74,04	58 671,18	67,67	58,31	2 732,51	10 944,52		112,38
Šumperk				12,54	18,06	20 530,38	341,61	122,58	4 512,41	20 856,21		32,19
Tábor			0,50	0,07	1,66	54 182,49	4,63	9,60	3 030,56	11 852,69		27,65
Tachov						28 654,26	121,64	25,76	4 543,75	21 769,14		5,56
Teplice						5 510,14		56,90	1 808,71	2 789,70		0,41
Trutnov			2,33	1,65	15,02	16 566,78	127,94	14,47	2 756,79	18 897,95	0,40	44,74
Třebíč			5,10	0,30	63,19	76 166,31	7,25	190,82	2 081,11	6 266,26	3,88	61,54
Uherské Hradiště				7,15	1,41	34 646,21	295,12	282,63	1 665,63	8 881,09	484,46	29,25
Ústí nad Labem						988,49	12,97	12,90	1 254,34	8 494,57	0,16	
Ústí nad Orlicí			0,66	0,18		41 150,74	2,40	14,11	9 083,97	12 856,54		127,49
Vsetín				38,35	6,83	7 141,11	18,93	141,85	2 363,38	15 935,45		62,80
Vyškov				0,14		40 675,70	74,83	31,37	380,15	812,01	16,20	21,59
Zlín				2,46	19,84	14 726,17	148,99	352,70	2 617,07	16 843,88	1,00	21,11
Znojmo			4,78		17,76	95 165,90	547,90	294,61	487,71	657,31	2 474,53	8,16
Žďár nad Sázavou			30,53	1,25	0,54	52 811,48		20,47	3 942,44	18 476,08		257,57

* zemědělská půda včetně zalesněné půdy;

Výměra zemědělské půdy evidované v režimu ekologického zemědělství (EZ) a přechodném období (PO) v jednotlivých krajích a dle příslušnosti k AZV k 30. 6. 2009
Příloha I I

Kraj	AZV	Výměra EZ [ha]	Výměra PO [ha]
Hlavní město Praha	Hl. m. Praha	5,88	4,29
Jihočeský	České Budějovice	713,64	3 707,24
	Český Krumlov	20 984,15	3 029,18
	Jindřichův Hradec	2 732,01	3 675,49
	Písek	254,01	1 090,32
	Prachatice	9 162,59	5 098,61
	Strakonice	2 026,21	1 698,24
	Tábor	244,1	579,57
	celkem	36 116,71	18 878,65
	Jihomoravský	Blansko	42,96
Brno-město		0	26,66
Brno-venkov		295,28	427,07
Břeclav		2 220,3	1 735
Hodonín		2 231,58	1 670,59
Vyškov		431,62	258,65
Znojmo		1 623,3	744,31
celkem		6 845,04	5 088,62
Karlovarský	Cheb	16 616,86	2 309,19
	Karlovy Vary	18 359,73	4 194,49
	Sokolov	9 511,51	949,84
	celkem	44 488,10	7 453,52
Královéhradecký	Hradec Králové	443,67	21,62
	Jičín	286,58	102,58
	Náchod	2 684,8	2 258,41
	Rychnov nad Kněžnou	5 822,98	1 074,23
	Trutnov	2 656,01	1 335,94
	celkem	11 894,04	4 792,78
Liberecký	Česká Lípa	9 578,53	1 397,86
	Jablonec nad Nisou	929,43	73,37
	Liberec	9 779,25	1 643,79
	Semily	2 341,49	623,92
	celkem	22 628,70	3 738,94
Moravskoslezský	Bruntál	24 157,23	6 531,78
	Frýdek-Místek	1 471,98	3 008,82
	Karviná	537,8	321,62
	Nový Jičín	785,3	2 074,73
	Opava	6 176,28	736,56
	Ostrava-město	130,19	82,34
	celkem	33 258,78	12 755,85
Olomoucký	Jeseník	5 516,44	727,65
	Olomouc	5 253,38	2 540,03
	Prostějov	32,23	53,6
	Přerov	70,01	255,03
	Šumperk	12 292,48	1 666,36
	celkem	23 164,54	5 242,67

příloha I I pokračuje

dokončení přílohy 11

Kraj	AZV	Výměra EZ[ha]	Výměra PO[ha]
Pardubický	Chrudim	992,4	856
	Pardubice	1 19,67	83,33
	Svitavy	504,38	1 116,09
	Ústí nad Orlicí	3 364,11	1 309,21
	celkem	4 980,56	3 364,63
Plzeňský	Domažlice	1 018	1 733,69
	Klatovy	7 294,87	3 037,86
	Plzeň-jih	735,99	1 413,29
	Plzeň-město	76,74	5,69
	Plzeň-sever	3 252,37	656,68
	Rokycany	434,74	596,28
	Tachov	10 927,54	2 714,42
	celkem	23 740,25	10 157,91
Středočeský	Benešov	1 551,05	636,94
	Beroun	1 143,51	186,67
	Kladno	48,92	301,85
	Kolín	0	103,07
	Kutná Hora	1,87	88,45
	Mělník	41,16	22,49
	Mladá Boleslav	26,55	908,42
	Nymburk	136,42	59,09
	Praha-východ	453,44	40,27
	Praha-západ	227,18	1 231,74
	Příbram	930,65	1 800,02
	Rakovník	0	737,45
	celkem	4 560,75	6 116,46
Ústecký	Chomutov	5 322,57	1 188,47
	Děčín	15 324,1	2 615,98
	Litoměřice	1 694,55	1 296,89
	Louny	231,14	466,15
	Most	138,36	377,84
	Teplice	1 876,51	857,24
	Ústí nad Labem	5 567,57	1 729,03
	celkem	30 154,80	8 531,60
Vysočina	Havlíčkův Brod	663,08	602,15
	Jihlava	595,62	1 501,93
	Pelhřimov	442,06	764,64
	Třebíč	333,94	1 340,56
	Žďár nad Sázavou	181,1	3 085,99
	celkem	3 845,70	7 295,27
Zlínský	Kroměříž	214,49	457,9
	Uherské Hradiště	7 868,91	2 193,93
	Vsetín	3 405,16	2 425,64
	Zlín	13 679,62	1 504,36
	celkem	25 168,18	6 581,83

Pramen: MZe, LPIS, 2008